

Podjetje Alcatel zapira vse več svojih proizvodnih obratov

Prihodnje leto v šoli v Romjanu nevzdržna prostorska stiska

Miroslav Košuta o pisanju knjige Spomini Angela Katice na osnovi očetovih spominskih zapiskov

O tržaškem regulacijskem načrtu na srečanju Demokratske stranke

Primorski dnevnik

SREDA, 11. NOVEMBRA 2009

Št. 267 (19.666) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Zapreti vabljenim vrata pred nosom

DUŠAN UDOVIČ

Lahko ugibamo, kaj je v resnici botrovalo dejstvu, da so predstavniki manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Sloveniji, ostali pred vrati na srečanju na Brdu, potem ko so bili tja uradno povabljeni, kar je bilo znano že kar nekaj časa. Zakaj potem zadnji trenutek takšni zapleti? Ker ima diplomacija, ko se hoče nanje sklicevati, svoje formalnosti, se zdi, da se je začelo z Radinom, ki ga slovensko zunanje ministrstvo ni želelo v delegaciji, češ, da je poslanec hrvaškega sabora. Tu bi morala slovenska diplomacija najbrž pomisliti, ali je zaradi togosti umestno odkloniti predsednika manjšinske organizacije, pa čeprav je ta zaradi od nje neodvisnih zgodovinskih okoliščin razdeljena na dve državi. Še več, upoštevati bi morali, da je to za manjšino velik hendikep, gotovo ne krivda.

Da ne bo kriv samo Radin, je bilo treba zadevo najbrž uravnotežiti, za kar je bila pripravna razlaga, da ima tudi italijanski zunanji minister težave, saj ne more sprejemati Pavšiča in Štoke na teritoriju tuje države, kar smo doslej prvič slišali. Vse to tik pred zdajci, ko imaš goste že v predsobi.

Prav je, da dogodka ne drammatiziramo, a ne slovenska ne italijanska diplomacija se s takšno potezo ne moreta pohvaliti. Nazadnje se je to, kar naj bi bila dodana vrednost slovensko-italijanskega srečanja, namreč dejstvo, da sta manjšini skupaj povabljeni k omizju z ministroma, spremenilo v neprijetno zgodbo in diplomatsko šlamparijo. Naj se zadeva obrača kakor koli, povabljenim gostom zapreti vrata pred nosom je blamaža, četudi zavita v celofan diplomatskih formalizmov.

ITALIJA - Berlusconi in Fini sta dosegla dogovor o pravosodni reformi

Skrajšali naj bi procese, ne pa zastaralnih rokov

Bersani: Smo za izboljšanje sodstva, ne pa za črtanje procesov

GORICA - Srečanje predstavnikov SKGZ in SSO

Manjšina ne bo reševala SSG na koži drugih slovenskih ustanov

GORICA - Manjšina se »mora potruditi« in »prispevati svoje« pri reševanju krize SSG, to pa nikakor ne pomeni, da bodo njeni predstavniki pristali na znižanje prispevkov ostalim slovenskim ustanovam v FJK, ki bi jih krčenje že sredstev spravilo na

kolen. Enotno stališče dveh slovenskih krovnih organizacij sta poudarila deželna predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, ki sta se včeraj dopoldne sestala v goriškem KB Centru. V središču sestanka so bila predvsem aktualna vprašanja

krčenja sredstev za slovensko manjšino v finančnem zakonu, kriza SSG in predlog deželnega odbornika Molinara, da bi slovenskemu gledališču povišali prispevke na račun ostalih manjšinskih ustanov.

Na 17. strani

RIM - Včeraj je prišlo do pričakovane srečanja med premierom Berlusconiem in predsednikom poslanske zbornice Finijem, sicer številčkama ena in dve Ljudstva svobode, med katerima sicer vladajo napeti odnosi. Kot je po srečanju povedal Fini, so bile v središču pogovora pravosodne reforme. Fini je ocenil, da bi bila nesprijemljiva zakonska pobuda za skrajšanje zastaralnih rokov kaznivih dejanj, s premierom pa se je dogovoril o predložitvi zakonskega predloga za skrajšanje procesov. »Če gre za izboljšanje sodnega sistema, smo za, če gre za brisanje procesov, smo proti,« je komentiral vodja DS Bersani.

Na 6. strani

Slovenija: posvetovalni referendum o arbitraži

Na 2. strani

Pristanišča: v Trziču pretovor še pada, v Kopru izboljšanje

Na 4. strani

Razstava o pošti v preteklem stoletju

Na 9. strani

V Gorici bo Andrejev sejem letos daljši

Na 16. strani

Na Goriškem nova gripa ne povzroča težav

Na 16. strani

MANJŠINA - Slovensko-italijansko srečanje

Zaplet na Brdu je pustil za seboj precej grenkobe

BRDO PRI KRANJU - Odpoved skupnega srečanja zunanjih ministrov Italije in Slovenije s slovensko in italijansko manjšino je pustila za seboj precej grenkih občutkov. Zastopniki SKGZ, SSO in Italijanske unije vsekakor zagotavljajo, da zapleti na srečanju na Brdu ne bodo pogojevali dobrih odnosov med obema manjšinama.

Maurizio Tremul (Italijanska unija) pravi, da bi morala Slovenija upoštevati, da je Furio Radin predsednik krovne manjšinske organizacije. Predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Rudi

Pavšič je napovedal, da bosta skupaj z Dragom Štoko (SSO) zaprosila za srečanje z vladnim podtajnikom Alfredom Mantico, ki ga je Frattini označil kot pooblaščenca za stike s slovensko manjšino.

Frattini in Žbogar sta na sklepni tiskovni konferenci označila kot neutemeljeno razočaranje Štoke in Pavšiča sprčo spodletelega srečanja z manjšinci. Ministra sta mnenja, da so ministri Italije in Slovenije posvetili primerno pozornost položaju in problemom obeh manjšin.

Na 3. strani

TRST - Včeraj popoldne v Novinarskem krožku

Predstavitev knjige Jožeta Pirjevca o fojbah in ustvarjanju njihovega mita

TRST - Fojbe niso le tragična epizoda druge svetovne vojne v naših krajih, ampak so tudi zgodba ustvarjanja neke uradne italijanske zgodovinske »vulgate« o domnevnem genocidu nad italijanskim prebivalstvom v Julijski krajini in ravno tako domnevni »zaroti molka«, pojava pa ni mogoče razumeti brez poznavanja zgodovinskega konteksta odnosov med tu živječimi narodi od leta 1848 naprej. To je bilo sporočilo včerajšnje zelo dobro obiskane predstavitve knjige zgodovinarja Jožeta Pirjevca z naslovom Foibe, Una storia d'Italia, ki je letos izšla pri založbi Einaudi, v dvorani Alessi Novinarskega krožka v Trstu.

Na 8. strani

SLOVENIJA - Reševanje mejnega vprašanja s sosedno Hrvaško

Koalicija predlagala posvetovalni referendum o arbitražnem sporazumu

Opozicija meni, da bi moral biti tak referendum že pred podpisom sporazuma

LJUBLJANA - Slovenske koalicijske stranke so včeraj predstavile predlog za razpis posvetovalnega referenduma o arbitražnem sporazumu glede reševanja vprašanja meje med Slovenijo in Hrvaško. V opoziciji menijo, da bi morali tovrsten referendum imeti že pred podpisom sporazuma, poleg tega pa se jim zdi predlagano referendumsko vprašanje zavajajoče.

Predlog za razpis posvetovalnega referenduma je že v ponedeljek zvečer vložila skupina poslancev SD, Zares, LDS in DeSUS. Na referendumu želijo volivce povprašati, "ali se strinjajo s tem, da DZ sprejme zakon o ratifikaciji arbitražnega sporazuma, ki med drugim določa, da arbitražno sodišče določi potek kopenske in morske meje med Slovenijo in Hrvaško, stik Slovenije z odprtim morjem in režim uporabe ustreznih morskih območij, in v katerem tudi piše, da noben enostranski dokument ali dejanje katerekoli strani po 25. 6. 1991 za naloge arbitražnega sodišča nima pravnega pomena, ni zavezujoče za nobeno stran in nikakor ne prejudicira razsodbe".

Kot so v imenu svojih strank pojasnili poslanci Bojan Kontić (SD), Franco Juri (Zares), Borut Sajovic (LDS) in Franc Žnidaršič (DeSUS), želijo s posvetovalnim referendumom razpršiti vse dvome v arbitražni sporazum. Kot se je izrazil Juri, si želijo "vodotesne" rešitve, posvetovalni referendum pa je po njegovem najboljši odgovor na "godrnjanje" iz opozicijskih vrst. Prepričani so tudi, da bodo ljudje na referendumu sporazum podprli. O tem, kaj bi sledilo ob morebitni zavrnitvi sporazuma na referendumu, zato tudi niso želeli konkretno ugotoviti, je pa Sajovic poudaril, da bodo "rezultate spoštovali tudi pri praktičnih rešitvah".

Predsednik opozicijske SDS Janez Janša pa meni, da vprašanje, ki so ga predlagali, ni korektno. Le če bi bilo vprašanje enako, kot bi bilo na zakonodajnem referendumu, torej "ali ste zato, da se ratificira arbitražni sporazum", poleg tega pa bi bil sporazum v celoti objavljen. V tem primeru bi v SDS referendumsko odločitev spoštovali, sicer pa "referendumska zgodba ne bo končana", je povedal Janša. Kritičen do predloga je bil tudi predsednik SLS Radovan Žerjav, prvak SNS Zmago Jelinčič pa je ocenil, da je referendumsko vprašanje zavajajoče, podpis sporazuma neza konit, premier Borut Pahor pa da je naredil "izdajalsko dejanje".

Pahor je nato ob robu obiska v Libiji opoziciji ponudil, da bo nagovoril koalicijske partnerje k umiku predloga za posvetovalni referendum, če ne bo zahtevala-

la naknadnega zakonodajnega referenduma o arbitražnem sporazumu.

Je pa na drugi strani odločitev za razpis posvetovalnega referenduma pozdravil predsednik republike Danilo Türk in izrazil zadovoljstvo, da je koalicija sprejela njegov predlog o posvetovalnem referendumu glede arbitražnega sporazuma s Hrvaško. Meni, da je ta pot veliko boljša od vseh drugih. Na ta način bi se še pred odločitvijo o ratifikaciji v DZ opravila vsa potrebna razprava in bi se dalo ljudem priložnost, da povedo svoje mnenje. "Po slovenski ustavi o ratifikaciji odloča DZ in prav je, da je ta odločitev dokončna in da se vse, kar je potrebno opraviti v zvezi z mnenjem ljudi o ratifikaciji, opravi prej," je dodal Türk.

Predlagatelj referenduma pričakuje, da bo ta razpisan čim prej, a šele po odločitvi ustavnega sodišča glede sporazuma. Kot so pojasnili, pa mora od razpisa referenduma v DZ do dejanske izvedbe referenduma miniti najmanj mesec dni. To pa pomeni, da bi lahko DZ zakon o ratifikaciji arbitražnega sporazuma sprejel najprej v prvih mesecih prihodnjega leta. (STA)

Borut Pahor bi umaknil predlog za posvetovalni referendum, če se opozicija prej odpove naknadnemu zakonodajnemu referendumu

Ljubljanska Drama jutri z Jančarjevo dramo v Bratislavi

LJUBLJANA - SNG Drama Ljubljana bo jutri v Bratislavi gostovala z dramo Draga Jančarja Niha ura tiha. Ljubljanski gledališčniki slovaškim kolegom tako vračajo obisk. Ravnatelj in umetniški vodja hiše Ivo Ban je ob napovedi gostovanja izrazil zadovoljstvo, da se bodo Slovacom predstavili prav z domačim dramskim besedilom, ki je nedavno v Mariboru na Borštnikovem srečanju naletela na velik odziv občinstva. V Bratislavi jo bodo odigrali v slovenskem jeziku s slovaškimi podnapisi,

Na ptujskem sodišču začetek sojenja duhovniku Štefku

PTUJ - Na ptujskem sodišču se je začelo sojenje duhovniku Slavku Štefku s Polenšaka, ki ga obtožnicabremeni spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, za kar je zagrožena zaporna kazen do 10 let. Zaradi vpletenosti mladoletnikov so mu sodili za zaprtimi vrati. Štefko po poročanju POP TV kljub obtožnici še vedno vodi župnijo. Obtožen je spolnega napada na tri mladoletna dekleta. Po navedbah televizije pa bi žrtev lahko bilo še več, saj je včeraj pričalo kar sedem deklet in en fant. (STA)

ŠPETER - Jutri predstavitev knjige nekdanjega slovenskega generalnega konzula v Trstu Šušmeljevo Trpko sosodstvo o odnosih med Slovenijo in Italijo bodo zdaj spoznali tudi Benečani

ŠPETER - Jutri bodo v Špetru v ospredju odnosi med Italijo in Slovenijo. Po Trstu, Gorici in različnih slovenskih mestih bodo namreč še v špeterskem Slovenskem kulturnem centru uradno predstavili knjigo bivšega generalnega konzula Republike Slovenije v Trstu Jožeta Šušmelja »Trpko sosodstvo – Nekateri vidiki odnosov med sosednjima državama v obdobju 1946-2001«, ki sta jo letos izdala Založništvo tržaškega tiska in Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Ob samem avtorju, bodo o čezmejnih odnosih spregovorili še odgovorna urednica Novega Matjurja Jole Namor, bivši senator Miloš Budin in predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič. Na večeru, za katerega je dala pobudo SKGZ, bo največja pozornost namenjena videmski pokrajini. Pričetek ob 18. uri. (NM)

Tržaške predstavitev Trpkega sosodstva se je ob avtorju (skrajno desno) udeležil tudi nekdanji predsednik Slovenije Milan Kučan (med Rudijem Pavšičem na levi in Acetom Mermoljo na desni strani)

KROMA

TV SLOVENIJA - Dokumentarec o pesmih upora

Med protagonisti tudi TPPZ Pinko Tomažič

LJUBLJANA - Scenarist in režiser Andraž Pöschl ter snemalec Aleš Živec sta spremljala vaje in nastope Partizanskega pevskega zbora iz Ljubljane, Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič in garažnega ženskega pevskega zbora Kombinat. Posnetke sta združila v dokumentarec z naslovom Pesem upora, ki so ga včeraj predpremierno prikazali v Kinodvoru, premiero pa bo dokumentarec doživel 24. novembra, ob 21. uri na prvem programu TV Slovenija.

Dokumentarni film Pesem upora je nastal v letu, ko ljubljanski Partizanski pevski zbor, naslednik Invalidskega partizanskega pevskega zbora, slavi 65 let delovanja. Letos obeležujemo tudi 100-letnico rojstva dirigenta Radovana Gobca. Kljub temu, da sta omenjeni poglavji za marsikoga že pozabljena zgodovina, je ekipa TV Slovenija stopila na pot iskanja odmevov partizanske pesmi upora. Vsi zgoraj omenjeni zbori prepevajo domovinske in altruistične pe-

smi, pesmi o solidarnosti in svobodi. Pesmi upora lahko danes slišimo na koncertih, veselicah in v športnih dvoranh. "Zdi se, da jih ljudje ne želijo pozabiti. Da jih pojejo takrat, ko jim je težko. Udarniške rime in ritmi ohranjajo upanje in prenašajo sporočila o pomenu za mnoge temeljnih človeških vrednot, ki, kot se večkrat zdi, nezadržno izginjajo v bledenju socialnega okolja," so sporočili z RTV Slovenija.

Pöschl in Živec sta zборе posnela v prostorih, kjer vadijo, in na nastopih, da bi ujela tudi stik z občinstvom. Med drugim sta snemala po ljubljanskih ulicah, na Nanosu, v tržaški Rižarni, Pivki in odročni vasi Planina nad Semičem, kjer je bil pred 65 leti ustanovljen Invalidski partizanski pevski zbor. Ob tem nista prezrla templjev novodobnega življenja, ki dajejo takt, melodijo in smisel sodobnemu utripu uporniške pesmi - nakupovalnih centrov, steklenih palač kapitala in vseprisotnih veleplakatov, še piše v sporočilu za javnost.

SLOVENIJA - Ob njeni hiši v Radovljici eksplodirala bomba

Napad na sodnico verjetno povezan z njenim delom

RADOVLJICA - V eksploziji, ki je v ponedeljek okoli 23. ure odjeknila ob stanovanjski hiši okrožne sodnice Katarine Turk Lukan v Radovljici, je bila lažje poškodovana njena hči. V sodniškem društvu so napad ostro obsodili, policija pa sklepa, da je bil povezan z delom Turk Lukanove. Policija je sodnici in njeni družini zagotovila stalno varovanje.

Kot je na novinarski konferenci povedal minister za pravosodje Aleš Zalar, je napad na Turk Lukanovo, ki je med drugim sodila v primeru Global, "resen dogodek, ki terja resno obravnavo". Tudi po njegovem mnenju pa bi bil lahko motiv dejanja povezan z delom sodnice. Dogodek po njegovem že po naravi stvari napeljuje na vprašanje, ali ne gre za maščevanje ali grožnjo, povezano s sodniškim delom. Gre sicer za sodnico kazenskega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani, ti sodniki pa obravnavajo nekatere najtežje primere kriminala, je pojasnil.

Generalni direktor policije Janko Goršek pa je včeraj povedal, da je takoj po eksploziji na kraj dogodka prislo več policijskih patrulj. Aktiviran je bil tudi operativni štab, danes pa še posebna policijska enota. Strokovnjaki so sicer doslej ugotovili, da gre za eksplozivno telo s precejšnjo močjo. Ogled kraja kaznivega dejanja po njegovih besedah še ni končan. Zatrnil pa je, da bo policija storila vse, da izsledi storilca oz. storilce in da v zvezi s tem zbere potrebne dokaze. Kot je še pojasnil Goršek, policija ni bila obveščena o morebitnih pripravah na ta napad. Zavrnil pa je tudi namige, da naj bi bilo

to eksplozivno sredstvo ukradeno iz skladišča Povhova jama pri Pivki.

Po mnenju Slovenskega sodniškega društva tak napad na sodnika pomeni resno opozorilo na nespoštovanje institucij sistema in na krizo vrednot v družbi. Napad potrjuje, da se verbalne grožnje z napadom na življenje sodnikov v zvezi z njihovim delom uresničujejo, so navedli. Sodnikov tudi takšna dejanja, kot je bil napad na okrožno sodnico Katarino Turk Lukan, ne bodo odvrgli od tega, da bi svoje delo tudi v bodoče opravljali pokončno, v skladu z ustavo in zakoni, so poudarili v sodniškem društvu. Kot so zapisali, jih je vest o nočni eksploziji pred hišo kolegice sodnice močno pretresla. Sodnici in njeni družini pa izrekajo vso podporo.

Po mnenju prodekana fakultete za varnostne vede Bojana Dobovška so družbene spremembe, ki so šle v smer diskreditacije sodnikov, ter politika, ki slednjim ni podprla, pripeljali do tega, da so sodniki danes bolj ogroženi. Po njegovo bodo po napadu na okrožno sodnico gotovo sledili določeni ukrepi, dolgoročno pa bo treba urediti položaj in ugled sodstva. Dobovšek je za STA pojasnil, da je ukrepanje v primerih, kot je bil ponedeljkov napad, odvisno predvsem od ocene, koliko je posameznik ogrožen, nakar ukrepajo pristojni organi; najprej notranje službe, potem pa še policija in druge pristojne institucije. Če se oceni, da je oseba ogrožena, je zanj močnejše zagotoviti varovanje tudi izven službe, pri čemer morajo pristojni organi upoštevati vse stopnje ogroženosti. (STA)

ITALIJA-SLOVENIJA - Stališča Maurizia Tremula, Rudija Pavšiča in Draga Štoka

»Manjšini ostaneta prijateljici, škoda za zamujeno priložnost«

Furia Radina sta svojčas v Novi Gorici in Ljubljani že sprejela Dimitrij Rupel in Danilo Türk

BRDO PRI KRANJU - Zaplet na srečanju ministrov Slovenije in Italije, ko je v zadnjem trenutku odpadlo srečanje ministrov Samuela Žbogarja in Franca Frattinija s predstavniki dveh manjšin, ne bo skalil odnosov med Slovenci v Italiji in Italijani v Sloveniji. To enoglasno napovedujejo predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul in predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka.

Kakšni so v resnici razlogi za zaplet?

Da se zunanja ministra nista skupaj srečala z zastopniki obeh manjšin je botroval splet okoliščin. Italijanska stran je že prejšnji teden menda smatrala za neumestno, da bi Frattini sprejel Pavšiča in Štoka, ki sta italijanska državljana in zastopnika manjšine v Italiji, v tuji državi, kot je Slovenija. Nato je Farnesina vseeno pristala na skupni sestanek, ki je bil vključen v uradni program ponedeljkovega zasedanja.

Zataknilo se je, ko je Slovenija dala vedeti, da se Žbogar ne bo srečal z delegacijo italijanske manjšine, če bo v njej tudi Furio Radin. Slednji, ki je doma iz Pulja, je predsednik Italijanske unije (krovne organizacije Italijanov v Istri in na Reki) in hkrati tudi poslanec v hrvaškem parlamentu. V prid Radinovi prisotnosti v delegaciji je ba je posredoval tudi italijanski veleposlanik v Ljubljani Alessandro Pietromarchi, čigar stališča pa očitno niso prepričala slovenskega zunanjega ministrstva.

Ko naj bi Frattini (to se je baje zgodilo v nedeljo) izvedel za zaplet okrog Radina, se je odločil, da ne bo sprejel Štoka in Pavšiča. Obstajala je možnost, da bi se Frattini ločeno sre-

MAURIZIO TREMUL

RUDI PAVŠIČ

DRAGO ŠTOKA

čal z Radinom, na kar pa italijanska manjšina ni pristala. Na večerni tiskovni konferenci je vodja rimske diplomacije dejal, da je predsednika SSO in SKGZ pripravljen sprejeti, a v Italiji.

Oba zunanja ministra sta bila na zaključni novinarski konferenci mnenja, da je razočaranje Štoka in Pavšiča nad spodletelim skupnim sestankom še kar neutemeljeno, nista pa komentirala dogodkov.

Ministra Franco Frattini in Samuel Žbogar med razgovorom na Brdu pri Kranju

ANSA

Tremul: Radin je vodja naše krovne zveze

»Od Slovenije bi ob takšni pomembni priložnosti pričakoval nekoliko bolj liberalen odnos do tega vprašanja, saj je Radin, ne smemo pozabiti, vendarle predsednik naše krovne zveze,« pravi Maurizio Tremul, predsednik izvršnega odbora Italijanske unije. Januarja 2007 sta takratna zunanja ministra Massimo D'Alema in Dimitrij Rupel v Novi Gorici sprejela delegacijo obeh manjšin, v kateri je bil tudi Radin. Lanskega februarja je bil Radin v uradni delegaciji italijanske manjšine pri predsedniku Slovenije Danilu Türku v Ljubljani, ugotavlja Tremul. Upal je, da je ta »problem« že zdavnaj rešen, a očitno se je zmotil.

Po Tremulovem mnenju bo zaplet kmalu pozabljen in nikakor ne bo vplival na odnose med manjšinama, ki so zelo dobri. »Ostaja vsekakor grenkoba zaradi zamujene priložnosti. Pri tem sta bili najbolj oškodovani manjšini, ki sta, kar vsi dobro vemo, šibka člena, čeprav vsi ponavljamo, kako so manjšine pomembne in kakšno vlogo lahko igrajo v tem prostoru,« še poudarja Tremul. Skupaj s poslancem Robertom Battelijem, Radinom in predsednikom obalne skupnosti Italijanov v Sloveniji Flavio Forlanijem je bil v delegaciji, ki se je srečala s Frattinijem.

Pavšič je od Frattinija izvedel za dve novosti

Predsedniku Slovenske kulturno gospodarske zveze se zdi pomembno že

dejstvo, da sta bili manjšini povabljeni na Brdo, kar se je zgodilo oziroma ni zgodilo s Frattinijem in Žbogarjem, pa se tudi njemu zdi zamujena priložnost. Manjšini sta bili in tudi po Brdu ostaneta ključna elementa v odnosih med Italijo in Slovenijo.

»V ponedeljek zvečer sem z Brda odšel razočaran, sedaj pa gledam na stvari v perspektivi prihodnosti in tega, kar nas čaka,« pravi Pavšič. Na Brdu je v ponedeljek izvedel za dve zadevi, ki ju ni poznal. Prvič, da v okviru italijanske vlade obstaja nek organ ali koordinacijsko telo, kot je dejal Frattini, ki je zadolženo tudi za odnose s slovensko manjšino. In drugič, da bo naše zadeve odslej spremljal podtajnik na zunanjem ministrstvu Alfredo Mantica, ki sicer že skrbi za stike z Italijani v Sloveniji in Hrvaški ter z ezulskimi organizacijami. Mantica je član stranke Ljudstva svobode, njegova izvorna stranka je Nacionalno zavezništvo.

SKGZ bo skupaj s SSO na osnovi stališč, ki so bila izrečena na novinarski konferenci na Brdu, čimprej stopila v stik z ministrstvom in zaprosila za sestanek s Frattinijem, v Rimu seveda. »Drugo, kar bomo zahtevali, pa je srečanje s podtajnikom Mantico. Da ga vsaj seznanimo z našimi problemi in z našimi gledanji, začnši s financiranjem manjšinskih kulturnih ustanov,« dodaja Pavšič.

Štoka: Gost na večerji, tebe pa ni doma...

»Na Brdu se je zgodilo tako, kot če povabiš gosta domov na večerjo, počakaš da pride in potem odideš ter ga pustiš samega,« zadevo ocenjuje Štoka. Zaplet z Radinom tudi po njegovem ne bo vplival na odnose med manjšinama. Da je stvar kočljiva, se je vedelo že nekaj dni, meni predsednik SSO, po katerem bi lahko vse vpletene stvari našle nek kompromis.

Po Štokovem mnenju bi bilo morda dovolj, da bi Radin izjavil, da ne prihaja na Brdo kot poslanec v hrvaškem saboru, temveč kot predsednik Italijanske unije. »To da je poslanec neke druge države je nerodno, res pa je, da italijanska manjšina po letu 1991 živi v Sloveniji in Hrvaški,« pravi vodja SSO.

Zadeva je pustila za sabo grenke občutke, sedaj pa je treba gledati naprej. Štoka soglaša s Pavšičem, da se bo treba čimprej srečati z Mantico in po možnosti tudi s Frattinijem, ki pa predsednika SSO nikakor ni prepričal. »Od ministra sem pričakoval bolj konkretne obveze glede financiranja naše manjšine, od njega pa smo dobili zelo splošne obljube. Razočaranje nad dogodki na Brdu je mimo, moram pa priznati, da sem po ponedeljku nekoliko večji pesimist, da se bo finančna kriza manjšine rešila tako, kot si želimo,« nam je po ponedeljkovem srečanju ministrov Italije in Slovenije priznal Štoka.

Sandor Tence

CELOVEC - Začel se je 20. evropski manjšinski kongres

Predsednik Fischer: Z dobro voljo je mogoče rešiti vsa odprta vprašanja

CELOVEC - Avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer je včeraj zvečer v Domu glasbe slovesno odprl jubilejni 20. Evropski kongres narodnostnih manjšin katerega, ki še ves današnji dan poteka pod geslom »Smo vsi Evropejci, ali je le še prostor za narodne skupnosti?« Fischer se je v svojem otvoritvenem govoru dotaknil tudi odprtih vprašanj slovenske manjšine na Koroškem. Ne da bi pri tem z besedo jasno omenil dvojezične krajevne napise, je izrazil prepričanje, da bo »z dobro voljo vseh mogoče rešiti še odprta vprašanja«. Pri tem je dodal, da je v Evropi še mnogo več in večjih odprtih problemov v zvezi z manjšinami. Zato si tudi ne more predstavljati, da Avstrija kot majhna država ne bi bila sposobna rešiti svojih problemov.

Avstrijski zvezni predsednik je v zvezi z manjšinskim vprašanjem na Koroškem tudi pozitivno ocenil tudi delovanje tako imenovane konsenzne skupine, v kateri mdr. sodelujeta predsednika koroškega Heimatdiensta (KHD) Josef Feldner in Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm. Čestital je je tudi ob nagradi Foruma ustava, ki je letošnjo nagrado namenil prav tej skupini in ki bodo podelili 2. decembra na Dunaju. Predsednik Fischer je izpostavil in pohvalil tudi prizadevanja za reformo (restriktivnega) zakona o narodnih skupinah v Avstriji iz leta 1976, ki ga je avstrijsko ustavno sodišče deloma že razveljavilo. Ob tem je poudaril, da je še posebej osnutek, ki ga je vložil Center avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju in ki predvideva kolektivno pritožbeno pravico avstrijskih manjšin, vreden »re-

Na posnetku (v prvi vrsti od leve) sinočnji predavatelj Paul Lendvai, predsednik Heinz Fischer in koroški deželni glavar Gerhard Dörfler

I. LUKAN

sne in poštene presoje«, saj bi avstrijskim avtohtonim manjšinam kot takšnim dal pomembne pravice pri izterjanju manjšinskih pravic in ne le posameznim pripadnikom narodnih skupnosti kot sedaj.

Uvodni referat letošnjega jubilejnega kongresa, ki ga kot vsa leta prej organizira Biro za slovensko narodno skupnost pri koroški deželni vladi, je imel ugledni strokovnjak za vzhodnoevropska vprašanja, publicist Paul

Lendvai, na temo »Večine in manjšine v spreminjajoči se Evropi. Izkušnje, razočaranja in upanja«.

V okviru današnjega sporeda jubilejnega kongresa bo med drugim Danijel Grafenauer z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani predaval na temo »Slovenstvo v zedinjeni Evropi: zgodovinske izkušnje in razvojne možnosti slovenskih narodnih skupnosti«, jubilejni kongres pa bodo za-

ključili trije avstrijski predavatelji: univerzitetni profesor Karl Woschitz s predavanjem »Kulturni spomin. Misli o ohranitvi iz razvoju identitete«, Georg Marschnig z Univerza na Dunaju s predavanjem »Kočevarji kot del evropske spominke skupnosti«, ter predsednik ZSO Marjan Sturm, ki se bo lotil vprašanja, ali raziskovanje miru lahko pomaga pri reševanju etničnih sporov.

Ivan Lukan

PRISTANIŠČA - Po obračunu za oktober in za prvih deset mesecev leta

V tržiškem pristanišču pretovor še naprej upada

Glede na lansko desetmesečje je manjši za 20% - Izjema je raztovor lesa za tovarno Fantoni

TRŽIČ - Pretovor blaga v tržiškem pristanišču še naprej upada, tako da bo letni obračun nedvomno utrpel posledice globoke krize, posebno v industrijskih sektorjih, na katere je vezan pristaniški pretovor. Oktobra so v Trziču pretovorili 349.494 ton blaga, kar je za 7,45 odstotka manj kot v enakem lanskem mesecu, ko je pretovor znašal 377.620 ton. V desetih mesecih, torej od januarja do vključno oktobra, pa so v tržiškem pristanišču pretovorili 2 milijona 753.203 tone, kar je za okroglih 20 odstotkov manj kot v enakem lanskem obdobju, ko so raztovorili in natovorili 3 milijone 457.208 ton blaga.

Padec pretovora v prvih desetih mesecih je sicer manjši kot je bil na začetku leta, čeprav vse glavne vrste tovorov beležijo upadanje v primerjavi z lanskim letom. Izjema je le les, ki ga v lanskem pretovoru skoraj ni bilo. Po avgustu je bil tako oktobra dosežen nov velepretovor lesa, saj so za tovarno Fantoni v Osoppu raztovorili nadaljnjih 30 tisoč ton zdrobljenega lesa, tako da ta tovor letos beleži že 60 tisoč ton. Omeniti je treba tudi ponoven zagon žit, saj je v desetih mesecih na terminal mlina De Franceschi prišlo 60.500 ton žit (+130%), in dobro gibanje iztovora celuloze za štivansko papirnico, čeprav ga je bilo do konca oktobra nekoliko manj (614 tisoč ton) kot v enakem lanskem obdobju (151.186 ton).

Močno upadanje še naprej beleži pretovor kovinskih proizvodov, ki ga je bilo do konca oktobra 150 tisoč ton, v enakem lanskem obdobju pa milijon 593.323 ton (-27,8%). Zmanjšal se je tudi pretovor goriv za tržiško termoelektrarno: v desetih mesecih je bilo raztovorjeno 574.155 ton premoga, v enakem lanskem obdobju pa 701.522 ton. V popolni krizi ostaja tudi pretovor avtomobilov, ki jih je bilo oktobra pri natovoru za 20 odstotkov manj kot v enakem mesecu lani, pri iztovoru pa za 12 odstotkov manj. Skupaj je šlo med januarjem in koncem oktobra skozi tržiško pristanišče 42.291 motornih vozil, kar je gladka polovica manj kot v enakem lanskem obdobju.

V tržiškem pristanišču medtem hitijo s pripravami za gradnjo nove bankine na terminalu za priobalno plovbo, ki bo stala osem milijonov evrov. Na razpis se je prijavilo približno 30 podjetij iz vse Italije, ki bodo morala svoje ponudbe vložiti do konca novembra, tako da bi lahko dela oddali še pred koncem leta. Nova bankina bo omogočila ureditev terminala za trajekte, ki ga je financirala država s 23 milijoni evrov.

TURIZEM - Slovenija Letošnja turistična sezona bo najbrž druga najboljša po osamosvojitvi

LONDON - Turistični rezultati Slovenije v prvih devetih mesecih po oceni generalnega direktorja direktorata za turizem na ministrstvu za gospodarstvo Marjana Hribarja kažejo, da bo letošnja turistična sezona druga najboljša po osamosvojitvi države. Bila naj bi le za odstotek slabša oz. enaka kot lanska. Slovenijo je v prvih devetih mesecih obiskalo dva odstotka manj turistov kot v enakem obdobju lani, število nočitev pa se je zmanjšalo za odstotek, je na novinarski konferenci Slovenske turistične organizacije (STO) v okviru 30. svetovne turistične borze (WTM) povedal Hribar.

Hribar je poudaril še, da je Slovenija z letošnjo turistično sezono lahko zadovoljna, medtem ko je direktor STO Dimitrij Piciga poudaril, da ima britanski trg za slovenski turizem kljub negativnemu trendu, ki ga beleži v zadnjem obdobju, velik pomen, predvsem zaradi potenciala, ki ga izkazuje. STO bo zato prihodnje leto v Veliki Britaniji odprla info točko.

Slovenija se na stojnici v okviru WTM predstavlja kot dežela z neokrnjeno naravo, ki spodbuja eko ravnanje. Tako na sejmu predstavljajo dve novosti, bluetooth vodnik in projekt Eco Reincarnation. »Vsi ti zeleni koraki so mozaik v aktivnostih, ki smo jih zastavili v okviru okrepljenih akcij na britanskem trgu, s ciljem povečanja števila prihodov in prenočitev gostov z Otoka v Sloveniji,« je dejal Piciga.

Rdeča nit slovenske predstavitve na WTM je sicer Ljubljana in 200 let Botaničnega vrta. (STA)

PRISTANIŠČA - Medtem ko je obračun 10 mesecev pod lanskim

Oktobra v Kopru rekordni mesečni pretovor kontejnerjev

Kontejnerski terminal v koprskem pristanišču

ARHIV

KOPER - Luka Koper je oktobra na kontejnerskem terminalu dosegla rekord mesečnega pretovora. V koprskem pristanišču so namreč na ladje naložili ali z njih razložili skupaj 34.685 kontejnerskih enot (TEU), kar je največja mesečna količina v celotni zgodovini terminala. V Luki Koper rekordni promet pripisujejo investicijam v zadnjem obdobju.

V prvih desetih mesecih letos so v koprskem pristanišču pretovorili 280.349 kontejnerskih enot, kar je sicer za pet odstotkov manj kot v enakem obdobju lani, je pa za pet odstotkov nad letošnjimi načrti. To v družbi glede na letošnje krizno obdobje ocenjujejo kot spodbuden dosežek, so v sporočilu za javnost, objavljenem na spletnih straneh Ljubljanske borze, zapisali v Luki Koper.

Oktobrski pretovor je bil dober tudi na ravni celotnega pristanišča. Skupaj so oktobra v koprskem pristanišču pretovorili 1,37 milijona ton blaga, kar je za 12 odstotkov več od načrtov. Pretovor v letošnjih prvih desetih mesecih je sicer za 11 odstotkov nižji kot v primerljivem lanskem obdobju, so pa obeti do konca leta, kot navajajo v Luki Koper, dobri.

Boljši kot lani so rezultati pri pretovoru lesa in sadja ter na terminalu tekočih tovorov. Še vedno pa za načrti zaostajajo pretovor avtomobilov, generalnih in sipkih tovorov, so še navedli v Luki Koper.

PRISTANIŠČA

V Kopru danes vrh štirih pristanišč Severnega Jadrana

KOPER - V Kopru se bodo danes sestali predsedniki uprav oziroma oblasti štirih severnojadranskih pristanišč, iz Kopra, Trsta, Benetk in Ravenne. Predstavniki teh pristanišč so aprila letos v okviru seminarja z naslovom *Articulating the North Adriatic multi-port Gateway* (Razčlenjevanje severnojadranskih večpristaniških poti) podpisali sporazum o sodelovanju in vzpostavitvi skupnega multimodalnega promocijskega centra. Na sestanku v Kopru bo tekla beseda o dosedanjem uresničevanju tega sporazuma in nadaljnjih aktivnostih. Med drugim je na dnevnem redu tudi ustanovitev združenja pristanišč Severnega Jadrana (NAPA) in sprejetje njegovega statuta, kot tudi razprava o skupni udeležbi ma sejmu transporta in logistike leta 2010 v Šanghaju.

RONKE - Dressi predstavil poslovni načrt letališke družbe

Brez sodelovanja Dežele razvoj letališča ne bo mogoč

RONKE - »Dežela FJK je temeljnega pomena tako za rast letalskega prometa, kot za naložbe, ki jih potrebuje letališče v Ronkah,« je ob večeraj ob predstavitvi poslovnega načrta na upravnem svetu povedal predsednik letališke družbe Aeroporto VFG Spa Sergio Dressi.

Po njegovih besedah je očitno, da družba, ki upravlja letališče, ne more »kriti sama teh potreb s svojimi sedanjimi močmi«. »Letališče je storitev, namenjena prebivalcem in gospodarstvenemu razvoju te dežele, vsaj v zadnjih šestih letih pa ni prejelo prav nobenega javnega prispevka,« je povedal Dressi, ki je prepričan, da lahko Dežela, ki ima trenutno 49-odstotni lastniški delež letališke družbe, »zagotovi en del potrebnega finančnega kritja za izvedbonačrtovanih del«.

Dressi je ob tej priložnosti opozoril tudi na vlogo deželne agencije za turizem Turismo FVG (in posredno spet Dežele), ki da je »edini subjekt, sposoben usklajevati uporabo letališča za razvoj turističnega dotoka v deželo«.

Predsednik Dressi je poslovni načrt letališča 2009-2012 predstavil članom upravnega sveta letališke družbe pod naslovom Gledati v prihodnost trdno zasidrani na tleh. Glavni cilji triletnega načrta so povečanje letališkega prometa

in iztržka; izgradnja intermodalnega pola; izraba letaliških in obrobnih površin za razvoj trgovskih in poslovnih dejavnosti, ki bodo valorizirale deželne

odličnosti; izgradnja trigeneratorskega sistema za energetska avtonomija letališča. V naslednjih štirih letih bo moralo letališče - na osnovi 40-letne pogodbe z zavodom za civilno letalstvo Enac - investirati 12 milijonov evrov, nekaj več kot petino od skupaj 50 milijonov, predvidenih za trajanje koncesijske pogodbe.

Strateški cilj letališča je po Dressijevih besedah poiskati pravo pot za pritegnitev potencialnih strank, ki jih sedanja ponudba še ne zanimala. Majhna letališča si morajo zastaviti nov, inovativen razvojni model, ki pa bo moral neizbežno sloneti na integraciji različnih sistemov mobilnosti.

SERGIO DRESSI

ARHIV

EVRO

1,4966 \$

-0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
10. novembra 2009

valute	evro (povprečni tečaj)	10. 11.	9. 11.
ameriški dolar	1,4966	1,4984	
japonski jen	134,51	134,81	
kitajski juan	10,2170	10,2292	
ruski rubel	43,0194	43,0865	
indijska rupija	69,5170	69,5960	
danska krona	7,4410	7,4413	
britanski funt	0,89860	0,89365	
švedska krona	10,2850	10,3005	
norveška krona	8,3835	8,4195	
češka krona	25,524	25,578	
švicarski frank	1,5115	1,5103	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	272,19	272,74	
poljski zlot	4,2033	4,2180	
kanadski dolar	1,5852	1,5923	
avstralski dolar	1,6145	1,6141	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2979	4,2975	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7088	0,7087	
braziljski real	2,5685	2,5570	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,2112	2,2110	
hrvaška kuna	7,2767	7,2690	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
10. novembra 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,2387	0,2725	0,5362	1,12
LIBOR (EUR)	0,3975	0,6725	0,985	1,2193
LIBOR (CHF)	0,095	0,255	0,366	0,6766
EURIBOR (EUR)	0,431	0,715	0,992	1,229

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

23.691,32 €

+57,86

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
10. novembra 2009

vrstnostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GOBENJE	13,41	-0,74
INTEREUROPA	6,62	+1,53
KRKA	72,04	-0,25
LUKA KOPER	27,34	-1,62
MERCATOR	169,66	-0,32
PETROL	327,68	+1,10
TELEKOM SLOVENIJE	149,90	+0,25

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	56,00	-
AERODROM LJUBLJANA	35,48	-0,89
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	26,00	-5,45
ISTRABENZ	7,00	-2,78
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	13,21	+1,38
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	26,90	-1,03
POZAVAROVALNICA SAVA	14,99	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	468,00	+1,30
SAVA	208,79	-0,46
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	27,99	-1,06

MILANSKI BORZNI TRG
10. novembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,27	+1,51
ALLIANZ	83,00	-0,10
ATLANTIA	17,15	-0,87
BANCO POPOLARE	6,19	+1,06
BCA MPS	1,34	-0,91
BCA POP MILANO	5,29	-1,67
EDISON	1,07	-1,09
ENEL	4,22	+1,26
ENI	17,34	-1,08
FIAT	10,75	+1,22
FINMECCANICA	11,63	-2,10
GENERALI	17,82	-0,45
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,94	+1,55
LOTOMATICA	14,71	-1,74
LUXOTTICA	16,6	+0,36
MEDIASET	4,63	+0,38
MEDIOBANCA	8,75	+0,23
PARMALAT	1,94	+1,14
PIRELLI e C	0,39	-3,05
PRYSMIAN	11,84	-8,22
SAPEM	22,02	-0,94
SNAM RETE GAS	3,31	+1,07
STMICROELECTRONICS	5,71	+1,42
TELECOM ITALIA	1,11	-1,50
TENARIS	13,74	-0,43
TERNA	2,77	+1,00
TISCALI	0,16	-1,30
UBI BANCA	10,04	-0,40
UNICREDIT	2,50	-0,60

SOD NAFTE

(159 litrov)

78,82 \$

-0,77

IZBRANI BORZNI INDEKSI
10. novembra 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.357,41	-0,12
SBITOP, Ljubljana	1.054,47	-0,04

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.070,44	-1,86
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	347,76	+0,58
BIFX, Sarajevo	1.972,84	-0,14
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	3.452,14	+0,02

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.234,88	+0,08
Nasdaq 100	1.773,58	+0,29
S&P 500, New York	1.092,43	-0,06
MSCI World, New York	1.157,71	+2,25
DAX 30, Frankfurt	5.613,20	-0,12
FTSE 100, London	5.230,55	-0,09
CAC 40, Pariz	3.785,59	+0,00
ATX, Dunaj	2.593,89	-0,29
PX, Praga	1.156,0	-0,09
EUROSTOX 50	2.856,44	-0,13
Nikkei, Tokio	9.870,73	+0,62
STI, Singapur	2.707,60	+0,52
Hang Seng, Hongkong	22.207,55	+1,73
Composite, Šanghaj	3.178,61	+0,09
Sensex, Mubaj	16.440,56	-0,35

OGLEDALO

Mesto ob zalivu

ACE MERMOLJA

V mrzlem oktobrskem dnevu sem popeljal svoj gumenjak na zimsko spanje. Iz Portoroža sem moral odpluti v Sesslanski zaliv, kjer so na začetnem pomolu naložili plovilo na primerno vozilo. Ko sem se odpravil od doma proti Portorožu, je pihala okrepljena burja, ob morju pa je bil to le še krepek veter, ki je umil nebo, da so se hribi približali vodi.

Z zmerno hitrostjo sem v nekaj minutah prišel iz Piranskega zaliva na »odprto« morje. Kljun gumenjaka sem usmeril naravnost proti Sessljanu. Kmalu je bil za mano Piranski rt, ki ostaja izjemno slikovit. Vedno bolj od daleč sem lahko gledal Strunjan, Izolo, Koper in Miljski rtič. Nekje sredi zaliva se mi je »približala« gradeška laguna. Zaplul sem v brezvetrni prostor z gladkim morjem in sem se počutil kot v nekakšnem gnezdu. Pred sabo sem gledal Trst, Miramarski grad in nad morjem Kras, ki se strmo vzpenja do modrega neba. Na desni sem zapustil slovensko obalo, na levi pa so iz vode štrleli drogovi, ki označujejo poti lagune. Do srca Tržaškega zaliva sem potreboval nekaj več kot dvajset minut. Bil sem sam, po morju so v dobrem vetru plule le še redke jadrnice. Na Jadranu nudi Tržaški zaliv enega izmed najlepših razgledov. Izven poletne sezone je vse še lepše.

Približal sem se Sesslanskemu zalivu. Gledal sem okolico in se za las nisem zapletel v »pedočero«. V Sesslanski zaliv sem priplul po kakih petdesetih minutah, se privezal ob pomol ter čakal ženo, ki je z avtom prihajala iz Portoroža in manjši kamion za nalaganje plovil. Sesslanski zaliv je sedaj poln bark, predvsem jadrnic. V spominu pa hranim še zaliv, ko je bilo počitniških plovil malo, ko so prevladovali ribiški čolni, ljudje pa so spomladni na pomolu lovili najprej sipe nato pa »anguzigole«. Pomislil sem, da so vse te dimenzije žepnega formata. Majhni so zalivi, majhni portiči, majhne razdalje in majhne globine morja. Tržaški zaliv je skodelica morja pod Krasom, Piranski pa že manjši kozarček za mleko. Narava je miniaturna slika na porcelanu. Vse kar je veliko, »bode« v oči. Celo velike ladje, ki čakajo za vstop v koprsko ali tržaško pristanišče, se zdijo grozeče pošasti.

Ta naš zaliv je »ekonomsko« odgovarjal časom, ko je bilo vse manjše. Celo parniki, ki so pluli v staro tržaško pristanišče, bi danes odgovarjali meram kake plavajoče vile arabskega šejka, ameriškega spekulant na borzi ali ruskega tajkuna. Za resnično uživanje poti, ki vodi od Sessljana ob Istri proti Dalmaciji in nato čez Kvarner med otoke, je več kot deset metrov dolga barka bolj v napoto kot v korist. Človek je nekoč gradil majhne portiče za svoje preživetvene potrebe. Gorje, če danes za veliki šmaren za piha ostra burja. V malih pristaniščih in marinah butajo velike jadrnice ena ob drugo. Nekoč je vsak mikro čolnič imel svojo majhno kamnito obrambo pred ujmo.

Poudarjam dimenzije in lepoto skodelic morja, ker se mi zdijo v tem kontekstu vsi mega načrti malce nori. Sodobne gospodarske potrebe ali interesi niso v skladu z naravno danostjo. Ko veljaki razpravljajo o novih pristaniških načrtih v območju Tržaškega zaliva, v Koprju ali Trstu, ko se pojavljajo načrti za uplinjevalnik na morju in podobne stvari, je treba vedeti, da se vsi odpovedujejo najbolj severnemu robčku Jadrana, ki je že sam po sebi (Jadran) ogrožen. Sam ne vidim možnosti kakega kompromisa. Izbira je jasna. Ali oblasti želijo ozioroma, ali državljani želimo ohraniti neko vsem očitno naravno vred-

nost, ali pa se ji hočemo odpovedati in posledično graditi uplinjevalnike, večati pristanišča, polniti zaliv z ogromnimi ladjami, ki bodo v vrsti čakale na vhode in na izkrčevanje blaga. Tudi manjša nesreča bi se tu spremenila v naravno katastrofo. V bistvu ni potrebna niti kakak posebna nezgoda, dovolj je, da zaliv spremenimo v parkirišče za ladje, terminale in morske platforme in ga ne bo več.

Nisem kak brezkompromisni naravovarstvenik, vendar se ob nekaterih zadevah vendarle zamislim. Vedno bolj se npr. sprašujem, komu koristijo ogromni stroški in dela za gradnjo avtocestne povezave do novega pristanišča in Milj z vsemi tuneli vred, ko pa ob vsaki vožnji po novi trasi, ki me pogoltne pod kraško skorjo, opažam, da je prometa v bistvu malo. Je bil ogromni poseg z vsemi potrebnimi sredstvi resnično koristen? Je bila cena sorazmerna z učinkom? Je bilo delo v resnici vredno za to, da se vozimo nekoliko udobneje od Opčin do Kopra? Kamorkoli zavijesh z avtoceste padeš itak v gnečo. Resnični peklo je danes na avtocesti A 4. Ko so jo dogradili, smo se vozili do Benetk kot gospodje. Potem, ko se je svet spremenil in so meje padle, je postal ta avtocestni trak pločevinasta kača z nešteti kamioni. Promet pa ne gre v smeri kraškega tunela in Kopra. Očitno je, da se lahko vse spremeni razen cestnih, železniških in drugih povezav. Cement in asfalt prinašata zaslužke, tudi ko sta nepotrebna.

Podobno velja za morje. Nisem specialist ne za pristaniške strategije in niti ne za uplinjevalnike, znam pa izmeriti razdalje in morsko globino. V našem zalivu je vse to majhno. Barcolana je lep morski praznik, jadrnice pa plujejo v vrsti od starta do cilja. Z daljave se zdijo bel trak, ki krasi obalo pod Kraško planoto. Položite na sceno ploščad sredi morja, zasidrajte nekaj ogromnih tovornih ladij in boste morali za lov na sardele plačati listek za parkirišče. Skratka, v svoji naivnosti mislim, da vsaka struktura potrebuje primeren prostor. V malo stanovanje ne boste vgradili gostilniške kuhinje in miz. Smetišče ob robu vasi ni primerno, nekaj metrov zelenice med stanovanjskimi bloki ne moremo poimenovati kot park in vanj spuščati krdela psov (kar se sicer dogaja). Vsak prostor je občutljiv in občutljiva je voda. Ne vem, če bi bili ministri zadovoljni, ko bi jim bi pred hišo odredili prostor za tovarno postajališče.

V tem smislu ne izražam nekega apriornega nasprotovanja, v bistvu pa gre pri naravi in gospodarstvu pogostokrat za aut-aut. Ali narava ali ekonomika. Če je možno najti manj drastične rešitve, bi jih morali iskati. Ljudje pa smo dovolj nespametni, da se zadovoljimo za najbližjimi rešitvami in najhitrejšimi dobički. Ostalo puščamo zanamcem. Kaj bo zanamcem ostalo od Tržaškega zaliva? V dvomu hranim jesenski dan sredi zaliva kot dragoceno podobo.

P.S. Moje pisanje izraža ljubezen do Tržaškega zaliva, Krasa in morja. Izraža moje naravovarstveno prepričanje. Ne vem, če bi se jokal ali smejal, ko nekateri mešajo med ta vprašanja narodne manjšine in podpore zanje. Mislim, da je potrebno v svetu ovrednotiti ob zraku, vodi in zemlji tudi ljudi, še posebno če gre za male in šibke skupnosti. Če se nekateri toliko zanimajo za pande, čemu se ne bi za ljudi? Ob tem pa je jasno, da imata tudi okolje in naravo svojo telo in dušo, svoje dimenzije in svojo občutljivost. Kdor koraka po njih kot po asfaltni cesti, uničuje.

PISMA UREDNIŠTVU

Razlastitve za avtocesto in primerne odškodnine

Nimam namena spodbujati polemike glede postopkov razlašanja za gradnjo avtoceste. Želim le opozoriti na nekaj vprašanj, ki jih pred meseci podpisani protokol - podpisali so ga predstavniki sedmih občin, predsednik pokrajine ter poverjeni komisar za izvedbo načrta preureditve hitre ceste Vileš-Gorica ter predstavniki štirih stanovskih organizacij kmetov - ki jih navedeni protokol ne opredeljuje. Spoznam, kakor je navedeno v njegovem uvodnem delu, je nastal s ciljem, da se omejijo morebitna nesoglasja v postopku pridobivanja zemljišč za uredničev načrta. Navedena so splošna določila, ki naj bi (v interesu širše skupnosti) olajšala in pospešila postopek in v določenih meri ščitila tudi interese prizadetih lastnikov.

Jasno je, da protokol obvezuje (ali ne) podpisnike ne pa posameznih lastnikov zemljišč, ki imajo seveda pravico, da se potegujejo za dosego poštene in primerne odškodnine za trajno izgubo dobrine, odvzete v javno korist.

Glede postopka razlašanja na območju sovojenjske občine bi rad opozoril na vprašanje, ki ga protokol posebej ne omenja, je pa posebej prisotno. Ob trasi bodoče avtoceste so tudi zemljišča, ki so bila pred nekaj leti opredeljena kot trajne travniške površine (prati stabili) in torej vinkulirana. Lastniki so bili z ukrepom vinkulacije že zdaj oškodovani, saj namembnosti parcel niso mogli spremeniti. Travnikov niso mogli preorati in zasejati poljščine ali vrtnine ali vinograd, kar bi jim omogočilo višjo odškodnino. Seznanjen sem bil, da so ob ugotavljanju dejanskega stanja na terenu, pred nekaj dnevi, taka zemljišča pač označili kot stalne travniške površine/prato stabilne. Vse lepo in prav, saj drugače niti ne bi moglo biti. Zastavlja pa se vprašanje, kako bodo lastniki poplačani v bistvu za dvojno škodo. Saj je bila uradna opredelitev s strani pristojne deželne službe tudi v interesu skupnosti, mar ne?

Že zaradi tega vprašanja bi bilo smotno, da bi se razlašenci povezali in skupaj iskali pravno pomoč, se pozanimali, kaj poleg državnih norm (in tabel o protivrednostih) določajo evropski predpisi. Breme za pravno svetovanje bi bilo za posamezne razlašence nedvomno manjše.

Vtis imam, da se na podpisani protokol ni moglo veliko zanašati, čeprav je iz ust županov in predstavnikov drugih ustanov slišati, da je bilo vse urejeno in določeno.

Na videz da, v resnici pa so stvar potekale nekoliko drugače. Tudi glede enakopravnosti slovenščine. V uvodnem delu protokola (stran 4) je zapisano: "che il presente Accordo tiene conto del principio di salvaguardia delle caratteristiche storico-culturali del territorio, come previsto dall'art. 21 della legge 23 febbraio 2001, n. 38, sulle "Norme a tutela della minoranza linguistica slovena della Regione Friuli Venezia Giulia".

Bo v nadaljevanju postopka to načelo spoštovano? Med podpisniki protokola je tudi občina Sovodnje, glede katere menda ni dvomov, da sodi v območje, kjer bi se morale zaščitne norme izvajati.

S spoštovanjem.

Vlado Klemše

Transparentnost

Nanašam se na članek objavljen na 5. strani petkove številke PD (6. 11.) pod naslovom »Odporna tribuna - Večja transparentnost bi bila koristna za vse.« V članku se dva svetovalca v tržaškem občinskem svetu Iztok Furlanič in Stefano Ukmar sklicujeta na vprašanja, kateri je zastavil predsednik paritetne komisije Bojan Brezigar na srečanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Vprašanja se glasita

1) kdo naj določi porazdelitev javnih sredstev manjšinskim organizacijam in

2) kdo naj preveri ali je bila izbirna pravilna.

Tema dvema vprašanjem bi lahko dodali še veliko drugih. A ostanim pri navedenih.

Odgovore na zastavljena vprašanja že več kot deset let pričakuje marsikatero društvo tudi na Goriškem. Žal pa do sedaj nismo povsod dosegli uveljavitve tiste transparentnosti, ki izhaja iz samih državnih in deželnih zakonov. A ne samo. Pod pretvezo zakona o zaščiti osebnih podatkov smo doživeli celo zavrnitev prošenj za dostop do potrebnih dokumentov za uveljavitev pravic izhajajočih iz zaščitnih norm . Določeni krogi, žal, še niso prišli do spoznanja, da ob upravljanju javnih interesov so v službi državljanov in ne obratno... A čigava je krivda? Stari pregovor pravi: vsak ima to kar si služi. In slovenska manjšina si je prislužila dve krovnii organizaciji, ki pa na svoj način tolmačita zakonodajo in odločata o življenju in smrti slovenskih organizacij in ustanov. Vsem je dobro znano kako sta se krovnii organizaciji krčevito upirali inštitutu za slovensko manjšino predvidenem po deželnem zakonu št.13/2000 in to toliko časa dokler nista pod Illyjevo upravo dosegli preklic tega zakona. Posledica: dolgi

upravni zastoji in vrsta zakonskih popravkov v izvajanju zaščitnih zakonov. Le pogledmo kako je zakrpan zakon št.23/2001. Veliko krp nosi tudi že opevan zakon št.26/2007 ! A Slovenci nismo vredni enega resnega in poštenege zakona? Pod Illyjevo upravo sta krovni organizaciji končno dosegli tudi željeno uradno priznanje. Kaj pa to priznanje pomeni, ni jasno, kakor niso jasne pristojnosti in odgovornosti vezane na ta priznanja. Iz dejstev izhaja, da ti organizaciji skrbita predvsem da prideta do sredstev in da določata komu javna sredstva dodeliti. Ni dvomov, da formalno porazdelitev sredstev opravljajo pristojni organi bodisi v Sloveniji kakor tudi v Italiji . Glavno besedo pa imata pri tem dve krovni, ki pa na drugi strani ne nosita nobenih neposrednih odgovornosti. Niti Ministrstvo za Slovence v zamejstvu RS še ni doseglo, da bi prišlo do soočanja za pojasnila v zvezi z razsodbo Upravnega sodišča v Ljubljani, ki je zaradi pomanjkanja utemeljitev, poslalo v ponovni postopek prošnjo podjetja zasebne slovenske televizije, kateri je bilo na podlagi razpisa za leto 2007 dodeljenih 1000 - rečem 1000 evrov. Prepričana sem, da bodo bralci podvomili o tem, a je gola resnica, kakor je gola resnica dejstvo, da se je upalo celo podvomiti v obstoj in legitimnosti slovenske zasebne televizije, ki je tako edina izključena ne samo iz seznama slovenskih medijev v proračunu dežele FJK, marveč tudi iz prispevkov, ki po zakonu pripadajo zasebnim televizijam. Zanimivo, da pritožbi podpisane na upravno sodišče v Trstu sta ugovarjali krovni organizaciji sklicujoč se na pravilnik, katerega pa je dejansko sestavila posvetovalna komisija, v kateri so sedeli zastopniki dveh krovnih organizacij!! Novih pravilnikov pa še nismo videli. Ohranjanje delovnih mest je zakonska obveza tudi za televizijo a ta problem krovni organizaciji ignorirata.

Upati je, da bo vsaj sedanja posvetovalna komisija, ki vsebuje tudi neposredno izvoljene predstavnike, razumela prevzeto odgovorno nalogo in nepristransko opravljala svojo vlogo, katero upravičeno pričakujejo Slovenci, ki držijo vžgane luči tistih idealov, za katere so trpeli in umirali borci za uveljavitev človekovih pravic, miru , svobode in socialnega napredka.

Marija Ferletič

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Kjadin in Rocol

Rocolsko pevsko društvo Svoboda je nastalo leta 1891, a nasledilo ga je društvo Zvonimir leta 1903. Na naši razglednici člani Zvonimirja leta 1905, ki so peli vse tja do leta 1922, ki so utihnili.

Nekoč sta Kjadin in Rocol predstavljala en sam rajon, ki je leta 1910 štel nekaj čez 12.000 prebivalcev. Takrat se je izjavilo za Slovence 3621 ljudi ali 29% vseh, ki so tam prebivali. Leta 1971 je prebivalstvo poraslo na 32.500, število tistih, ki so se izjavili za Slovence, pa je padlo na 1.066 oseb ali na 3,3%. Danes nekdanjih slovenskih gostiln ni več. Malo je takih, ki jim kaj povedo imena teh nekdanjih gospodarskih in tudi kulturnih postojank: Pri Jurati, Pri Zajcu, Pri Kluni in zadružna pri Lahih. V Krajev-

nem leksikonu Slovencev v Italiji iz leta 1990, ki obravnava tržaško pokrajino, najdemo veliko podatkov o tem rajonu, a lahko beremo tudi, da je slovenska društvena dejavnost pojemala po letu 1948 ter povsem zamrla leta 1952.

POLITIKA - Zaveznika-nasprotnika sta se včeraj srečala

Berlusconi in Fini o refomi pravosodja

Fini zavrnil možnost skrajšanja zastaralnih rokov kaznivih dejanj - Predlog o pospešitvi procesov

RIM - Včeraj je prišlo do pričakovane srečanja med predsednikom vlade Silviom Berlusconiem in predsednikom poslanske zbornice Gianfrancom Finijem, sicer številka ena in dve Ljudstva svobode, med katerima že dalj časa vladajo dokaj napeti odnosi. Pogovor v Finijevi pisarni je trajal skoraj dve uri. Ko je z njega odhajal, je Berlusconi redkobesedno komentiral, da »je šlo dobro«. Fini pa je razkril marsikatero podrobnost srečanja v intervjuju, ki ga je dal televizijski mreži Sky.

Pogovor se je le bežno dotaknil žgodega problema kandidatur na deželnih volitvah spomladi prihodnjega leta. O tem bo govor na srečanju med Berlusconiem, Finijem in Bossijem, ki je predvideno za danes. V središču pogovora so bile reforme, ki jih vlada pripravlja, še zlasti na področju sodstva.

Predsednik poslanske zbornice je pojasnil, da se s svojim sogovornikom nista dogovorila o nobeni zakonski pobudi za skrajšanje rokov zastaranja kaznivih dejanj, za kar se Berlusconi sicer ogreva. Na tak način bi se namreč rešil vsaj nekaterih procesov,

ki bodo vsak čas stekli proti njemu. Dogovorila pa sta se o tem, da bodo predstavniki Ljudstva svobode predložili v parlamentu zakonski predlog, ki naj bi določil maksimalen čas, v katerem bi se morali zaključiti procesi proti obtožencem, ki niso bili še kaznovani. Celoten postopek z morebitnim epilogom na kasacijskem sodišču naj bi se zaključil najpozneje v šestih letih.

Berlusconi in Fini sta govorila tudi o ustavnih reformah, še zlasti o možnosti neposredne izvolitve premierja, in o odnosih z opozicijo, pri čemer je Berlusconi ocenil, da je Pier Luigi Bersani kot voditelj Demokratske stranke »začel z zgrešeno nogo«, medtem ko je Fini menil, da ga bo treba soditi po dejanjih.

Na te Finijeve izjave se je kmalu odzval sam Bersani. »Če hočejo izboljšati sodni sistem, smo pripravljeni to podpreti, če hočejo črtati procese v teku, pa se bomo postavili po robu. Sicer pa je treba zmanjšati število parlamentarcev, revidirati volilni zakon in znižati stroške za politiko na evropsko povprečje,« je kratko in jasno povedal Bersani.

Silvio Berlusconi in Gianfranco Fini

ARHIV PD

POLITIKA - Podtajnik obtožen Cosentino užival podporo mafijske družine Casalesi

NEAPELJ - Vladni podtajnik za ekonomijo in možen kandidat Ljudstva svobode za predsednika Dežele Kampanija na bližnjih volitvah Nicola Cosentino je od začetka 90. let dalje užival podporo kamore in sam prispeval h krepitvi mafijskih družin Bidonetti in Schiavone. To je med drugim zapisano v obtožbi o zunanjem sodelovanju pri mafijski združbi, na osnovi katere je sodnik za predhodne preiskave Raffaele Piccirillo zahteval njegovo aretacijo. Obtožbo sestavlja 351 strani in so jo že posredovali poslanski zbornici za ustrezno dovoljenje. Dalje je Cosentino po mnenju preiskovalcev v zadnjem obdobju imel tesne stike z mafijsko družino Casalesi, ki mu je od leta 1990 naprej vselej zagotavljala podporo na volitvah. Še zlasti pa je podtajnik »jamčil trajnost stikov med mafijskimi podjetniki in lokalnimi upravami«.

Afera Cosentino je včeraj dobobra pretresla odnose v Ljudstvu svobode. Če ga je po eni strani poslanec stranke in Berlusconijev odvetnik Niccolò Ghedini branil, češ da se sodniki vmešavajo v politiko, je predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini po drugi poudaril, da ne sme Cosentino nikakor kandidirati za predsednika Kampanije. Proti Cosentinovi kandidaturi se je izrekel tudi predsednik parlamentarne protimafijske komisije, bivši minister Beppe Pisanu, po mnenju katerega je umestno, da se pred morebitno kandidaturo razblini vsak dvom.

FINANCE

Tremonti: Pokojnin ne bomo krčili

RIM - »Dokler bom jaz minister, ne bo krčenja pokojnin. Pokojnine niso avtomobilsko zavarovanje, so življenje ljudi.« Tako je povedal gospodarski minister Giulio Tremonti, ko je včeraj odgovarjal na časnikarsko vprašanje, ali vlada namerava sprejeti restriktivne ukrepe na področju pokojnin. »Sicer pa je naš pokojninski sistem zelo dober; zavod INPS posluje pozitivno,« je pristavil.

Včeraj pa je statistični zavod Istat objavil nič kaj spodbudne podatke o gospodarskih trendih. Industrijska proizvodnja je namreč septembra padla za 5,3% v primerjavi z avgustom in za 15,3% v primerjavi z letom prej. K sreči so globalni podatki o tretjem trimesčju pozitivnejši, saj je industrijska proizvodnja v njem za 4% višja kot v drugem trimesčju, medtem ko je v prvih 9 mesecih letos padla za 20%.

NARAVNA KATASTROFA - Poleg obilnih padavin tragediji botrovala pomanjkljiva preventiva

Zemeljski plaz na Ischii terjal življenje 15-letne dijakinje in dvajset ranjenih

NEAPELJ - Zemeljski plaz na otoku Ischia v Neapeljskem zalivu je včeraj terjal eno smrt in kakih 20 ranjenih, da ne govorimo o gmotni škodi, ki so ga vsekakor velika. Plaz se je utrgal nekaj po 8. uri s hriba Epomeo in se spustil vse do pristanišča Casamicciola. Pri tem je nekaj avtomobilov pahnil v morje, 50 avtomobilov na parkirišču v bližini Casamicciola pa je pokopal pod sabo. Življenje je izgubila 15-letna Anna De Felice, ki jo je mati spremljala z avtom v šolo. Plaz je vozilo pahnil v morje, tako da je dekle utonila, medtem ko se je njena mati rešila.

Reševalci so izpod gmote rešili kakih 15 ljudi, med temi tudi 5-letnega dečka, ki so ga nekaj časa pogrešali. Od ranjenih je eden hudo poškodovan, tako da je v življenjski nevarnosti. Casamicciola je zaradi plazu, ki naj bi mu botrovala obilne padavine v zadnjih dneh, odrezan od preostalega dela otoka. Dostop do njega je mogoče le prek morja. Tudi reševalci so priskočili na pomoč s plovili. Več gasilcev je na otok prišlo iz Neaplja.

Vedno na Ischii se je včeraj plaz utrgal tudi v kraju Forio, a k sreči ni zahteval žrtev. Sicer pa je do podobne tragedije na Ischii prišlo 30. aprila 2006, ko je plaz pokopal hišo, pri čemer so umrli moški in tri njegove hčerke.

Zaradi vsega tega je včerajšnja nesreča obudila staro polemiko o nezadostni preventivi na področju potresne in hidrogeološke varnosti. Vodja civilne zaščite Guido Bertolaso je dejal, da dokler ne bo prišlo do sistematičnih investicij na tem področju, se bodo podobne tragedije, žal, ponavljale.

SPLETNA ANKETA - Evropsko sodišče

Večina nasprotuje razpелom v javnih šolah

Anketa na spletni strani našega dnevnika je v zadnjem tednu spraševala bralce, ali se strinjajo z nedavno razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice, po kateri »križ v javni šoli krši svobodo do laičnega izobraževanja in pravico staršev, da vzgajajo otroke v skladu s svojimi prepričanji«. Kot je bilo pričakovati, je prepričljiva večina bralcev, in sicer 185 ali 68 odstotkov, na strani sodišča. Toda kar 83 ali 30 odstotkov

sodelujočih v anketi se z njim ne strinja in očitno meni, da križ lahko razumemo tudi kot simbol evropske identitete z vsem, kar sodi vanjo, vključno z načelom laične države. Omenimo naj, da so podobne rezultate pokazale spletne ankete, ki so jih o tem vprašanju izvedli najpomembnejši italijanski dnevniki. Tudi tokrat je neodločenih sorazmerno malo, in sicer 6 ali 2 odstotka sodelujočih v anketi.

CEI - Msgr. Crociata Kriminalci in mafijci ne spadajo v Katoliško cerkev

ASSISI - »Mafijci in vsi tisti, ki so na katerikoli način povezani z organiziranim kriminalom. Ti ne spadajo v Katoliško cerkev, tako da ne potrebujemo posebnih izobčenj.« Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci poudaril generalni sekretar italijanske škofovske konference msgr. Mariano Crociata, ko je orisal vsebino dokumenta, ki naj bi ga škofje, zbrani na 60. generalni skupščini v Assisiju, včeraj odobrili.

Crociata se je spomnil besed, ki jih je papež Janez Pavel II. izrekel v Agrigentu leta 1993. Takrat je opozoril, da bo božja sodba udarila po kriminalcih. »Organizirani kriminal je dramatična socialna hiša, ki je vse bolj prisotna v državi, in ne le na jugu. Izobčenje teh subjektov iz Cerkve pa ne bo rešilo situacije, saj sem prepričan, da je za to potrebno sodelovanje vseh, od javnih inštitucij do sodstva,« je dejal. Pri tem je izpostavil, da je tarnanje nad zaskrbljujočim stanjem demokracije pretirano in da velja vselej prej ovrednotiti dobrine, s katerimi razpolaga država, in terno presoditi težave, s katerimi se soočamo, ne da bi prezrli, kar je pozitivnega.

PROMET - Rim Vozniki 11 dni na leto zagozdeni

RIM - Rimski motoristi, kot kažejo zadnji podatki, z vespmi nič kaj brezskrbno ne svigajo naokoli po ulicah večnega mesta. V italijanski prestolnici, ki velja za mesto z največ prometnimi zamaški v državi, celo večnost preživijo v prometu, in sicer povprečju 260 ur ali enajst dni na leto.

Po podatkih združenja potrošnikov Codacons Rimu sledijo vozniki v Milanu, ki v prometu preživijo v povprečju okoli 240 ur, vozniki v Neaplju pa 210 ur na leto.

Nesprejemljivo je, da v mestu, kot je Rim, motorist potrebuje več kot dve uri, da v času najgostejšega prometa pride z južnega v severni del mesta, je opozoril predsednik Codaconsa Carlo Rienzi in dodal, da bi v tem času lahko prispeli v Toskano, Umbrijo ali Kampanijo.

PRIZNANJA Na Kvirinalu podelili nagrade Vittorio De Sica

RIM - Predsednik Giorgio Napolitano v ponedeljek podelili nagrade Vittorio De Sica 2009 za področja filma, kulture, znanosti in družbe. S posebnim spominsko nagrado so se poklonili tudi letos preminulemu kralju televizijskih kvizov in zabavnih oddaj Mikeu Bongiorno. Nagrade za prispevek k italijanskemu filmu so prejeli Antonio Albanese, Gabriele Ferzetti, Neri Parenti, Marco Risi in Jasmine Trinca. Na področju umetnosti so podelili tri nagrade, in sicer Riccardu Bofilu za dosežke na področju arhitekture, Andrei Bocelliju za glasbo in Moniju Ovadiji za gledališko ustvarjanje. Nagrado Vittorio De Sica 2009 za področje znanosti je prejel Umberto Veronesi.

Med potovanji v tujino sem lahko zaznal »veličasten odmev italijanske kinematografije, gledališča, glasbe in umetnosti,« je Napolitano nagovoril ustvarjalce, zbrane na Kvirinalu. »Vaše kakovostno delo je pomemben prispevek k prepoznavnosti Italije v svetu. Gre za kakovost, ki izhaja iz strasti do ustvarjanja, pri povedovanju in razlaganju,« je dodal.

Da (185)

68%

Ne (84)

30%

Ne vem (6)

2%

SIMPLY CLEVER

YETI. KOMPAKTNI SUV NA POHODU

Yeti je prvo športno terensko vozilo SUV, ki združuje Off Road dušo z Urban stilom. ESP, do 9 zračnih blazin, overovljena varnost 5 zvezdic Euro NCAP in nizka poraba goriva, bodisi pri bencinskem kot dizelskem motorju, motorji od 1.2 TSI 105 CV do 2.0 TDI 170 CV.

Na razpolago bodisi s pogonom spredaj kot 4x4 Haldex.

Odkrij ponudbe za financiranje, ki je Volkswagen Financial Services namenil vozilu Yeti.

Od 17.900,00 €

Maksimalna poraba goriva, mestna/izvenmestna/ kombinirana vožnja 7,6/5,2/6,1 (l/100 km).

Maksimalna emisija ogljikovega dioksida (CO₂) 159 (g/km) – Podatki se nanašajo na Škoda Yeti 2.0 TDI CR 103kW/140CV.

www.skoda-auto.it - Škoda credit financia tvojo škoda - Škoda v Italiji priporoča Castrol

Pričakuje te koncesionar Škoda

Koncesionar:

Strada della Saline, 2 – 34015 Milje (TS) – Tel. 040 383 817

Service Partner:

Ulica Nazionale, 39 – 33010 Tavagnacco (UD) – Tel. 0432 579 300

www.skoda-auto.it

ZGODOVINA - V Novinarskem krožku v Trstu predstavili knjigo Foibe - Una storia d'Italia

Zgodba o ustvarjanju »vulgate« o genocidu Italijanov v teh krajih

Veliko zanimanje za knjigo Jožeta Pirjevca - Pomen poznavanja zgodovine medetničnih odnosov

Fojbe niso le tragična epizoda druge svetovne vojne v naših krajih, ampak so tudi zgodba ustvarjanja neke uradne italijanske zgodovinske »vulgate« o domnevnem genocidu nad italijanskim prebivalstvom v Julijski krajini in ravno tako domnevni »zaroti molka«, pojava pa ni mogoče razumeti brez poznavanja zgodovinskega konteksta odnosov med tu živječimi narodi od leta 1848 naprej. To je bilo sporočilo včerajšnje zelo dobro obiskane predstavitev knjige zgodovinarja Jožeta Pirjevca z naslovom Foibe - Una storia d'Italia (v prostem prevodu Fojbe, italijanska zgodba). Knjigo, ki je letos izšla pri založbi Einaudi, so predstavili v polni dvorani Alessi Novinarskega krožka v Trstu ob prisotnosti glavnega avtorja Jožeta Pirjevca, soavtorjev zgodovinarjev Gorazda Bajca in Guida Franzinetti, ter ravno tako zgodovinarke Marine Rosi, medtem ko je prisotne pozdravil predsednik Novinarskega krožka Fabio Amodeo.

Množična udeležba je kazala na veliko zanimanje za knjigo, ki so ji v Italiji nekateri očiteli ponovno gradnjo Berlinskega zidu in negacijo »holokavsta«, ki naj bi ga predstavljale fojbe, čeprav avtorji poudarjajo, da je njihovo delo iskren poskus pojasnjevanja problematike s pomočjo poglobljenega raziskovalnega dela ob upoštevanju vseh razpoložljivih arhivskih virov.

Splošno predstavitev dela je opravila Marina Rossi, ki je opozorila predvsem na novosti, ki jih prinaša knjiga in opozorila, da kdor misli, da se v knjigi priznava kak popust jugoslovanskemu komunizmu, se moti. Po Pirjevčevih besedah je delo nastalo iz razmišljanja o sobivanju med etnijami na severnem Jadranu, ki tudi zaradi majhne socialne mobilnosti ni bilo problematično do leta 1848, ko sta tudi slovenski in hrvaški narod hotela doseči svoj prostor pod soncem, čemur se je zoperstavilo italijansko meščanstvo. Pirjec je v nadaljevanju podal razliko med obračunavanjem v Istri leta 1943 ob zlomu Italije in dogajanjem v Trstu ob koncu vojne maja 1945: v prvem primeru je šlo za spontano sprostitve starodavnih stoletnih napetosti, v drugem pa za željo po odstranitvi vseh, ki bi se lahko zoperstavili težnjam po jugoslovanski osvoboditvi teh krajev, v prvi vrsti tistih, ki so nosili kako uniformo, žrtev pa naj bi bilo vsega skupaj okoli dva tisoč. V obdobju hladne vojne se je fojbe na italijanski strani izkoriščalo v protijugoslovanske in protislovenske propagandne namene, vendar je bilo to pretežno omejeno na krajevno raven, ob razpadu Jugoslavije pa je postalo vsedržavna tema, ki so se je polastile tako desne kot leve politične sile s ciljem, da se oteži odnos z novimi državami, nastalimi iz razpada Jugoslavije.

Podobnih misli je bil tudi Franzinetti, ki je to povezal s politično operacijo medsebojne politične legitimacije med italijansko levico in desnico, ki je sicer legitimna, medtem ko si veliko večjo kritiko zasluži predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je fojbe označil za »etnično čiščenje« in govoril o »zaroti molka« (medtem ko se je o fojbah v Italiji javno razpravljalo ves povojni čas). Tu gre predvsem za dinamiko znotraj italijanske levice, meni Franzinetti, ki pa dvomi, da bo vse to prispevalo k oblikovanju zgodovinske zavesti.

Med novostmi, ki jih prinaša knjiga, je tudi poglavje izpod peresa Gorazda Bajca o angloameriškem preučevanju pojave fojb. Pri tem je opazil razliko med zadržanjem zavezniških vrhov, ki so že 5. maja 1945 začeli govoriti o »kraljestvu terorja«, medtem ko iz poročil na terenu izhaja, da jugoslovanska zasedba kljub trdoti to ni bila. V bazovskem »sohtu«, blizu katerega so pred kratkim zgradili spominski center, so npr. zahodni zavezniški ugotovili prisotnost trupel 150 nemških vojakov in enega civilista, v številnih primerih domnevnih deportirancev v Jugoslavijo pa se je izkazalo, da sploh niso bili deportirani in so še naprej živeli v Trstu, je opozoril Bajc.

Ivan Žerjal

Avtorjem so v Italiji nekateri očitali, da ponovno gradijo Berlinski zid in zanikajo »holokavst« Italijanov v teh krajih, sami pa pravijo, da so opravili poglobljeno raziskavo

KROMA

PROSEK - Bogata ponudba vabi obiskovalce

Prišel je, prišel, sveti Martin ... Danes vrhunec praznovanja

Na Proseku bodo danes praznovanja sv. Martina dosegla višek. Številni kioski bodo po vasi odprti že v jutranjih urah, stojnice pa bo postavila tudi Kmečka zveza, v okviru katere bodo njeni člani prodajali svoje domače kmetijske pridelke. Na sporedu je tudi maša v počastitev zavetnika sv. Martina, za obiskovalce pa bo sta na voljo tudi razstavi živine in starega kmečkega orodja. Enogastro-nomsko ponudbo bogatijo v teh dneh poleg lokalov tudi številne osmice.

V okviru praznika je Stanko Renčelj predsinočnim v Društveni gostilni v priredbi Kmečke zveze predstavil svojo knjigo o kraških proizvodih in kulinariki. Sinoči pa je v Baru pri Lukši potekalo srečanje z Mariom Gregorijem in Andrejem Boletom, ki sta govorila o novem vinu, mladem vinu in prosekarju.

Na fotografiji zgoraj Stanko Renčelj, desno kioski z raznovrstno ponudbo na glavni proseški ulici

KROMA

ALPI GIULIE CINEMA - Prvi film jutri ob 20.30 v kavarni San Marco

Odkrivanje lepote in veličine Dninarskega gorstva, Kavkaza in Andov

Na tiskovni konferenci, ki je včeraj dopoldne potekala v kavarni San Marco, so člani združenja MonteAnalogo predstavili letošnjo izvedbo pobude Alpi Giulie Cinema 2009/2010, ki se bo pričela jutri ob 20.30 v prostorih omenjene kavarne v Ulici Battisti s projekcijo filma *Lo zio Sem & Il sogno bosniaco*. Ostali dve filmski srečanja se bosta zvrstili v naslednjih tednih: v četrtek, 19. novembra, bo na sporedu švicarska produkcija *Grozny dreaming*, teden pozneje, 26. novembra, pa čilski dolgometražni film *Alicia en el pais*. Vsa gorska potepanja po Dinarskem gorstvu, Kavkazu in Andih si bo v prostorih kavarne mogoče ogledati od 20.30 dalje.

Kot smo zapisali, prireja pobudo kulturno združenje MonteAnalogo, ki je nastalo z namenom, da širšemu občinstvu predstavi filmsko produkcijo, ki se posveča planinstvu, pohodništvu, speleologiji, torej vsemu, kar zadeva gore in jame. Sergio Serra, Louis Torelli in Giuliano Gelci (**na fotografiji KROMA**), ki so oblikovali včerajšnjo tiskovno konferenco, so namreč aktivni člani združenja, svoj prosti čas pa seve-

da najraje preživljajo v gorskih višavah ali zemeljskih globinah.

Pobuda Alpi Giulie Cinema, ki poteka v Trstu in bližnjih mestih že poldrugo desetletje, se dogaja pod pokroviteljstvom dežele Furlanije-Juljske krajine ter tržaških občine in pokrajine. Med njenimi pobudniki in simpatizerji pa lahko zasledimo tu-

di cel kup pomembnih institucij in posameznikov, ki delujejo na našem prostoru, od tržaškega odseka italijanske planinske zveze CAI Società Alpina delle Giulie, mimo filmske pobude Trento Film Festival in vse do tržaškega novinarja in pisca Dušana Jelinciča, ki je med ustanovnimi člani združenja MonteAnalogo in je že prehodil

Prispevek za mesečne stroške otroških jasli

Socialno-skrbstveni okraj 1.1, ki združuje občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, obvešča, da je dežela financirala sklad namenjen znižanju mesečnih stroškov za otroške jasli v šolskem letu 2008/2009. Obrazci prošnje za dodelitev prispevka so na voljo na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo prošnjo vložiti do 28. decembra, ob tem pa predložiti tudi obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35 tisočih evrov. Ura di so v devinsko-nabrežinski občini odprti ob sredah in petkih od 8.30 do 10.30 (tel. 040/2017387-389-390), v Zgoniku ob ponedeljkih od 8.30 do 10.30 (tel. 040/229101), v Repnu pa ob torkih od 8.30 do 10.30 (tel. 040/327122).

Zimski urnik na Gradu sv. Justa

Ravnateljstvo mestnih muzejev sporoča, da bodo do 31. marca na Gradu sv. Justa muzejski prostori na zaprtem odprti vsak dan od 9. do 13. ure, medtem ko bo obisk prostorov na odprtem na voljo do 17. ure. Grad bo zaprt za javnost v dneh 25. in 26. decembra ter 1. in 6. januarja.

Jutri FilMakers v gledališču Miela

V gledališču Miela bodo v petek ob 18.30 in ob 21. uri predvajali dokumentarec Luciana d'Onofria in Monice Affatato *La voce Stratos*, v katerem je orisan lik pevca Demetria Stratososa. Ob 20.30 bo srečanje z avtorji, ki jih bo uvedel tržaški kantavtor Gino D'Eliso. Pobuda je v okviru niza FilMakers, ki ga prireajo združenja Bonawentura, La Cappella Underground in FilMakers.

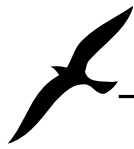
Na miljski šoli boj proti arhitektonskim pregradam

Večstopenjski zavod Giovanni Lucio v Miljah bo od danes opremljen s prenosno električno napravo, s pomočjo katere bodo lahko fizično prizadeti otroci in učenci premagovali stopnice. Napravo je šola nabavila s finančnim prispevkom Fundacije CRTrieste.

marsikatero planinsko pot ter preplezal nesheto gorskih smeri.

Vzporedno s tržaško pobudo se bodo projekcije filmov zgodile tudi v Gorici, in sicer pod geslom MontiFilm 2009, Cinema e Montagna. Goriški del sporeda je stekel že včeraj v kinodvorani Kinemax na Travniku, nadaljeval pa se bo vsak torek ob 17. in 21. uri vse do 24. novembra. Dogajanje v Gorici bo nekoliko bogatejše, saj bo poleg filmov, ki jih bodo predvajali tudi v Trstu, vrteli še nekatere druge krajše posnetke. Podrobnejši spored goriške filmske ponudbe je na voljo na spletni strani združenja www.monteanalogo.net.

To pa še ni vse, saj se pobuda Alpi Giulie Cinema ne bo zaključila jeseni, ampak se bo nadaljevala tudi pozimi: 11. in 18. februarja bosta namreč v tržaškem gledališču Miela na sporedu srečanja, ki bosta posvečeni alpinizmu, smučanju, plezanju oz. jamarstvu. Pobuda se bo zaključila v četrtek, 25. februarja, ko bo v prostorih kavarne San Marco na sporedu nagajevanje najboljših filmskih protagonistov in režiserjev, ki izhajajo iz naše dežele, Slovenije in Koroške. (ps)

POMORSKA POSTAJA - Okrogla miza o regulacijskem načrtu na pobudo Demokratske stranke

Dipiazza: »Načrt je dober, ker omejuje zazidljivost«

Priznal pa je, da je na Krasu preveč restriktiven - Boniciolli: Staro пристanišče se prebuja, a to še ni dovolj

Regulacijskega načrta ni mogoče popolnoma spremeniti, a se ga lahko z ugovori in pogajanji mestoma prilagodi. »Leta 2011 nameravamo prevzeti krmilo tržaške občine, zato hočemo razumeti, kako bomo upravljali regulacijski načrt,« je na okrogli mizi na Pomorski postaji razložil vodja svetnikov Demokratske stranke v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero. Posegli so še župan Roberto Dipiazza, podpredsednik Pokrajine Trst Walter Godina, predsednik Pristanišče oblasti Claudio Boniciolli in podpredsednik znanstvenega parka AREA Francesco Russo.

Omero je naštel vrsto pomanjkljivosti regulacijskega načrta. Občinska uprava bi morala imeti širšo, čezmejno razvojno vizijo, opuščena območja bi lahko bolje izkoristili, Omero pa je kritiziral izbiro, po kateri si bodo glavne gradbene posle zagotovila večja podjetja iz drugih dežel. Župan Dipiazza je poudaril, da je regulacijski načrt dober: »Poslopja v Trstu so prazna, prejšnji načrt pa je kljub temu spodbujal gradnje. Mi smo to omejili, ker je nekatere četrte prekril cement,« je dejal. Dodal je, da se je zoperstavil gradnji »palač« ob bazovskem kalu, ob tem pa je priznal, da je regulacijski načrt morda preveč omejil zazidljivost v kraških vaseh, kar bi lahko pomenilo, da izbira še ni dokončna. Po drugi strani je zagovarjal načrt turističnega naselja na Padričah, ki naj bi privabil bogate igralce golfa. »Opravili smo dobro delo, še posebno v primerjavi s prejšnjim načrtom, ki je dovoljeval vse,« je zaključil.

Walter Godina meni, da bi se lahko Občina Trst med pripravljanjem načrta posvetovala z ostalimi upravami. Načrt je bil odlična priložnost za potenciranje povezav med mestom in zaledjem, medtem ko dokument ločeno obravnava mesto, Kras in obalo: celovite vizije ni. Pokrajina Trst podpira lahko železnico in razbremenitev bazovskih ulic s prometno obvoznico, regulacijski načrt pa predlogov ni upošteval.

Boniciolli je obravnaval varianto o pristanišču, ki ga je občinski svet sprejel. To je velika novica, prav tako pomemben pa je postopek, ki naj bi aprila ali maja privedel do koncesije 550 tisoč kv. metrov površine v starem pristanišču za pomorske dejavnosti. Ob tem so v igri logistična ploščad, osmi pomol in železniška povezava od Žavelj do Fenretičev, brez katerih se pristanišče ne more uveljaviti na evropski sceni. Po Russovem mnenju bi morala občina bolj izkoristiti bogastvo znanstvenih ustanov in zadržati čim več znanstvenikov, ki bi pripomogli graditi svetlejšo prihodnost mesta. Za to pa so potrebne primerne infrastrukture, od kampusov v ameriškem slogu do prometnih povezav, saj je Trst, tako za blago kot za ljudi, težko dostopen. (af)

Z desne Franceso Russo, Roberto Dipiazza, Fabio Omero, Claudio Boniciolli in Walter Godina

KROMA

PREFEKTURA - Danes pomembno srečanje o prihodnosti SSG

Sestanek o reševanju gledališča

Uslužbenci vabijo vse ustanove, društva in posameznike, naj se jim danes popoldne pridružijo na Velikem trgu

Danes bo na tržaški prefekturi pomembno srečanje, na katerem bo govor o zaključkih ekspertize o stanju Slovenskega stalnega gledališča in predlogih za premostitev krize. S prefektom Giovannijem Balsamom se bodo o ekspertizi pogovarjali predstavniki krajevnih uprav in slovenskih krovnih organizacij.

Uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča medtem pozivajo vse slovenske ustanove, društva in posameznike, naj se jim danes ob 16. uri pridružijo na Velikem trgu. Medtem ko bodo predstavniki uprav in organizacij na Prefekturi ocenjevali predloge izvedencev, bodo uslužbenci SSG manifestirali pred palačo. Krizni odbor SSG v tiskovnem sporočilu poudarja, da je »sramotno, da javne uprave kršijo in ne spoštujejo zakone ter brezbržno dopuščajo, da Slovensko stalno gledališče, kulturna ustanova osrednjega pomena za mesto Trst in deželo Furlanijo-Juljsko krajino, postopoma ugaša«.

Kako bo v prihodnje potekalo delo v Kulturnem domu?

KROMA

GLAVNA POŠTA - V muzeju razstava »Mezzemaniche e signorine«

Vpogled v razvoj poštne službe v prvi polovici preteklega stoletja

Obiskovalci so včeraj primerjali delovanje pošte v preteklosti in danes

KROMA

V poštne in telegrafski muzeji v pritličnih prostorih tržaške glavne pošte so včeraj odprli razstavo posvečeno poštni službi v začetku preteklega stoletja. *Mezzemaniche e signorine* sta jo naslovlila kuratorja Mario Coglitore iz zgodovinskega arhiva družbe Poste Italiane in kustosinja tržaškega poštne muzeja Chiara Simon, ki sta lahko računala na sodelovanje z občinskim odborništvom za kulturo in z rimsko sekcijo Evropske komisije, ki skrbi za odnose z mediji in teritorialno komunikacijo.

Razstava, ki zaobjema zanimiv razvoj poštne službe od leta 1900 do 1950, ponuja vpogled tudi v socialne dinamike tistega obdobja in v postopen razvoj modernizacije v italijanski državi. Razstava se je namreč rodila v Mestrah in se torej ne posveča izrecno poštni službi v naših krajih: ravno tako kot je bila in še danes je vloga poštne službe tudi razstava povezuje sever z jugom države. Na stenah muzeja visijo od včeraj fotografije in dokumenti, ki pričajo o pošarskem poklicu: ob uradnikih so na fotografijah tudi žen-

ske, saj je razvoj telefonije in telegrafije pripomogel k ustvarjanju novih delovnih mest, kjer so se zaposlovali predvsem predstavnice ženskega spola.

Kot je na odprtju dejal Coglitore, sta s Simonovo zaradi prostorske omejitve izbrala le najbolj pomenljive posnetke. Obiskovalcu sta predstavila najprej poklic, ki so ga opravljali tako moški kot ženske, pošti sta sledila tudi v italijanskih kolonijah v Afriki, se nato zaustavila pri zgodovinskih poštah poslopjih, kjer so se vsakodnevno zbirali ljudje, svojo predstavitev pa zaključila pri samih poštah prevoznih sredstvih, od kočije, do vagona, beneskega čolna in sodobnejšega letala.

Razstava bo odprta vse do 5. decembra, in sicer od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure. Obiskovalci si bodo ob spremstvu prostovoljcev združenja Cittaviva lahko ogledali tudi krajši, dvanaestminutni video iz petdesetih let, ki predstavlja tipičen dan poštarja oziroma potovanja pošte. Več informacij je na voljo na telefonski številki 040/6764294 ali po elektronski pošti museopostaletrieste@posteitaliane.it. (sas)

PREISKAVA

Karabinjerji na sedežih Autovie Venete

Karabinjerji iz Vidma so včeraj preiskali sedeže avtocestnega podjetja Autovie Venete v Trstu, Vidmu in Palmanovi, je poročala tiskovna agencija ANSA. Vest je agenciji potrdil predsednik podjetja Giorgio Santuz, ki je povedal, da so dejavnosti karabinjerjev povezane s preiskavo državnega tožilstva v Vidmu, in sicer zaradi suma obrekovanja proti nekemu uslužbencu podjetja. Domnevni obrekovalec ni znan.

Neznanec je ponaredil uslužbenčev podpis na nekaterih dokumentih, ki so jih prejeli razni politiki iz Furlanije-Juljske krajine ter državni tožilstvi v Trstu in Vidmu. Dopisi so omenjali domnevne nepravilnosti v dejavnostih podjetja Autovie Venete, ki upravlja avtocesto A4 med Trstom in Benetkami ter odseka za Videm in Pordenon. Tožilstvo v Trstu ni uvedlo preiskave, ker so bili dokumenti pravzaprav anonimni, tožilstvo v Vidmu pa preiskuje domnevnega obrekovalca.

RAZPRAVA

O svobodi tiska v Italiji in v Sloveniji

V Novinarskem krožku (Korzo Italia 13) bo danes ob 11. uri soočenje o svobodi informiranja v Italiji in v Sloveniji, ki ga prireja novinarski sindikat FNSI. Na srečanju, ki ga bo vodil nekdanji državni tajnik FNSI in direktor Piccola Luciano Ceschia, bodo sodelovali Ali Žerdin, odgovorni urednik ljubljanskega Dnevnika, Alberto Bollis od Piccola in Walter Škerk, novinar slovenske redakcije deželnega sedeža RAI. Soočenje bo uvedel deželni tajnik novinarskega sindikata Carlo Muscatello.

To bo priložnost ne samo za izmenjavo mnenj med novinarji, temveč tudi za primerjanje položaja javnih občil ter svobode informiranja v obeh državah. Dnevniku je pred kratkim sodišče prepovedalo poročanje o goriskem podjetniku Pierpaolu Ceraniju, neverjetno odredbo pa nato razveljavilo.

SINDIKAT - V Evropi včeraj informativni dan v obrambo delovnih mest

»Alcatel delokalizira in zapira produktivne obrate«

S tem bo samo letos ostalo na cesti 4 tisoč delavcev, od katerih 300 v Italiji

Francoska multinacionalka Alcatel-Lucent namerava zapreti produktivne obrate v Evropi in se popolnoma posvetiti raziskovanju ali trženju računalniških programov. V ta namen namerava prenesti vse proizvodne dejavnosti v države, v katerih so stroški za delovno silo znatno manjši (kot na Kitajskem ali v Romuniji), na osnovi načrtov vodstva pa bo v Evropi ostal en sam obrat. Zaradi tega je mnogo zaposlenih pri Alcatelu v zadnjih letih že ostalo brez dela. Na obzorju so dodatni odpusti.

Predstavniki evropske koordinacije Alcatel-Lucent ECID, evropske federacije kovinarjev FEM in italijanskih sindikatov kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil so zato včeraj priredili v Evropi oziroma v Italiji informativni dan, ki mu bodo sledile še druge protestne pobude. Namen informativnega dneva je bilo braniti delovna mesta in zahtevati od multinacionalke spremembo strategije. V Italiji so tudi zahtevali od italijanske vlade naložbe v sektor telekomunikacij po hladni prhi, ki jo je prispeval podtajnik na ministrskem predsedstvu Gianni Letta. Ta je namreč povedal, da je vlada zamrznila načrt podtajnika za razvoj Paola Romanija, ki je predvideval takojšnjo naložbo 800 milijonov evrov (od skupno 1,47 milijarde evrov) za napeljavo širokopasovnega internetnega omrežja.

Dogajanje v multinacionalki so obelodanili tudi na tiskovni konferenci pred sedežem podjetja Alcatel-Lucent v tržaški industrijski coni, kjer je o zaskrbljenosti zaposlenih v imenu enotnega sindikalnega predstavništva Rsu govoril Andrea Raini. V Evropi so danes 4 produktivni obrati Alcatela, je povedal, od katerih bo nazadnje ostal le eden. En obrat je danes v Franciji, eden na Poljskem in dva v Italiji. Poleg v Trstu je obrat v Battipagli, ki ga tudi namerava zapreti in zaradi česar bo ostalo brez dela 85 ljudi. Dejstvo je, da se je število 30.000 zaposlenih v Alcatelu v Evropi leta 2006 lani zmanjšalo na 26.000, po končanem reorganizacijskem načrtu pa bo njihovo število 22.000. V Italiji je že načrtovano črtanje dodatnih 237 delovnih mest, medtem ko je v Trstu od začetka leta 2009 ostalo doma že 120 preernih delavcev. V zvezi s tržaškim Alcatelom zaenkrat ni negativnih predvidevanj, vsaj do konca prihodnjega leta, je dodal Raini. Toda prav tako ni nobenega zagotovila glede prihodnosti tržaškega podjetja in v njem zaposlenih delavcev.

A.G.

Tiskovna konferenca enotnega sindikalnega predstavništva Rsu je bila pred podjetjem Alcatel-Lucent v industrijski coni

KROMA

ZAVOD IRSSES - V soboto posvet na Fakulteti za izobraževalne vede

Otroške jasli v Sloveniji in Italiji: vzgojiteljice spoznavajo drugo okolje

Vzgojiteljice iz Furlanije-Juljske krajine pred ljubljanskim vrtcem Pedenjped

ŠOLSTVO - Srečanje o službi za šolsko integracijo v slovenščini

Občina Trst odprta za rešitve, a treba bo preveriti možnosti

Možnost za nudenje t.i. službe za šolsko integracijo oz. popoldanskega pouka v slovenščini v kakem tržaškem rekreacijskem središču obstaja, saj tržaško občinsko odborništvo za šolstvo na splošno podpira tako službo v rekreacijskih središčih, čeprav je treba preveriti, ali je finančnih sredstev in prostora dovolj, saj je povpraševanje veliko. To izhaja iz ponedeljkovega dopoldanskega srečanja med predstavnicama odbora za oblikovanje slovenske službe za šolsko integracijo Mirjan Mikolj in Marino Grilanc, ki ju je spremljal občinski svetnik Igor Švab, ter pedagoško koordinatorko službe za šolsko integracijo Antonello Brecl in vodilno funkcionarko za občinske šolske menze Antonello Delbianco.

Vzrok za ponedeljkovo srečanje je bila potreba, o kateri smo na straneh našega dnevnika že pisali, da se učencem slovenskih osnovnih šol na Tržaškem zagotovi tudi popoldanski pouk oz. pošolske dejavnosti. V ta namen se je pred časom oblikoval tudi odbor učiteljev in star-

MIRJAN MIKOLJ

KROMA

IGOR ŠVAB

KROMA

šev, ki se je ogledel za ustanovitev posebnega sklada, ki bi kril stroške za pošolski pouk, usmeril pa se je tudi v preverjanje možnosti nudenja službe za šolsko integracijo, katero bi - v tem so si bili vsi edini - vodile usposobljene slovenske vzgojiteljice. Funkcionarki sta sicer pokazali odprto odborništvo za šolstvo, da se najde rešitev za to vprašanje, čeprav sta v isti sapi opozorili, da je povpraševanja za tako službo veliko in bo treba preveriti, ali je to finančno in prostorsko vzdržljivo. Službo za šolsko integracijo,

ki deluje praviloma v sodelovanju z rekreacijskimi središči, na odborništvo sicer močno podpirajo, vendar je izvajanje popoldanskih dejavnosti povezana z velikimi stroški (predvsem za osebje). Glede tega bodo predstavniki odbora za službo za šolsko integracijo stopili v stik s slovenskimi didaktičnimi ravnatelji, ki delujejo na ozemlju občine Trst, da bi v čim krajšem času oblikovali dokument, ki bi nakazal prioritete. Na odborništvo za šolstvo pa bi nato preverili, ali so predlagane rešitve možne.

Vzgoja predšolskih otrok v Sloveniji in Italiji na podlagi izkušenj samih vzgojiteljic. Tema posveta, ki ga v soboto, 14. novembra prireja deželni zavod za socialne študije IRSSeS, je za vzgojiteljice, starše in pedagoge nadvse zanimiva.

Na sedežu Fakultete za izobraževalne vede v Trstu (v Ulici Tigor št. 22) bodo predstavili projekt Obiski jasli v Sloveniji. Posvet je namreč nadgradnja študijske poti, ki je v tem letu popeljala skupino desetih jasličnih vzgojiteljic iz štirih pokrajin Furlanije-Juljske krajine na izpopolnjevanje v Slovenijo. V Novi Gorici, Ljubljani in Mariboru so si vzgojiteljice (med njimi so tudi slovensko govoreče vzgojiteljice) ogledale vrtce in prisostvovali delu svojih kolegov iz sosednje države, na sobotnem seminarju pa bodo svojo izkušnjo opisale učnemu osebju iz vse dežele. Spregovorile bodo tudi koordinatorke in pedagoške svetovalke obiskanih vrtcev. Predavateljice bodo obravnavale metodo raziskovanja in izpopolnjevanja pri spoznavanju drugega šolskega okolja, organizacijo in program vrtcev v Sloveniji ter celotno skupinsko izobraževalno izkušnjo, predvajale pa bodo tudi dokumentarni film, ki so ga same pripravile.

Seminar na sedežu Fakultete za izobraževalne vede se bo začel ob 9. uri, po zadnjem posegu in ogledu dokumentarnega filma bo čas za razpravo, konec pa je predviden ob 13. uri. (af)

Šahovski krožek v Nabrežini

Danes se začne nadaljevalni šahovski krožek pri društvu Igo Gruden v Nabrežini pod vodstvom prof. Borisa Fabjana. Lani je pobuda naletela na veliko zanimanje in zato so mladi šahisti tudi letos vabljeni, da se udeležijo tečaja, ki bo obsegal štiri srečanja, vsako sredo od 18. do 19. ure, od danes do 2. decembra. Prof. Fabjan zna pripraviti zanimive ure, prinese računalnik in nastavi take naloge, da se mladi vedno kaj novega naučijo. Prvo srečanje je torej danes v sejni sobi SKD Igo Gruden ob 18. uri. Za začetnike bo stekel poseben šahovski tečaj spomladi prihodnje leto.

Dokumentarec Earthlings pri Cappelli Underground

Na sedežu združenja La Cappella Underground bodo drevi ob 21. uri predvajali dokumentarni film Earthlings - Zemljani. Srečanje bosta uvedla Paolo Fedrigo in Giorgio Bastianutti, ki bosta predstavila tudi serijo projekcij, ki jih združenje namenja osveščanju o okoljskih temah v okviru Unesco tedna vzgoje trajnostnega razvoja. Film prikazuje človeško krutost do živali in odvisnost od njihovega mesa in kože.

SpiriTs&Co. od jutri na tržaškem sejmišču

Žgane pijače bodo od jutrišnjega dne do sobote protagoniste dogajanja na tržaškem sejmišču pri Montebellu, kjer bo 25 mednarodnih razstavljalcev predstavilo 370 vzorcev. Dogodek bo zaživel jutri ob 11. uri na sejmišču pod pokroviteljstvom Nacionalnega zavoda za žganje in v sodelovanju z Expo MittelSchool. Prireditev želi postati središče, kjer se bodo srečevali distributerji, uvozniki in gostinci ter se seznanili z novimi izdelki in spoznali italijanske in tuje proizvajalce. Razstavi prostor lahko obišče vsakdo od 11. do 19. ure (vstopnina 8 oziroma 5 evrov); več informacij je na voljo na spletni strani www.spiritsandco.it.

Odpadla predstava Corrada Augiasa v Rossettiju

Napovedanega srečanja v gledališču Rossetti s Corradom Augiasem in predstavo Le fiamme e la ragione jutri ne bo zaradi zdravstvenih razlogov. Vodstvo gledališča in producerska hiša Promomusic bosta določili nov datum predstave. Informacije so na voljo na spletni strani www.ilrossetti.it ali na tel. št. 040/3593511.

Delavnice za starejše

Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor v sodelovanju z zadrugo La Quercia vabijo na delavnice za starejše osebe, družine in zainteresirane na temo »Pomagajmo si pri ohranjanju dobrega počutja« v Kamnarski hiši v Nabrežini, od 17. do 19. ure. Prvo srečanje z naslovom »Zaplešimo, da se boljše počutimo« bo jutri z muzikoterapevko S. Mazziero. Naslednja srečanja bdo na sporedu 18. novembra »Spomin in tehnike izboljšanja spomina« z zdravnikom D. Žerjal in psihoterapevko M. Bagolin, 25. novembra »Naučimo se pravilnega gibanja« s fizioterapevko K. Vitez, 9. decembra »Barvani popoldan: delavnica likovnega izražanja« s psihologinjo J. Pečar in pa 17. decembra »Interaktivne igre za boljše počutje« s psihoterapevko A. Celea in psihologinjo R. Sulčić. Delavnice so brezplačne, zaželen pa je predvpis: tel. št. 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

Fotografska razstava o španski državljanski vojni

Kulturno združenje Tina Modotti vabi v petek ob 18. uri v Ljudski dom Gramsci (Ul. Ponziana 14) na odprtje fotografske razstave o španski državljanski vojni (1936-1939). Ob tej priložnosti bo poskrbljeno tudi za debato o mednarodnih brigadah in pozabljenih herojih ter za glasbeni intermezzo; razstava bo odprta do 27. novembra.

FURLANSKA CESTA - Zagotovilo župana

»Ovinek pri Fričih bo nared pred koncem januarja«

Dipiazza in Riccardi sta si ogledala gradbišče na Furlanski cesti

KROMA

V SOBOTO Krstna izvedba nove skladbe Corrada Rojaca

Corrado Rojca

V okviru mednarodnih glasbenih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima bodo v soboto v evangeličanski cerkvi v Trstu ob 20.30 izvedli krstno izvedbo dela Corrada Rojaca In Frühling. Na njegovo glasbo bo pel komorni zbor iz Saarbrückna.

Novi ovinek na območju pri Fričih na Furlanski cesti nad Barkovljami bo nared v božičnem obdobju ali najkasneje pred koncem januarja. To je zagotovil župan Roberto Dipiazza, ki si je včeraj ogledal gradbišče skupaj s pristojnim deželnim odbornikom Riccardom Riccardijem in direktorjem civilne zaščite Guglielmom Berlassom.

Ureditev območja pri Fričih je bila nujno potrebna, saj so sami občinski tehniki po ustreznih pregledih ugotovili, da je območje geološko nevarno. Dela za njegovo sanacijo bodo stala skupno 1,7 milijona evrov, od katerih bo 1,2 milijona evrov prispevala Dežela Furlanija-julijska krajina, preostalo vsoto pa občinska uprava. V tem okviru so že zgradili 15 metrov visok železobetonski jez, podporni zid novega ovinka, po katerem bo čez nekaj mesecev stekel promet. Podobno tako, kot je pred več kot letom stekel po novem ovinku pri Rumeni hiši. S pomočjo tovarnjakov polnijo v tem obdobju nasip, po katerem bodo speljali ovinek. Ob tem bodo nato uredili parkirišče za 25 novih parkirnih mest za avtomobile in šest za motorna kolesa. Že pred tem so delavci uredili spodnji del soteske in namestili cevi za odtok potoka.

Ploščad parkirišča bo obsegala 850 kvadratnih metrov. Na njej bodo posadili nova drevesa in uredili gredice ter namestili avtobusno postajo, da bosta izstop z avtobusa in dostop nanj varna. Predvsem pa bo bolj varen sam ovinek, saj ne bo tako oster, kot je dosedanji.

DSI - Gost ponedeljkovega večera je bil Miro Petek

Kritično o stanju duha slovenske politike in novinarstva

Gosta večera v DSI
Miro Petek in
Darka Zvonar
Predan

KROMA

Odnosi med mediji in politiko, stanje političnega in novinarskega duha v Sloveniji, problematika lastninjenja in prodor tajkunov, korupcija, pomanjkanje državotvornega čuta v Sloveniji, vprašljivo delovanje sindikatov in učinkovitost sodstva so le nekatere izmed številnih tem, o katerih je na ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev v pogovoru s časnikarko Večera Darko Zvonar Predan spregovoril Miro Petek. Bivši raziskovalni časnikar, od leta 2004 poslanec, v zadnji mandatni dobi pa predsednik parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je v Peterlinovi dvorani predstavil svojo življenjsko zgodbo in pogled na številne aktualne teme slovenskega prostora.

Zvonarjeva je seveda v sogovorniku, s katerim sta bila na Večeru kolega, najprej izzvala pripoved o zagonetni zgodbi iz leta 2001, ko so Petka po njegovem razkritju suma pranja denarja pri lastninjenju banke Nove KBM neznanzi pretepli skoraj do smrti. Izkušnja še vedno živi v podzavesti, to spremlja človeka vse življenje, je dejal Petek in napovedal, da namerava ob deseti obletnici poskusa likvidacije izdati knjigo o tej

zgodbi, ki je doživela na sodišču farso, obravnavala jo je tudi parlamentarna komisija, osumljeni poskusa likvidacije in njihovi naročniki pa so še danes na prostosti.

»Slovensko preiskovalno novinarstvo se zadnja leta ni razvijalo, prej je nazadovalo,« je na vprašanje Zvonarjeve odgovoril Petek in nanese nekaj vzrokov za odmiranje te veje časnikarstva. »Imeti moraš žilico, dan za dnem moraš za to živeti in delati, kar ti vzame veliko časa, danes pa je novinarstvo hitro podvrženo komercializaciji. Problem je tudi z lastniki medijev, ki nimajo interesa, da bi spodbujali raziskovanje perečih problematik. In nenazadnje je postala zadeva tudi nevarna.« Petek je še izpostavil problem strankarsko-političnega delovanja novinarjev, ki je v Sloveniji zelo prisoten: »Če se želijo ukvarjati s politiko, naj gredo na volitve!«

V Peterlinovi dvorani se je odprla tudi tema »berluskonizacije« slovenskih medijev, torej lastništva medijev. Večina teh je v Sloveniji v rokah dveh mogotcev, lastniki so politično zelo prepoznavni in torej je pri osrednjih slovenskih medijih težko govoriti o pluralnosti. Slovenski prostor po-

trebuje kvalificiranih lastnikov, tudi tujih, ki jim mediji niso orodje in ki imajo zanje dolgoročne načrte in vizije, je dejal Petek. Zaskrbljujoč je namreč podatek, da je Slovenija po raziskavi Mednarodne organizacije novinarjev brez meja v zadnjem letu zdrknila s 30. na 37. mesto na lestvici za medijsko svobodo. Petek je navedel primer, ko je prejšnji teden direktor Slovenske tiskovne agencije izgubil službo: »Ni bil prestavljen, bil je poslan na cesto, kar se že dolgo časa v Sloveniji ni zgodilo.«

Ponedeljkov gost se je zaustavil tudi ob odmevnejših aferah zadnjih let, ki jih vedno sprožajo točno določeni politični in časnikarski krogi, izkažejo pa se za brezpredmetne. Mednje spada afera iz leta 2006 o namišljenih dogovarjanjih Janše in Sanaderja za incidente v Piranskem zalivu, zadnje leto pa buri duhove afera Patria. Še danes ni o Janševi korupciji materialnih dokazov, je ugotovil Petek. Govor je bil seveda tudi o tajkunih, ki so po Petkovem mnenju »defekt privatizacije«, njihov vzpon pa je omogočila tudi politika, ki je pri tem videla svoje koristi. Postalni so izredno bogati, izkazalo pa se je, da s premoženjem ne znajo upravljati. (tj)

ŠOLSTVO - V soboto na liceju Galilei nagrajeni najboljši udeleženci naravoslovne olimpijade v Furlaniji-Julijski krajini

Višješolci iz FJK se lahko kosajo z evropskimi vrstniki Med nagrajenci tudi dijakinji liceja Prešeren in zavoda Stefan

Lara Sancin (levo) in Martina Starec sta bili med nagrajenimi udeleženci naravoslovne olimpijade na deželni ravni

Rezultati dijakov iz Furlanije-Julijske krajine postavljajo na glavo podatke Organizacije za sodelovanje in gospodarski razvoj (OECD), ki Italiji pripisujejo precej nizko mesto glede obvladovanja znanstvenih predmetov s strani njenih višješolcev. Te podatke je treba kritično presoditi in jih ločiti od podatkov, ki kažejo, da se dijaki iz FJK glede tega lahko enakovredno kosajo z vrstniki iz drugih evropskih in zunajevropskih držav. Tako je med drugim dejala predsednica deželne sekcije Vsedržavnega združenja učiteljev naravoslovnih ved Anisn prof. Elide Catalfamo, ki je tudi ravnateljica znanstvenega liceja Galileo Galilei, na podelitvi nagrad na deželni ravni, ki je v soboto dopoldne potekalo ravno v prostorih tega liceja.

Nagradili so dijake višjih srednjih šol iz FJK, ki so se najbolj odrezali na zadnjem tekmovanju naravoslovne olimpijade, kjer sta bili na razpolago dve tipologiji vaj - ena za bienij in druga za trienij. Priznanji sta med ostalimi prejeli tudi Martina Starec, ki je lani obiskovala peti razred oddelka za kemijsko-biološke tehnike Poklicnega zavoda Jožefa Stefana (slednjega so na lanskem tekmovanju zastopali še Alenka Goruppi in Laura Vinci iz istega razreda kot Martina Starec ter Lea Lorenzi, Rudi Balzano, Jan Zaccaria in Martin Rešeta iz lanskega tretjega razreda kemijsko-biološkega oddelka), in Lara Sancin, ki je lani obiskovala 4.B razred znanstveno-fizikalne smeri Liceja Franceta Prešerna (iz istega razreda je lani tekmoval tudi David Požar, poleg njega pa še Karlo Venier iz 4.A razreda naravoslovno-multimedijske smeri ter Vid Antoni in Ester Gaggi Slokar iz 3.B razreda).

Sobotnega nagrajevanja se je poleg prof. Catalfamo udeležila tudi prof. Eva Godini, ki je ena od organizatork naravoslovne olimpijade v FJK in je letos tudi pripravila italijansko državno dijaško reprezentanco, ki se je udeležila mednarodne olimpijade iz biologije v kraju Tsukubi pri Tokiu na Japonskem. Ob tisti priložnosti so kar štirje italijanski dijaki prejeli pronoasto priznanje, med temi tudi Lorenzo Pallini, ki obiskuje tržaški licej Galilei.

OPČINE - Koncert ob Svetovnem pohodu za mir

Večer izzvenel kot obsodba vojne in vseh vrst nasilja

Med koncertom v Prosvetnem domu na Opčinah

»Naj plapolajo zastave miru! Sklanjajmo v vseh jezikih sveta besede: mir, nenasilje, mirno sožitje!« S temi besedami je pokrajinska predsednica VZPI – ANPI Stanka Hrovatin uvedla na predvečer tržaškega dela Svetovnega pohoda za mir koncert Prekleta vojna – Maledetta la guerra, na katerem so nastopili Ornella Serafini, Martina Feri in Simone Sgarlata, na kitaro jih je spremljal Sergio Giangaspero, na kontrabas pa Andrea Zullian. Koncert, ki se ga je udeležilo veliko občinstva, je izzvenel kot obsodba vojn in vseh oblik nasilja. Ob predstavnici Združenja VZPI, ki je bilo prireditelj večera, sta spregovorila še predstavnik Pokrajine – pokroviteljice večera od-

bornik Dennis Visioli ter predstavnik Odbora za mir, sožitje in solidarnost »Danilo Dolci« Luciano Ferluga.

Na dan samega pohoda pa je bilo Združenje VZPI deležno priznanja za svoje sodelovanje pri mirovniški pobudi. Med slovesnostjo na Nanoškem trgu je predstavnik pohodnikov izročil spominsko diplo-mo Stanki Hrovatin ter predsedniku rajonskega sveta Milkoviču. Avtobus pohodnikov, ki je prišel iz Sežane z rahlo zamudo, je na meji tudi pozdravila predsednica VZPI. Nato pa je gostom, ki so se pripeljali iz Istambula, ob postanku pred spomenikom 71 talcem, obrazložila, kaj se je bilo tam zgodilo med vojno.

KROMA

Včeraj danes

Danes, SREDA, 11. novembra 2009

MARTIN

Sonce vzide ob 6.59 in zatone ob 16.39
- Dolžina dneva 9.40 - Luna vzide ob 0.45 in zatone ob 13.46.

Jutri, ČETRTEK, 12. novembra 2009

EMIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,4 stopinje C, zračni tlak 1004,1 mb raste, veter 43 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 57-odstotna, nebo jasno, morje močno mirno, temperatura morja 15,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 14. novembra 2009
Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Istrska ulica 18 (040 7606477), Škedenj
- Škedenjska ulica 44 (040 816296).
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Škedenj - Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6.
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (040 421125).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 22.30
»Up - 3D«; 20.00 »Baaria«.

ARISTON 22.00 »Capitalism: A love story«.

CINECITY - 16.00, 18.40, 19.20, 21.20, 22.00 »Nemico pubblico«; 16.10, 18.10, 20.00, 22.10 »L'uomo che fissa le capre«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Michael Jackson's This is it«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Amore 14«; 16.30, 20.00, 22.15 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; 16.00, 17.00, 18.05, 20.10 »Up - 3D«; 21.50 »Bastardi senza gloria«.

FELLINI - 16.20, 21.45 »Il nastro bianco«; 18.40, 20.10 »Basta che funzioni«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.15, 20.15, 22.15 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Julie & Julia«; 17.30, 22.00 »Brueno«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 19.00, 20.30 »Alza la testa«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.00 »2012«; 15.40, 17.50 »Moja grška avventura«; 17.10, 19.20, 21.30 »Michael Jackson - This is it«; 16.20, 18.10, 20.00, 21.50 »Žaga VI«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.05, 20.15, 22.20 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Michael Jackson - This is it«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 4: 20.20 »Up«; 16.45, 18.30 »Amore 14«; 22.00 »Bastardi senza gloria«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.30 »Nemico pubblico«; Dvorana 2: 17.45 »Up - 3D«; 20.00, 22.00 »Amore 14«; Dvorana 3: 17.30, 20.00 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »L'uomo che fissa le capre«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Michael Jackson - This is it«.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA

vabi na predstavitev

INŠTITUTA ZA
SLOVENSKO
IZSELJENSTVO
IN MIGRACIJE

in zbornika

KRILA MIGRACIJ

DANES, 11. novembra,
ob 17.00 uri
v Narodnem domu v Trstu,
ulica Filzi 14.

SPREGOVORILI BODO:

Marina Lukšič-Hacin,
Mirjam Milharčič Hladnik,
Jernej Mlekuž, Marjan Drnovšek
in drugi soavtorji zbornika

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda - Katinara organizira silvestrsko družinsko zimovanje Snežinka od srede, 30. decembra, do nedelje, 3. januarja, v počitniškem domu Vila, v Kranjski Gori. Lahko se nam pridružite tudi za krajše obdobje. Vabljeni so družine iz vseh šol. Dodatne informacije in prijave zbiram do nedelje, 13. decembra na tel. št.: 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na e-mail: zscirilm Metod@gmail.com.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOVCEV DOBERDOB organizira enodnevni izlet v »Laguna di Marano« v soboto, 14. novembra. Razpoložljivih je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 348-0108774.

GODBA NABREŽINA bo šla s prijatelji in znanci v nedeljo, 15. novembra, na izlet v Colli Euganei, blizu Padova. Na razpolago je še nekaj prostora. Kdor je zainteresiran naj pokliče na tel. št.: 347-1553489 (Niko). Cena izleta je 60,00 evrov.

Čestitke

Pred tednom dni je naš DAVID diplomiral na tržaški univerzi. Iz srca mu čestitamo in želimo še veliko življenjskih uspehov. Nona z družino.

Prišel je dan, ko tudi KSENIJA slavi svoj rojstni dan. Tam na Čtনারি ona živi in k njej danes vse hiti. Tudi mi iz Boljunca in Bazovice kličemo ji: zdravje, sreča in ljubezen naj spremljajo te vse dni!

Za našega ENIOTA: Veliko lepih trenutkov, veliko dobrih občutkov, veliko srečnih dni, še več vročih noči DUFADAMA želijo ti.

Naš dragi nono in papà 70 let ima. Njegov najljubši konjiček so potovanja in daljne kraje vedno sanja. V svojem življenju je cel svet obletel in tudi podvig na Kilimangiarju mu je uspel. Toda najlepši dosežen cilj je ta, da ga cela družina rada ima! Vse najboljše predragi FREDI! Ani, Aleksandra, Tania, Franko, Paolo, Jasmin, Johana, Jan in Sofija.

Osmice

DRUŽINA PERTOT (Špi'lni) je odprla osmico v Nabrežini, Stara vas št. 10. Vabljeni!

JOŠKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samatorci št. 21. Tel. 040 - 229326.

MLADINSKI KROŽEK Prosek-Konto-vel ima odprto osmico na Proseku »u Kutu«.

OSMICA z mladim vinom je odprta na kmetiji Kraljič, Prebeneg 99. Vabljeni. Tel. št.: 040-232577, 335-6322701.

V KLETI PAROVEL v Boljuncu smo odprli osmico. Tel. št. 346-7590953.

V MEDJEVASI je odprl osmico Boris Pernarčič. Nudi dobro kapljico in domač prigrizek. Tel. 040-208375.

V REPNU je odprl osmico Renzo Tavčar, Repen št. 42, tel. št. 040-327135.

V RICMANJH je odprta osmica pri Jadrantu, tel. št. 040-820223. Toplo vabljeni!

www.spiritsandco.it

Salon tropinovca in žganih pijač

12.13.14. NOV 2009

vsak dan 11.00-19.00

Nov specializiran dogodek, namenjen vzpostavljanju poslovnih stikov in povečanju kulture žganih pijač ter odgovornega pitja alkohola.

Salon, v katerem bo lahko vsak obiskovalec pokusil, spoznal in kupil razstavljene proizvode.

Vodene degustacije

Kombinacije

Tematski večeri in srečanja

Predhodna registracija on line za vstopnico po znižani ceni
www.spiritsandco.it

FIERA TRIESTE S.p.A / Trg. De Gasperi, 1 - 34139 Trst - Italy
tel. +39 040 9494111 / fax +39 040 393062 / spirits@fiera.trieste.it

Občina Dolina

Odborništvostva za mladinske problematike Občine Dolina
se zahvaljuje

vsem mladim, ki so sodelovali pri organizaciji **BREŽANSKIH VAŠKIH IGER 2009**, Občinskemu združenju prostovoljnih gasilcev Breg in kulturnima društvoma SKD Prešeren iz Boljunca in SKD Rapotec iz Prebenega, ki so priskočili na pomoč za uspešno izvedbo same pobude, Forumu mladih za izvirne ideje in požrtvovalnost in pa vsem nastopajočim, ki so pogumno in borbeno branili barve svoje vasi.

Obvestila

40-LETNIKI pozor, pozor!! Dne 21. novembra, ob 20. uri bomo praznovali svojo obletnico na skupni večerji v restavraciji na Pesku. Pridi tudi ti! Smeha, plesa in zabave ne bo manjkalo. Informacije: Martina (tel.: 335-6228630) in Emanuela (tel.: 347-5710673) od 20. do 21. ure. Rezervacije in plačilo sprejemamo do vključno 15. novembra.

DTTZ ŽIGA ZOIS sporoča, da od 23. oktobra delujejo tudi uradi šole na novem sedežu v Ul. Weiss št. 15. Telefonske številke ostanejo nespremenjene: 040-567144, 040-54356; fax: 040-350744.

JUSARSKI ODBOR iz **Lonjerja** obvešča vaščane, da se lahko prijavijo za sečnjo drvi na sledeči tel. št.: 040-912787 Giorgio in 040-910067 Ivan (ob uri kosila).

PILATES - skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren v Boljuncu obvešča, da je vadba pilatesa in telovadbe, ki poteka v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini, začasno prekinjena. Spet se bomo srečali v polovici januarja 2010, dan in urnik bomo pravočasno sporočili.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE sporoča vsem občanom, ki želijo katerokoli informacijo o novem regulacijskem načrtu občine Trst, da bo občinski svetovalec Iztok Furlanič na razpolago vsak delavnik, od ponedeljka do petka (urnik 9-13), v občinski palači (trg Unita' 6, 1. nadstropje, soba št. 200). Svetujemo, da se za sestanek predhodno telefonsko zmenite. Pokličite tel.št.: 040-6758020 ali 348-4729825.

KMEČKA ZVEZA vabi danes, 11. novembra, na kmečko tržnico okusi sv. Martina, ki bo na križadi na Proseku.

NA SEDEŽU RAJONSKEGA SVETA za Zahodni Kras bo danes, 11. novembra, razstava starega kmečkega orodja odprta od 9.00 do 20.00. Danes bo razstavljal kipar Edoardo Coral. Otvoritev razstave bo ob 10.00.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Za-

druga »L'albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: danes, 11. novembra: »Igrajmo se s pašto«; petek, 13. novembra: »Igrajmo se z barvami«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od 8. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo danes, 11. novembra, zaprta zaradi izpopolnjevalnega tečaja osebj. **STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI** bo na razpolago domačinom za ugovore na regulacijski načrt danes, 11. novembra, v Finžgarjevem domu na Opčinah, od 19.30 do 20.30 ter v petek, 13. novembra, v občinski gostilni na Kontovelu, od 19.30 do 20.30.

KMEČKA ZVEZA vabi odbornike na sejo izvršnega odbora, ki bo v četrtek, 12. novembra, ob 20. uri v dvorani Zadrudne kraške banke na Opčinah.

KRUT obvešča, da 12. novembra, od 15.45 do 17.15, steče začetni cikel Psihomotorike. Vse informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

OBČINE DEVIN - NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR, v sodelovanju z zadrugo »La Quercia« vabijo na delavnice za starejše osebe, družine in zainteresirane na temo »Pomagajmo si pri obranjanju dobre ga počutja« v Kamnarski hiši v Nabrežini, od 17. do 19. ure. Prvo srečanje v četrtek, 12. novembra, z muzikoterapevko S. Mazziero »Zaplesimo, da se boljše počutimo«, nato sledijo: 18. november »Spomin in tehnike izboljšanja spomina« z zdravnikom D. Žerjal in psihoterapevko M. Bagolin; 25. november »Naučimo se pravilnega gibanja« s fizioterapevko K. Vitez; 9. december »Barvani popoldan: delavnica likovnega izražanja« s psihologinjo J. Pečar; 17. december »Interaktivne igre za boljše počutje« s psihoterapevko A. Celea in psihologinjo R. Sulčič. Delavnice so brezplačne, razeljen predpisi na telefonske številke 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN prireja tečaj sodobnega plesa, ki ga bo vodila koreografinja in diplomirana plesalka na rimski državni plesni akademiji Raffaella Petronio. Tečaj predvideva vaje za spoznavanje lastnega telesa ter sodobne plesne tehnike. Potekal bo v telovadnici liceja F. Prešeren v Trstu vsak četrtek od 20. do 22. ure. Prvo srečanje bo v četrtek, 12. novembra, trajal bo celo leto, vsak pa se ga lahko udeleži tudi za mesec dni ali več. Info in prijave: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV prireja v petek, 13. novembra, ob 17. uri v dvorani Baroncini tržaške zavarovalnice Generali v Ul. Trento 8, predavanje z diapozitivi na temo: »Ugodje in zdravje: pogled na Istro po nekdanjih poteh civilizacije«. Predaval bo naš predsednik Marino Vocci. Vabljeni so vsi!

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo zjutraj z društvenimi učitelji do decembra 2009. Tre-tja izmena od sobote, 14. novembra, do nedelje, 6. decembra. Možnost najema smučarske opreme. Vpisovanja na info@skdevin.it ali na 040-209873.

V SKLOPU JESENSKE OSMICE v Kleti Parovel v Boljuncu, bo v soboto, 14. novembra, Bakus day s koncertom priznane istrske glasbene skupine Vruja. Pred in po koncertu bo v kleti potekala tudi izvolitev boga Bakusa 2009. Prijetno druženje ob vonju novega vina in pristne istrske glasbe zagotovljena! Koncert od 21. ure dalje. Vstop prost! Info: www.paro-vevents.com ali na tel. št.: 346-7590953.

V SOBOTO, 14. NOVEMBRA, bo ob 20.30 bo v Marijanišču na Opčinah srečanje za udeležence izleta v Sirijo ogled filma Sirija 2008 v priredbi g. Bedenčiča. Ker je film opremljen z besedilom in glasbo, so vabljeni tudi vsi tisti, ki želijo do deželo polno zgodovine bolje spoznati.

TRST

ŠPANŠČINA - SKLAD MITJA ČUK prireja intenzivne tečaje ob koncih tedna. Prvo srečanje jezika »Fin de semana espanol« - Tečaj španščine s kulinarčnim kotičkom - 14. in 15. novembra. Informacije in predpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine; tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure od ponedeljka do petka od 10.00 do 14.00.

SPDT IN MLADINSKI ODSEK prireja v nedeljo, 15. novembra, martinovanje v Gabrjah za člane, družine in prijatelje. Zbirališče ob 9.00 pri vodnjaku v Gabrjah. 3-urni pohod proti Cerje; sledila bo družabnost in kosilo v priredbi KD Skala-Gabrje. Priporočamo primerno obutev in oblačila. Za informacije in prijave pokličite na 040-221055 (Livio), 348-7757442 (Laura) ali na mladinski@spdt.org. Vabljeni!!

PREDSEDNIK ZDRUŽENJA SLOVENSKEGA DIJAŠKE DOMA S. Kosovel obvešča, da bo občni zbor Združenja v ponedeljek, 16. novembra, ob 18.30 v prvem sklicanju in v torek, 17. novembra, ob 18.30 v drugem sklicanju na sedežu Združenja v ul. Ginnastica 72.

KINAESYS SKD IGO GRUDEN - razpisan je nov termin za vadbo gibalne terapije, in sicer ob četrtnih od 19.30 do 21.30. Obvezne prijave na 00386-40-303578 (M. Sajna).

ZVEZA SLOVENSKEGA KULTURNIH DRUŠTEV vabi na podelitev priznanj 4. Natečaja za zborovske skladbe za nagrado Ignacij Ota v petek, 20. novembra, ob 18. uri v Narodni dom v Trst (ul. Filzi 14).

30-LETNIKI POZOR: rojeni leta 1979 organiziramo večerjo v soboto, 28. novembra pri Križmanu v Repnu. Za informacije in vpis pokličite, najkasneje do 21. novembra, od 17. do 19. ure: 347-4481432 - Anna za Breg in Milje, 346-5231127 - Andrej za vzhodni Kras in Trst, 339-7619017 - Mojca za zahodni Kras in Trst. Pohiti, ne bo ti žal!

OB 30-LETNICI SKALDA MITJA ČUK je v dvorani ZKB na Opčinah odprta dokumentarna razstava. Ogled do nedelje, 22. novembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.30 do 16.00; ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

POT DO DOBREGA POČUTJA- Sc Melanie Klein in deželna zbornica kliničnih pedagogov vabi na celodnevni praktični tečaj za odrasle, ki se bo odvijal v nedeljo, 22. novembra, od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 17.30, na ul. Cicerone 8. Tečaj bosta vodila dr. Francesca Simoni in dr. Giovanni Ambrosino. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org.

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko časopisa »Glasilo občine Repentabor«. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel. 040-327335) do ponedeljka, 23. novembra.

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo do 25. novembra potekala vpisovanja za sodelovanje na Božičnem sejmu 2009, ki se bo letos odvijal od 4. do 8. decembra na parkirišču Kulturnega večnamenskega centra v Boljuncu. Prijavnice in pravilnik dobite na spletni strani občine Dolina ali direktno v uradu za Trgovino ob torkih, središčih in četrtnih od 9.00 do 12.00 ure.

PRI SKLADU MITJA ČUK - Tai Chi Chuan: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob petkih ob 19. uri začetniki, ob 20.30 nadaljevalni tečaj. Informacije in predpisi tel. št. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

SK DEVIN prireja sejem rabljene športne opreme do 29. novembra v Sesljanu 41/d. Prodaja do nedelje, 29. novembra, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 19.00, od ponedeljka do petka od 16.30 do 19.00.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina vabi na degustacijo rdečih vin iz okolice Verone, ki bo v ponedeljek, 30. novembra, ob 20.15 na sedežu združenja: Lonjerska cesta, 267. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave na spletni strani

www.onav.it, ali na tel. št. 334-7786980 (Luciano).

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO V TRSTU razpisuje 23. natečaj za študijske nagrade iz sklada »Mihael Flajban«, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatom, ki se vpišejo v prvi letnik univerze. Prošnje za nagrade, naslovljene na Slovensko dobrodelno društvo, je treba skupno s predvideno dokumentacijo prinesiti ali poslati po navadni pošti na sedež SDD do 20. decembra. Podrobnejša pojasnila so na voljo na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, (Ul. Mazzini 46, prvo nadstropje, 34122 Trst, tel. 040-631203) ob četrtnih od 16. do 18. ure, lahko pa jih zainteresenti prejmejo tudi po elektronski pošti, če se na SDD obrnejo na naslov dobrodelno@libero.it.

OBČINE SOCIALNO-SKRBSTVENE- GA OKRAJA 1.1 Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil finansiran deželni sklad, namenjen znižanju mesečnih otroških jaslji v šolskem letu 2008/2009. Obrazci prošnje za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo predložiti do ponedeljka, 28. decembra, prošnjo, obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35.000,00 evrov. Odpiralni čas za javnost: Devin Nabrežina: sreda in petek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/2017387-389-390; Zgonik: ponedeljek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/229101; Repentabor: torek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/327122.

Prireditve

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM v sodelovanju z založbo Mladika vabi v četrtek, 12. novembra, ob 20. uri na večer, posvečen Marici Nadlišek Bartol, »Od Fatemorgane do Amerike«. Ob izidu zbirke mladinskih zgodb Marice Nadlišek Bartol Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih, ki jo je uredila Evelina Umek (Mladika 2009), bodo na večeru sodelovali prof. Vilma Purič, Evelina Umek in predstavnik založbe Mladika. V Dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah (Dunajska 35).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA priredi razstavo Tanje Kralj Mandale. Predstavila jo bo Ani Tretjak, glasbeni utrinek Carlo Venier, flavta. Odprtje razstave bo v petek, 13. novembra, ob 18. uri.

SKD SKALA iz Gropade gostuje v petek, 13. novembra, ob 20. uri v domu Skala v Gropadi dramsko skupino Prosvetnega društva Štandrež, ki bo uprizorilo Goldonijevo komedijo v štandredkem narečju »Primorske zdrahe« (režija Jože Hrovat).

SKD VIGRED IN ZDRUŽENJE STARŠEV COŠ S. GRUDEN-OTROŠKI VRTEC ŠEMPOLAJ vabita v soboto, 14. novembra, ob 18. uri na baklado v spomin na vse vaščane, ki so preminuli za rakom. Sodelujejo: Otroška pevka in mladinska glasbena skupina Vigred, Godbeno društvo Nabrežina in Pevski zbor združenja staršev Romjan-Ronke. Start baklade izpred galerije Škerk v Trnovci. Izkupiček pobude bo namenjen dobrodelni organizaciji »Via di Natale« iz Aviana, ki pomaga bolnikom, ki so zboleli za rakom.

SKD IGO GRUDEN vabi na gledališko predstavo Krčmarica Mirandolina« v izvedbi Studio Art, režija Boris Kobal v soboto, 14. novembra, ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tradicionalno Martinovanje v nedeljo, 15. novembra, ob 18. uri v prostorih krožka. Nastopali bodo MoPZ Valentin Vodnik iz Doline, MePZ Tončka Čok iz Lonjerja in harmonikar Erik Kofol. Slovesna sv. maša bo ob 11. uri v cerkvi Sv. Martina na Brcah. Toplo vabljeni!

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 15. novembra, na sporedu Gledališkega vrtljaka predstava Čebelica Maja v izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor. Prva predstava bo ob 16. uri (red Sonček), druga ob 17.30 (red Zvezda). V dvorani Marjinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

ROJANSKI KRPA IN ROJANSKI MARIJIN DOM vabita v nedeljo, 15. novembra, ob 17. uri, v Marijin dom v Ul. Cordaroli na kabaretno predstavo »Monolog za dva«. Igrata Fabrizio Polojaz in Aljoša Saksida.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 15. novembra, ob 18.30 v Štalco v Šempolaju na kulturni večer »Od ljubezni... do ljubezni«, ki ga bosta oblikovali Moška pevka in dramska skupina Kraški dom iz Repentabra.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na praznovanje šestdesetletnice Mešanega pevskega zbora Mačkolje in predstavitev zgoščenke Izvir. Prireditve bo v nedeljo, 15. novembra, ob 17. uri v prostorih prodajno-razstavnega središča »Dolga krona«. Podrobnejše informacije so na spletni strani www.mackolje.org.

Poslovni oglasi

FIRMA POHIŠTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za delo na terenu v Sloveniji. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Aktivno znanje italijanskega jezika. Nudimo fiksno mesečno izplačilo plus provizije. Za razgovor telefon

00386-5-6641074 od 14. do 19. ure.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

IŠČEM DELO kot kuhinjska pomočnica. Tel. št.: 347-4798467.

IŠČEM DELO kot otroška varuška, v jutranjih urah, ob delovnikih. Večletna izkušnja na tem področju. Tel. 347-3052843.

IŠČEM DELO kot varuška dojenčka, tudi z zdravstvenimi problemi. Tel. 333-6802172.

IŠČEM UČITELJA ANGLEŠČINE da bi prišel v Zgonik enkrat tedensko za štiri odrasle. Tel. št.: 328-4253103 ali 349-6768192.

KUPIM štiri zimske gume za polo, po možnosti po ugodni ceni. Tel. 040-229335.

NA PROSEKU dajem v najem stanovanje. Za informacije pokličite na tel. št.: 345-2721826 ali 328-9413919.

OPEL ZAFFIRA 2.0 DTI Elegance, 7 mest, 2002, v dobrem stanju, sive barve, nove pnevmatike prodam za 5.800,00 evrov. Tel. št.: 333-4872311 (od 12. do 16. ure).

PRODAM diatonično harmoniko BSAS. Tel. št.: 335-5387249.

PRODAM po ugodni ceni trisedežni divan (1,90 m) iz usnja v temnordeči barvi. Tel. 338-3999360.

PRODAM dvajset nosilnih opor za opaže (punte). Cena: 120,00 evrov. Tel. 040-415336.

PRODAM toyota celica, 1.8, 16 v, črne barve, 33.00 prevoženih km, motor popolnoma nov, letnik 2001. Cena: 9.000 evrov. Tel. 040-639280 ali 328-1157586.

UVELJAVLJENA GLASBENA SKUPINA išče pevko. Tel. št.: 340-3814906.

V GABROVCU dajem v najem nepremičnost, 50 kv.m., za katerokoli dejavnost. Tel. 348-4459266.

V NAJEM dajem lepo in svetlo enosobno stanovanje v ulici Galilei, 42 kv. m., popolnoma prenovljeno in opremljeno. Dnevni prostor, spalna soba, kopalnica in majhna shramba. Samostojno ogrevanje. Tel. št.: 347-3404638.

V PREČNIKU dajemo v najem popolnoma opremljeno majhno stanovanje, neodvisno, primerno za eno ali dve osebi. Tel. 338-9714161.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Stanka Blažine darujejo uslužbenci občine Repentabor 120,00 evrov za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Tončka in Miro Francin darujeta 50,00 evrov za vzdrževanje Doma Brdina na Opčinah.

Veseljaški jesenski praznik

*Na dan svetega Martina se mošt – grešna in ne-
čista pijača – po blagoslovu oz. krstu, ki ga opravi
v sv. Martina našemljena oseba, simbolno spremeni
v vino. Na ta jesenski zahvalni dan, 11. novembra,
sovpadata dve pomembni opravili: gospodarji se za-
hvalijo za dobro letino in krstijo novo vino.*

»Pršu je, pršu sveti Martin, on ga je krstil, jest ga
bom pil«, so govorili predniki v tem jesenskem obdobju,
ko je bil pridelek pobran in shranjen. Nastopil je čas,
ko so si naši predniki oddahnili od skrbi za prihodnje
mesece in so si lahko privoščili slavlje. Z obilico hrane
in žlahtne kapljice so slavili bogato letino in prosili za
obilje tudi v prihodnjem letu.

Danes je martinovanje predvsem priložnost za odmik od vsakdanjih obveznosti in opravi-
lil in zadosten razlog za druženje s prijatelji ali na primer sodelavci – ob odlični hrani – zakaj je gos na jedilniku? – in izbrani kapljici.

Sodobni vsakdanjik je stresen. Tudi zato prazniki ne škodijo. Če pa jih dlje časa ni, pride prav vmes tudi kakšno praznovanje ali slavljenje. In martinovanje je eno izmed takih, ki ga ne spustimo kar tako, čeprav ne vemo najbolje, kdo je sploh bil sv. Martin in kaj je namen martinovega in martinovanja. Sv. Martin je zavetnik vina in vinarjev, ne pa toliko vinogradnikov. Ti imajo svojega zavetnika v sv. Urbanu, 25. maja; to je čas, ko je trta v cvetju in takrat vinogradniki lahko prvič vidijo kakšna bo letina.

Za dobro letino so se pozno jeseni zahvaljevali že stari pogani, za njih je mlado vino predstavljalo poslednji dar iztekajočega se leta. Zaradi priljubljenosti praznovanja in zahvaljevanja, se

je ta običaj tudi med pokristjanjevanjem obdržal, praznovanje pa je dobilo ime po sv. Martinu. Daritvena žival poganov naj bi bila gos, ki so jo bogovom darovali s prošnjo po dobri letini.

Martinovanje naj bi v naše kraje prišlo iz nemško govorečih dežel. Po starem običaju so se na god svetega Martina zbrali v kletih prijatelji, ki so z gospodarjem pokušali mlado vino in ga skupaj ocenili.

Blagoslovi naj ga škof

Martinovo se povezuje z godom svetega Martina Tourskega. Zgodovinski viri navajajo, da se je Martin rodil v družini rimskega častnika v madžarski Panoniji. Sprva je Martin sledil poti očeta in se odločil za vojaški poklic, a je po skoraj dveh desetletjih službovanja v vojski zaradi krutosti vojn, ki jih ni več zmožel prenašati, prestopil v cerkev.

Dal se je krstiti, versko se je utrjeval pri škofu v Poitiersu, sv. Hilariju. Prav v

Na levi:

Sv. Martin vprizorjen v trenutku, ko reže svoj plašč.

bližini Poitiersa je Martin ustanovil prvi samostan v Galiji, le desetletje kasneje je že postal škof v mestu Tours. Veljal je za skromnega in nesebičnega človeka, množice so ga zaradi veselja, ki ga je prinašal mednje in čudežev, ki jih je zmožel, občudovale. Velja tudi za edinega svetnika, ki ni umrl nasilne smrti.

Njegovo dobroto opisujejo legende. Ena od njih pravi, da je Martin pozimi leta 334 pred mestnimi vrati srečal berača brez obleke. Prerezal je svoj plašč, polovico dal beraču, da ta ne bi zmrznil in da bi zakril svojo revščino.

11. novembra, tri dni po smrti, leta 397 je bil sveti Martin, na dušnopastirskem popotovanju po svoji škofiji Poitiers, pokopan. In 11. november je dan, ko se grešno, nečisto vino po blagoslovu, ki ga opravi posameznik, tako kot je to, kot pravi legenda, storil Martin, preobleden v škofa, spremeni v pravo vino. Po smrti so množice Martina začele častiti kot vinskega svetnika.

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peči

GOSTILNA GUSTIN

DESPAR

Na PROSEKU 124 040.251256

DISCOUNT sadja in zelenjave
LEPŠI, BOLJŠI IN CENEJŠI!
SADJA IN ZELENJAVA

PROSEK, 129 - 040.251384

DANEV

- PRAZNJENJE GREZNIC IN ČISTILNIH NAPRAV**
- ČIŠČENJE ODTOČNIH KANALOV Z VODNIM PRITISKOM**
- PREGLEDI S TV KAMERO IN ZIDARSKA DELA**

V OBRTNI CONI ZGONIK PROSEŠKA POSTAJA 29/C
TEL. 040 2528113 - FAX 0402528124
e-mail: info@danev.it

N.S.D. S.r.l.

Razne vrste zasteklitev (aluminij, PVC, les, ...)
Protivlomna vrata
Strešna okna
Vrata (dvižna, krilna in sekcijška) ... in veliko drugega.

Pridi na obisk v naš showroom **ul. Fabio Severo 96**.
Z našimi nasveti ti bomo pomagali pri izbiri najboljše rešitve.

Brezplačen predračun - Ul. Fabio Severo, 96 - Tel. 040/5708390

Fotostudio BP 08
Prosek 212 - Trst 328 9430124
Boris Prinčič
fotograf

DRUŠTVENA GOSTILNA KONTovel

najemnik
G.Papucci & C.

DOMAČA KUHINJA IN DOMAČE VINO

Kontovel 152 - Tel. 040225168

Društvena gostilna v Gabrovcu
Savina & Anna

Gabrovec, 24
Tel. 040 229168

Tipične kraške jedi
Vrt - Velika dvorana - Parkirni prostor
Zaprto ob torkih in sredah

LUKSA

- BAR
- SLADOLEDI
- POSLOVALNICA

TOTOCALCIO DIRKA TRIS SUPERENALOTTO BETTER

Igrate lahko tudi ob NEDELJAH

PROSEK 140 - Tel. 040/225286

TEGA MARTINA

za vašo reklamo
na Primorskem dnevniku

brezplačna št.
800.129.452

Izdalo ga je gaganje

Legenda iz Martinovega življenja pravi, da je Martin, ko so ga oz. po drugi različici legende preden so ga leta 371 v francoskem Poitiersu postavili za škofa, kar je bilo posledica njegovih vrlin pravičnosti in dobrote, reagiral tako, da se je skril v jato gosi. A te niso bile tiho, ampak so ga z gaganjem izdale. Zato naj bi jih bilo po legendi tudi potrebno pokončati.

Od tod torej izhaja, da naj bi na martinovo ne smela manjkati slastna gos. Nekoliko modificirana različica legende pa pravi, da mu je bilo po tem, ko se je skril med gosi, precej nerodno in je ljudstvo zato pogostil s spečenimi goskami. Velja, da če je prsna kost v Martinovi gosi rjava, bo zima zelo mrzla, če pa je le-ta bela, bo veliko snega. Na ta dan je Martin menda tudi krstil vino.

Sveta pijača

Zdaj torej od kod so za martinovo (sko-raj) vedno na meniju goske. V preteklosti je bolj kot danes vsako geografsko območje imelo tako svoje kulinarčne specifičnosti kot tudi svoje običaje praznovanja. A podatki o praznovanjih v preteklosti so precej skopi. V Brdih, na primer, naj bi v preteklosti menda ob martinovem na sod postavljali jabolko, vanj so zapičili sredozemske začimbe. Če se je jabolko posušilo, je to pomenilo, da bo prihodnja letina dobra, če pa je jabolko zgnilo, to za naslednjo letino ni pomenilo nič dobrega.

Brez gosi na martinov večer še gre, brez vina, ki je že pri starih Egipčanih veljalo za sveto pijačo pa nikakor ne. Ta čudežni napitek narave kraljuje tudi v vinorodnih primorskih območjih. Na Krasu, na primer, je glavni Teran, ki v primerjavi z drugimi vini vsebuje velik delež mlečne kisline. Ni niti težak niti trpek, je poln in se lesketa, vedo poznavalci, zato se mu je težko upreti. Tudi raziskave mu priznavajo zdravilne učinke: deluje kot antioksidant in kot sredstvo za zaviranje slabokrvnosti. Če ste ljubitelji likerjev tudi ne boste ostali razočarani: izberite teranovega.

Brda, Kras in Istra vabijo

Številne možnosti za praznovanje martinovanja se ponujajo v bližnjih kletah na vinogradniških kmetijah Krasa, Brd ali Istre. Odlična družba, prijetna hrana in rujna kapljica so odlična izbira v teh nekoliko bolj temačnih dneh.

Omenjena območja že sama po sebi slovijo po odličnih kulinarčnih dobrotah, če pa jim dodate še odličnega kozarca ali dva v prijetni družbi, je večer v kleti svojevrstno doživetje. Tovrsten ambient je odličen za nazdravljanje, ki se je skozi zgodovino ohranilo vse od starih Grkov. Resda so stari Grki, tako kot Rimljani, n slavljali na mrtve, kralje in boginje, medtem ko si danes nazdravljamo med seboj. A gesta ostaja enaka.

Po vonju in okusu vas, na primer, pregovorno barvita Kras in Brda ne bosta razočarala, če se boste pri številnih tamkajšnjih gostinskih ponudnikih odločili za martinovanje – z gosko ali brez.

Na mizah primorskih osmic so značilni pršut, salame, klobase, sir, repa in kuhani štruklji. Istra je bogata z oljnim oljem, zato so tudi njihove tipične, tudi za martinovo, jedi povezane z oljčnim oljem; vse od preprostega kruha z oljem pa do fužija (testenine) ali »žgvceta« s petelinjim ali kokošjim golažem.

Sodobni jedilniki

Zdi se, da sodobno martinovo ne zahteva goske. Perjad lahko zlahka zamenjate za, na primer, marinirani jezik s pinjolami in baziliko, šelinko s polento, jurčke in orehe v družbi blekov.

Nič manj slastna izbira ne bo domač zajec in kozici ob krompirjevi prilogi z vrzotami ali žrebičkov rosbif s pršutom in kraškim teranom. Tudi domači njoki z rukolo in popečeno panceto ter dimljeno skuto niso slaba izbira. Mogoče vam je pa bližja izbira morske žabe v žafranovi omaki.

Za jesensko fantazijo pa velja govedina v teranovi omaki s kutino in okusnimi prilogami. Kutina na sladko je dedščina nekdanjih kraških nedeljskih kosil. Po goveji juhi in krompirju v kozici ter mesu iz juhe, so na Krasu obed zaključili s kutino na sladko. Olupljeno in na krhlje narezano kutino so položili v kozico, dodali nekaj masla ali olja, žlico sladkorja ter žlico belega vina in počakali toliko časa, da se je kutina skuhalo do mehkega. Odlična priloga, v današnjih časih pa tudi fina samostojna jed, vedo predvsem kulinarčni minimalisti.

Bar Makadam

MAKADAM snc di Vallenari L. & C.
PROSEK - PROSECCO 1 - Tel. 040 251043

www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

EDIL CARSO snc.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

Prenovitev cerkve v Šempolaju

SINCERT
ISO 9001:2000
ISTITUTO GIORDANO
CERTIFICATO N. 1589

Certificirani po standardih ISO in člani konzorcija KARST

Guštin

SERVICE PARTNER

SERVIS IN AVTOKAROSERIJA

040.225343

OBRTNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a
email: assistenza@gustin.volkswagengroup.it

AVTOKAROSERIJA COLJA

Obrtna cona "Zgonik" ulica Proseška postaja, 29/E
ZGONIK (TRST)
tel. 040 2529399
fax. 040 2529428

MARTINOVO

Okusi Krasa

v **Pekarni Davorin Starec, Prosek 138**
(pri postajališču avtobusov št. 42, 44) tel.: 040-225 257
navadne in posebne vrste kruha, zlasti še Martinov ter sladice po domačem receptu; vina agriturizma Milič in tudi med čebelarja Settimi Ziani.

Dobrodošli! Na Martinovo je pekarna odprta!

VODOPIVEC

SVETUJEMO VAM S PROFESIONALNOSTJO

Zgonik 50/a (pri županstvu) tel. 040.229122 - 34010 Zgonik

ROMJAN - Slovenski šolski center ne bo nared pred septembrom 2011

V prihodnjem šolskem letu prostorska stiska nevzdržna

Večstopenjska šola Doberdob in občina Ronke bosta s posredovanjem Gabrovca iskali pomoč v Trziču

Problem prostorske stiske, s katerim se več let spopada slovenska osnovna šola v Romjanu, bo prihodnje leto postal nevzdržen. Slovenski šolski center, ki bi ga morali že zdavnaj začeti graditi, po vsej verjetnosti ne bo odprl vrat pred šolskim letom 2011/2012, od prihodnjega leta dalje pa stavba v Ulici Capitello še zdaleč ne bo več zadostovala rastočim prostorskim potrebam slovenske in italijanske osnovne šole. O prečem vprašanju je tekla beseda na sestanku, ki je potekal včeraj v Romanju, kjer so se zbrali deželni svetnik SSK Igor Gabrovec, ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, vikar Dario Bertinazzi, ronška podžupanja Marina Cuzzi in občinski odbornik za javna dela Livio Vecchiet.

Klanjščkova in Bertinazzi sta predstavila delovanje in razvoj slovenske šole in vrtca v Romjanu, ki že nekaj let beležita visoko število vpisov. Osnovna šola šteje trenutno 156 učencev, z malčki vrtca vred pa dosega 240 otrok. Osnovna šola ima danes osem razredov; v postopku pa je v Ulici Capitello v Romjanu, kjer deluje tudi italijanska osnovna šola, so za didaktične dejavnosti izkoristili vsak kotiček, celo del menze, kar prav gotovo ne predstavlja idealnih pogojev za potek pouka in drugih dejavnosti. V prihodnjem šolskem letu se bo število vpisov po vsej verjetnosti še dodatno povečalo, kar pomeni, da bo slovenska šola potrebovala dodatni dve ali tri učilnice; »sobivanje« slovenske in italijanske šole v stavbi bivše šole Brumati torej ne bo več mogoče.

Problem bi bil rešen, če bi gradnja šolskega centra že stekla, v postopku pa je v resnici prišlo do dodatne zamude. Vecchiet je povedal, da je ronška občina odobrila izvršni načrt za izgradnjo šolskega centra, dela pa se ne bodo začela pred poletjem 2010. Zato bo treba pred septembrom prihodnjega leta najti rešitev, saj nova stavba ne bo dokončana pred začetkom šolskega leta 2011/2012.

»Med srečanjem smo nakazali dve možni rešitvi. Prva, ki je težje izvedljiva, je izgradnja montažne hiše na dvorišču šole v Ulici Capitello, kjer bi lahko začasno uredili nekaj razredov. Druga pa je iskanje dogovora z občino Trzič, s katero želimo preveriti, ali lahko začasno priskrbi romjanski šoli nekaj prostorov, kamor bi se selili četrti in peti razred. V prihodnjih dneh bom s tem v zvezi kontaktiral župana Gianfranca Pizzolitta,« je povedal Gabrovec in spomnil, da

Včerajšnje srečanje na romjanski šoli

obiskuje romjansko osnovno šolo tudi veliko otrok iz občine Trzič in iz drugih predelov tržiškega mesta okrožje. »Podžupanja Cuzzijeva je tudi predlagala, da bi v prihodnjem šolskem letu omejili število vpisov v slovensko osnovno šolo v Romjanu, kar pa je po moji oceni in tudi po mnenju Sonje Klanjšček nesprejemljivo. Zaustavitev razvoja slovenske šole, ki je v zadnjih letih tako dobro uspevala, bi bil velik poraz,« pravi Igor Gabrovec.

Deželni svetnik je omenil tudi vprašanje prevoza otrok, ki obiskujejo slovensko šolo in vrtce v Laškem. Kot smo že večkrat poročali, je do letošnjega šolskega leta za prevoz skrbelo Združenje staršev iz Romjana, ki pa ni bilo več kos prevelikim stroškom. Zato so predstavniki združenja že zdavnaj pozvali krajevne uprave in slovenske ustanove, naj poskrbijo za alternativno in trajno rešitev, ki pa je doslej še niso našli. »Stopil bom v stik z Združenjem staršev, na problem pa bom opozoril tudi deželnega svetnika DS Giorgia Brandolina. Zaenkrat sem kontaktiral predsednika SSO za Goriško Walterja Bandlja in goriško pokrajinsko upravo. Rešitev bi bilo namreč treba iskati na pokrajinski ravni v sodelovanju s prevoznim podjetjem APT,« je prepričan Gabrovec. (Ale)

SV. ANDREJ - Med 5. in 8. decembrom tradicionalna prireditev

Sejem letos daljši

Kramarji bodo ostali v Gorici štiri dni, vrtljaki pa do 13. decembra

Na obnovljenem Travniku ne bo več prostora za vrtljake, osrednji mestni trg pa bo kljub temu pomembno prizorišče priljubljenega Andrejevega sejma, ki bo decembra ponovno poživil Gorico. Glavna novost tradicionalne poulične prireditve bo trajanje tržnice, saj bodo stojnice tokrat ostale v mestu od sobote 5. do torka, 8. decembra, torej štiri dni. Običajno je bil sejem tridnevni, letos pa bodo kramarji izkoristili praznik brezmadežnega spočetja device Marije (8. decembra), da ga podaljšajo in privabijo nanj še večje število obiskovalcev z obeh strani meje.

Kramarji bodo s svojimi stojnicami prisotni na Travniku, na Korzu Italia, na Korzu Verdi, v Ulicah Crispi, Roma, Oberdan, Cadorna, Boccaccio in na Trgu Donatori di sangue. Vrtljaki, ki se bodo v mestu zadržali vse do nedelje, 13. decembra, namestili pa jih bodo v Ulicah Cadorna in Petrarca, v ljudskem vrtcu na Verdijevem korzu in na Trgu Battisti. Na zadnjem zasedanju je goriški občinski odbor odobril pravilnik, ki ga bodo morali spoštovati kramarji in upravitelji atrakcij, sklenil pa je tudi potrditev vsakoletne pobude podeljevanja brezplačnih vstopnic za vrtljake otrokom goriških in novogoriških šol. (Ale)

Vrtljak na Andrejevem sejmju

BUMBACA

GORICA - V ponedeljek se je v goriški pokrajini pričelo cepljenje proti novi gripi

»Nov virus prisoten, panika odveč«

Donatoni: »Doslej smo cepili nosečnice in otroke« - V Novi Gorici zaenkrat cepijo le kronične bolnike in zdravstvene delavce

Cepljenje v Novi Gorici

FOTO N.N.

»Virus nove gripe je nedvomno prisoten in se širi tudi po goriški pokrajini, a doselej ni povzročil nikakršnih težav.« Direktor oddelka za preventivo v ulici Mazzini v Gorici in v tržiški bolnišnici San Polo, in sicer od ponedeljka do petka od 15. do 17. ure; ob sredah služba deluje od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 13.30. Za informaci-

je sta na razpolago številki 0481-592816 in 0481-592836.

Medtem cepljenje poteka tudi v v novogoriškem zdravstvenem domu. »Ljudje se naročajo, tako da je oddanih vseh 500 cepiv, kolikor smo jih prejeli v prvi pošiljki koncem oktobra. Od tega je 60 cepiv rezerviranih za zdravstvene delavce, ki se do zdaj iz takšnega ali drugačnega razloga niso mogli cepiti,« je včeraj povedala strokovna vodja zdravstvenega doma Lilijana Besednjak Kocijančič. »Do zdaj smo cepili 60 ljudi, pretežno kroničnih bolnikov in nekaj zdravstvenih delavcev, saj smo prejšnji teden cepili samo v ponedeljek in petek, po trideset na dan,« je še povedala Besednjak Kocijančičeva in pojasnila, da bodo danes in jutri cepili po 40 oseb, za prihodnji torek in sredo pa že imajo naročenih po 40 kandidatov. Po njenih besedah na novogoriškem koncu ni opaziti, da bi zdravstveni delavci cepljenje zavračali. Pojasnila je tudi, da se je v minulem tednu interes za cepljenje podvojil. »Po prvem smrtnem primeru zaradi nove

gripe v Sloveniji med zdravstvenimi delavci ni bilo čutiti večjega povpraševanja po cepljenju, med splošno populacijo pa, saj se je dan po objavi v medijih za cepljenje prijavilo 150 ljudi,« je še povedala strokovna vodja novogoriškega zdravstvenega doma in dodala, da je zaradi tega prišlo do problema, saj so se prijavili vsi, ki so se ustrašili, tako da je bila potrebno selekcioniranje oziroma nekaj-dnevna prekinitev cepljenja, da so osebniki zdravniki v cepilni center poslali podatke o tem, kdo so res kronični bolniki, ki sodijo v prvo skupino za cepljenje. Napovedala je tudi, da pride prihodnji teden na Goriško nova pošiljka 1.500 odmerkov cepiv, in da se bo trem cepilnim centrom v tolminskem, ajdovskem in novogoriškem zdravstvenem domu pridružil tudi nov v novogoriškem zavodu za zdravstveno varstvo, kjer bodo zaenkrat prav tako cepili le rizične skupine. »Moje osebno mnenje je, da bomo s cepljenjem zdrave populacije začeli konec novembra,« je sklenila Besednjak Kocijančičeva. (ur, nn)

GORICA - V KB Centru sestanek predstavnikov SKGZ in SSO

Manjšina se mora »potruditi«, a težav SSG ne bo reševala sama

»Če nam Rim ne bo povišal prispevka, se bomo ukvarjali s krčenjem delovnih mest v naših ustanovah«

Z včerajšnje seje na sedežu SKGZ v goriškem KB Centru

BUMBACA

Manjšina se »mora potruditi« in »prispevati svoje« pri reševanju krize SSG, to pa nikakor ne pomeni, da bodo njeni predstavniki pristali na znižanje prispevkov ostalim slovenskim ustanovam v Furlaniji-Juljski krajini, ki bi jih krčenje že itak skromnih sredstev spravilo na kolena. Enotno stališče dveh slovenskih krovnih organizacij v Italiji sta poudarila deželna predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, ki sta se včeraj dopoldne sestala v goriškem KB Centru. V središču sestanka, ki so se ga udeležili tudi predstavniki pokrajinskih vodstev SKGZ in SSO Livio Semolič, Ace Mermolija, Luigia Negro, Julijan Čavdek in Igor Švab, so bila predvsem aktualna vpra-

šanja krčenja sredstev za slovensko manjšino v finančnem zakonu, kriza SSG in predlog deželnega odbornika Roberta Molinara, da bi slovenskemu gledališču povišali prispevke na račun ostalih manjšinskih ustanov.

Izhodišče je bilo ponedeljkovo dogajanje na Brdu pri Kranju, kjer je italijanski zunanji minister Franco Frattini slovenskemu kolegu Samuelu Žbogarju in novinarjem zagotovil, da bo slovenska manjšina v letu 2010 prejela isto vsoto kot letos, to se pravi približno milijon evrov več, kot jih trenutno predvideva finančni zakon. »Frattini je rekel, da bo vlada skušala poiskati primerno rešitev. To pa še ni nobena obveza. Odkar opravljam to

funkcijo, ni bil položaj naše narodne skupnosti še nikoli tako zaskrbljujoč,« je podčrtal Pavšič in pribil: »Če nam Rim ne bo dodal denarja, ki nam ga je odvzel, se bomo v kratkem ukvarjali s problemom krčenja delovnih mest v naših ustanovah. Na cesti tvega ostati več deset ljudi.« Iste ga mnenja je bil tudi Štoka, ki je napovedal, da bosta krovni organizaciji potrkali na vrata evropskih organov, če se obljuba o povišanju prispevka ne bo uresničila.

Pavšič in Štoka sta obžalovala, da je v ponedeljek odpadlo napovedano skupno srečanje z obema zunanjima ministroma in predstavniki italijanske manjšine v Sloveniji, saj je šlo za »izgubljeno

priložnost«, ne glede na to pa bosta nemudoma poiskala stik s podtajnikom Alfredom Mantico, ki ga je Frattini določil za neposrednega sogovornika slovenske manjšine v Berlusconijski vladi. Predsednika SKGZ in SSO tudi nista zanimala bojazni, da skušajo nekateri povezati vprašanje financiranja slovenske manjšine z italijansko-slovenskim dvobojem za plinski terminal pri Žavljah, kar pa je po njunem mnenju »nesprejemljivo«.

V zvezi s problemom SSG sta Pavšič in Štoka poudarila, da bo danes na tržaški prefekturi pomembno srečanje, na katerem bo tekla beseda o poročilu izvedencev Marije Marc in Renata Manzonija, ki sta preučila stanje in možnosti za izhod iz krize gledališča. Predstavnika krovnih organizacij sta povedala, da načelno soglašata z vsebino ekspertize, ki predvideva npr. ustanovitev petčlanskega upravnega sveta za izhod iz krize, pomisleke pa imata v zvezi z imenovanjem dveh komisarjev. »Potrebno je, da se slovenska manjšina potruji in prispeva k reševanju krize SSG, ne sprejemamo pa, da bi vse slonelo na njej. Predlog, da bi Društvo Slovensko gledališče prispevalo dodatnih 100 tisoč evrov letno za SSG, je sprejemljiv, če bodo predlog o povišanju prispevkov sprejele tudi javne uprave, kar pa nikakor ne pomeni, da bomo denar odvzeli ostalim ustanovam. Obstajajo druge oblike financiranja, kot so sponzorji, evroprojekti, nudenje dvorane Kulturnega doma drugim ustanovam, ipd.« je povedal Pavšič. Z njim je soglašal Štoka, po katerem bi predlog, ki ga je odbornik Molinaro prejšnji teden predstavil na zasедanju posvetovalne komisije za slovensko manjšino, ustvaril pravo »vojno med reveži«. »Če bi ostalim ustanovam odvzeli 250.000 evrov in gledališču vzporedno povišali dotacijo, bi sprožili ostra nesoglasja znotraj manjšine,« je ocenil Štoka. Predsednika SKGZ in SSO sta povedala, da bo nov upravni svet postavljen pred težke odločitve, ko bo moral načrtovati reorganizacijo SSG, saj bo pri tem neizbežno prizadeto tudi osebje. »Zavedamo se težav, do katerih bo prišlo zaradi krčenja sredstev. Zato bomo skušali dati svoj doprinos, da bi preprečili hudo socialno stisko za zaposlene in njihove družine,« je izjavil Štoka.

Predsednika SKGZ in SSO sta še spomnila, da bo v ponedeljek potekala seja skupščine SSG, ki je pooblaščenca, da imenuje upravni svet. Skupščino sestavljajo predstavniki Društva Slovensko gledališče ter predstavniki tržaške občine, pokrajine Trst in dežele FJK. »Sindikati so očitali dejstvo, da ima društvo v skupščini štiri predstavnike, javne uprave pa samo po enega. Da bi se izognili kritikam zaradi tega neravnovesja, bomo predlagali Društvu slovenskega gledališča, naj se glasovanja udeleži le eden izmed njegovih štirih predstavnikov, npr. predsednik,« je zaključil Pavšič.

Aleksija Ambrosi

GORICAKINEMA Romunske Zgodbe iz zlate dobe

Po enotedenskem premoru zaradi predpremiere filma Alessandra Angelinija »Alza la testa« se Kinoateljje vrača v dvorano 2 goriškega Kinemaxa. Jutri, 12. novembra, bo na sporedu tretji film v programu niza GoricaKinema »Racconti dell'età dell'oro« (Zgodbe iz zlate dobe), ki ga bodo predvajali ob 17.45 in ob 20.45. Gre za romunsko komedijo v dejanjih, kolektivno delo, ki ga je koordiniral, napisal in produciral Cristian Mungiu, zmagovalec zlate palme na festivalu v Cannesu pred dveh letoma z delom 4 meseci, 3 tedni in 2 dneva.

Oseben in izviren portret jeseni komunizma v Romuniji, ki jo režiser ponovno obudi v štirih dejanjih o štirih urbanih mitih komunistične Romunije, iz zornega kota navadnih ljudi; vasica se pripravlja na uradni obisk visokih državnih funkcionarjev; med uradnim obiskom partijskih predstavnikov neka fotografija spravi v paniko uredništvo uradnega partijskega časopisa; voznik tovornjaka odkrije skrivnostno vsebino svojega tovora; policist pretuhta, kako ubiti prašiča, ne da bi ga sosede odkrili, ker ga želi obdržati le zase.

»Ah, ti Romunci. Dandanes noben mednarodni festival ni popoln brez njih,« je napisal Wesley Morris na Boston Globe, nanašajoč se na Zgodbe iz zlate dobe v Cannesu leta 2009 (»Un certain regard«), pa tudi na uspešnost »nouvelle vague« v Bukarešti. Kar pa je privedlo Mungiuja do realizacije tega filma je, kot je sam povedal, želja, da ga ne bi označevali kot »festivalskega režiserja« po nagradi, ki jo je prejel 2007. Medtem ko je film 4 meseci, 3 tedni in 2 dneva temna drama, Mungiujevo zadnje delo odpira pikaresken, iskrič, a na trenutke tudi ironičen pogled na zadnja leta Ceausescujevega režima. Mungiu je prepuštil režijo štirim mladim kolegom in tako ustvaril projekt, ki se izrecno zgleduje po italijanskih »ljudskih« filmih iz šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja, s spominom na nauke grotesknega Luciana Pintilie.

GoricaKinema se bo vrnila po tedenskem premoru 26. novembra s filmom »Di me cosa ne sai« (Kaj veš o meni) Valeria Jalonga. Gre za dokumentarec, ki skuša pojasniti, zakaj je italijanski film v zadnjih tridesetih letih propadel, preko pričevanj slavnih osebnosti (Mario Monicelli, Wim Wenders, Dino De Laurentiis, Giulio Andreotti, Ken Loach in številni italijanski režiserji). Vstop na projekcije je rezerviran članom Kinoateljjeja. Izkaznica za leto 2009 je brezplačna in je na razpolago pred vsakim predvajanjem na info točki Kinoateljjeja pred vhomom v dvorano.

GORICA - Furlansko filološko društvo praznuje jubilej

Devetdeset let prizadevanj za širjenje furlanskega jezika

Društvo »Filologica Friulana«, ki skrbi za ohranjanje furlanskega jezika in kulture, bo v tekočem mesecu s serijo pobud in dogodkov, ki se bodo odvijali med Gorico, Vidmom Pordenonom in Tolmečem obeležilo 90. obletnico svoje ustanovitve. Filološko društvo, ki je bilo v Gorici ustanovljeno 23. novembra 1919 na pobudo nekaterih osebnosti, kot so bili Giovannina Lorenzoni, Bindo Chiurlo, Ugo Pellis in Ercole Carletti, danes črpa prispevke za svoje delovanje na podlagi zakonskih določil, s katerimi je dežela FJK zaščitila zgodovinske jezikovne manjšine na svojem teritoriju.

Prva iz niza prireditev, s katerimi

bodo obeležili visoko obletnico združenja, je potekala v petek v deželnem avditoriju v Vidmu in je bila v celoti posvečena osnovnošolskim otrokom. Družabno-poučnega srečanja »Augurones Sioe Filologiche!« so se udeležili tudi učenci osnovnih šol iz Ločnika in z Rojca.

Dogajanje v okviru obeleževanja pomembne obletnice bo nato ponovno priromalo v Gorico, kjer se bo v petek, 20. novembra, ob 10. uri na sedežu videmske univerze v palači Alavrez pričel seminar na temo »Vloga in prihodnost jezikovnih skupnosti na območju Alpe Adria«. Osrednji dogodek bo na vrsti v soboto, 21. novembra, ko bo ob 10.30 v ljudskem vrtu

v Gorici potekala krajša slovesnost, na kateri bodo predstavniki mestnih oblasti položili venec pred kipom goriškega jezikoslovca Graziadia Ascolija in furlanskega pesnika Pietra Zoruttija. Prireditve se bo nato ob 11. nadaljevala na sedež plesne šole Tersicore v ulici Crispi.

V okviru praznovanja 90. obletnice ustanovitve furlanskega filološkega društva bodo v predverju goriške občine postavili na ogled tudi fotografsko razstavo o Gorici v začetku dvajsetega stoletja; poseben poudarek bo namenjen biografski predstavitvi vseh, ki so takrat ustanavljali in vodili furlansko filološko društvo. (VaS)

GORICA - Včeraj ob 7. uri nesreča v ulici Scaramuzza

Avtomobil zbil raznašalko

Po trku je voznik avtomobila zbežal in ni nudił pomoči lažje poškodovani skuteristki

Goriška raznašalka Primorskega dnevnika je včeraj zjutraj doživela prometno nesrečo in si je lažje poškodovala koleno, povzročitelj trka pa je neodgovorno zbežal in ji ni nudił pomoči. S svojim skuterjem je raznašala časopise po Svetogorski četrti, ko je okrog 7. ure zavila v ulico Scaramuzza. Pred sabo je zagledala avtomobil, ki je vozil po sredini cestišča in je na križišču nameraval zaviti v levo. Med zavijanjem je avtomobil zbil bok skuterja, zaradi česar je raznašalka izgubila ravnotežje in padla. Lažje si je poškodovala koleno, s tal pa je lahko le opazovala, kako je avtomobil nadaljeval svojo pot in se je nato odpravil po Svetogorski četrti proti Solkanu.

Poškodovani raznašalki je nekaj časa po trku nudila pomoč izvidnica policije, ki je naključno šla mimo prizorišča nesreče. Policisti so zbrali pričevanje ponesrečenke, ki ni prepoznala tipa avtomobila, opazila je le, da je bil bele barve. Agenti so zagotovili, da se bodo lotili iskanja pobelega povzročitelja nesreče, medtem ko se je skuteristka odpravila na oddelek prve pomoči. Pregledali so ji poškodovano koleno in ugotovili, da je utrpela udarec, k sre-

či pa nobenega zloma. Po trku je bil po drugi strani skuter potreben obiska mehanične delavnice; popraviti je bilo namreč treba zadnjo gumo in volan, ki se je med padcem zvil.

Komaj je bil skuter spet naređ za vožnjo, je raznašalka zaključila svoj obhod po mestu in Pevmi, kjer so včerajšnji časopis dobili v prvih popoldanskih urah. »Upam, da nisem nikogar pozabila. Po trku sem bila namreč malce zmedena,« se je včeraj popoldne opravičevala raznašalka, čeprav ni bila niti najmanj kriva za neljub dogodek, ki ga je doživela.

RONKE - Odprli razstavo fotografij Marka Vogriča

Pogled na Gorico iz mišje perspektive

Posnetki so nastali z luknjičarko, najosnovnejšim fotoaparatom

V kavarni Trieste na trgu Oberdan v Ronkah so v nedeljo odprli fotografsko razstavo Marka Vogriča z naslovom Miška po Gorici, ki jo je uredil Fabio Rinaldi za združenje Triestefotografia. Odprtja razstave ob nevsakdanji 11. uri se je udeležilo izjemno veliko ljubiteljev fotografije, prisotnih jih je bilo preko sto, ki so z zanimanjem prisluhnili predstavitvi razstavljenih posnetkov. Rinaldi je tako povedal, da je Vogrič ujel goriške vedute iz mišje perspektive s posebno fotografsko pripravo, ki nima ničesar skupnega z današnjimi fotoaparati; v bistvu gre namreč za najosnovnejši fotografski aparat, ki ga sestavlja filmski trak, luknjica in temna škatla. Vogrič se je s tovrstnim aparatom podal po Gorici, ga postavil na vodne jaskše in ga tam pustil od deset do petnajst minut, toliko časa je namreč potrebnega za sliko v tehniki z luknjičarko.

Iz mišje perspektive je Gorica seveda drugačna, a lepa; pokaže se v vedutah, kakršnih ne poznamo. Vogričeve fotografije so zato nevsakdanja pripoved o Gorici, ki je številne prisotne dobesedno očarala. Vogrič se je že v otroških letih navdušil za fotografijo, k njej ga je približal oče Zdenko, ravno tako strasten fotograf. V osemdesetih letih je Marko stopil v fotoklub Skupina 75 in sodeloval na razstavah in natečajih, v glavnem z diapozitivi. Po nekajletnem premoru se od leta 2000 ponovno posveča umetnostni fotografiji in sodeluje s Skupino 75. Za barvno fotografijo uporablja najraje digitalno tehniko, zadnja leta v črno-beli analogni tehniki eksperimentira z luknjičarko in s starimi, t. i. »vintage« fotoaparati. Ob sodelovanju pri razstavah in natečajih je bil od leta 2004 do leta 2008 soavtor fotografskega dela raznih knjižnih publikacij, posebno je treba omeniti fotografsko spremljavo poezij pesnice Claudie Voncina v zbirki Mosaico - Mozaik, ki je izšla leta 2006.

Ob odprtju razstave, katere ogled je možen do 5. decembra vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 23. uro, je Lorella Klun o avtorju med drugim zapisala: »Marko Vogrič je »ponotrnil« vedute Eugena Atgeta, ki jih imajo radi nadrealisti. Gre za pogled, ki jih je postavil nasproti razkošnim in povečevanim podobam monumentalnega velikega mesta, njegovih navidezno anonimnih kotičkov, stranskih ulic in trgo-

Z leve Vogrič in Rinaldi na odprtju razstave v Ronkah

vinic, ki so očarale Bretona in Man Raya. Kaže tudi, da je Vogrič od nadrealistov prevzel teorijo brezobličnosti, ki so jo uporabljali pri »deklasiranju« umetnostnih kategorij, bodisi skozi iskanje »manj plemenitih« subjektov, ki niso vredni naše pozornosti, bodisi s prevračanjem kompozicijskih koordinat. V nizu posnetkov z luknjičarko - camero obscuro, avtor radikalno zniža navpično raven in jo spusti na višino pokrovov cestnih odtokov. Pokrovi jaškov so po navadi skoraj nevidni očem mimoidočih, v Vogričevih slikah pa stopijo v ospredje in postanejo protagonisti razgaljene Gorice, brez mimoidočih in brez živahnosti sodobnega prometnega utripa, ki zato pridobi očarljiv lebdječ videz v brezčasnem utrinku.«

GORICA - Zasedal odbor Posoškega pusta

Določeni datumi vseh šestih pustnih sprevodov

Posoški pust bo tudi letos potekal pod pokroviteljstvom goriške pokrajine. Odbor pokrajinske pustne pobude sestavlja šest pustnih društev iz Gorice, Sovodenj, Tržiča, Ronk, Romansa in Gradeža, katerih predstavniki so se srečali pred dnevi, da bi določili koledar letošnjih pustovanj. Dogovorili so se, da bodo pustni sprevodi potekali v Gradežu v soboto, 6. februarja, v Gorici v nedeljo, 7. februarja, v Ronkah v soboto, 13. februarja, v Sovodnjah in Romansu v nedeljo, 14. februarja, v Tržiču pa v torek, 16. februarja. Predstavniki pustnih društev so potrdili, da bo ocenjevanje vozov in skupin enako na vseh povorkah, vozu oz. skupini, ki bosta zbrala največ točk in se bosta udeležila vsaj treh pustnih prireditev, pa bodo podelili prehodni pokal in denarno nagrado. Nekaj novosti nameravajo po drugi strani vnesti v nagrajevanja posameznih povork, podrobnosti v zvezi s tem, pa bodo uskladili na prihodnjem sestanku pokrajinskega pustnega odbora, ki bo potekal v Sovodnjah 26. novembra.

Med drugim so se pustni navdušenci dogovorili tudi, da bodo prihodnje leto vseh šest povork promovirali s skupnimi plakati; razobesiti jih nameravajo tudi po novogoriški občini, saj želijo, da bi pustne prireditve imele čezmejni značaj.

V počastitev Rusjanovega leta predstavitev Letalskega razlagalnega slovarja

V Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici bo jutri ob 18. uri predstavitev Letalskega razlagalnega slovarja. Poleg avtorja Dominika Gregla bosta pri predstavitvi slovarja sodelovala tudi Tomo Korošec in strokovni recenzent Pavle Perhac. Slovar je začel nastajati spomladi leta 2008. Je razlagalen, tako da ima vsaka iztočnica natančno in dovolj široko razlago. Za boljše nazornost so dodane številne ilustracije, večji informativnosti pa služi dodatek v obliki leksikona, ki skuša jedrnat predstaviti vse uspešne slovenske letalske strokovnjake, letalnike in graditelje. Poleg naših pa so v slovar vključene tudi osebe, letalniki in graditelji, ki nekaj pomenijo v svetovnem merilu. Letalski razlagalni slovar je namenjen vsem, ki se ukvarjajo z letalstvom na različnih področjih, saj poskuša vsaj delno pokriti vsa področja od modelarstva do potniškega letalstva, letališke dejavnosti in nadzora zračnega prometa. Tako naj bi ga v roke vzeli letalski strokovnjaki, pa tudi ljubitelji letalstva. Ker je za Slovence vsak slovar zelo dragocen, je moral biti kljub velikim naporom natisnjen v predvidenem času, to je ob stoletnici prvega vzleta Edvarda Rusjana. (nn)

NOVA GORICA - Obnovili lokal pri postaji

V kavarni prepletanje Slovencev in Italijanov

Obnovljena kavarna ob železniški postaji

FOTO N.N.

Pred slabim mesecem je v prostorih nekdanjega bifeja na novogoriški železniški postaji, kjer lastniki v zadnjem času niso imeli sreče z najemniki, svoja vrata odprl Caffè Bordo. Kot je povedal Jani Kerševan, ki je lokal najel od Slovenskih železnic in ga tudi konkretno obnovil, saj so bili prostori zadnje prenove deležni davnega leta 1978, se obisk postopoma povečuje.

»Problem je v tem, da je imel lokal prej slab renome, saj ga je večina dojemala kot beznico, zato se ga še vedno izogiba, tisti pa, ki vendarle vstopi, je pozitivno presenečen in se praviloma vrne,« je pojasnil novi najemnik. S ponudbo šestih vrst piva, številnih čajev in okusno kavo, predvsem pa s pravim pristopom, je gostov vse več. Kot je še povedal Kerševan, je zelo zanimivo, kako se v baru izmenjujejo gostje. »Prve jutranje stranke so Slovenci, kasneje jih zamenjajo Italijani, ki prihajajo večinoma na kavo, saj pravijo, da je mo-

goče v Gorici dobro kavo dobiti le na treh mestih. Po kosilu nastopi krajše mrtvalo, med tretjo in peto uro pooldno, je kavarna spet »slovenska«, od 17. do 19. ure in kasneje pa v njej znova prevladujejo Italijani,« je še povedal in dodal, da vsak petek lokal že tradicionalno obišče tudi večja skupina goriških Slovencev.

V kavarni Bordo, kjer so trenutno na ogled fotografije Borisa Gorjana, nameravajo na vsak mesec in pol do dva pripraviti novo fotografsko ali likovno razstavo, kmalu pa naj bi začeli tudi z jazz večeri in večeri Stand up komedije. V poletnem času se bodo s svojo ponudbo razširili na letni vrt, ki trenutno ni aktualen, v poletnem času, ko trg obišče tudi precej turistov od drugod, pa še kako. Kerševan razmišlja tudi o obuditvi festivala Arhipelag, ki ga letos ni bilo, oziroma o realizaciji kakšnega podobnega festivala, s katerim bi območju, kjer se stikata obe mesti, vdihnili malo več življenja. (nn)

GORICA - Paola in Walter Grudina

Na Koroškem razstavila ilustracije

Walter in Paola Grudina v Celovcu

Goriška grafična oblikovalca in ilustratorja Paola in Walter Grudina sta svoje ilustracije predstavila na razstavi, ki so jo pripravili v okviru 14. Primorskih dnevov na Koroškem. Razstava je bila postavljena na ogled v Mohorjevi knjigar- ni v Celovcu, na njenem odprtju pa je zai-

gral Joahim Nanut. Na razstavi si je tako bilo mogoče ogledati izbor Paolinih ilustracij za slikanice »Biblequestions« v tehniki akvarela in novejša ilustracije iz knjige za otroke »My Story Bible«, ki je prevedena v šestnajst jezikov, obenem pa Walterjeve vinjete in ilustracije o zmagu.

Dve srbski gledališči na novogoriškem odru

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica bosta v novembru gostovali dve srbski gledališči. V petek, 13. novembra, ob 20. uri se bo predstavilo Narodno pozorišče Niš s komedijo Branislava Nušića Gospa ministrica v režiji Dušana Jovanovića. Drugo gostovanje bo na sporedu v ponedeljek, 30. novembra, ko bo v SNG Nova Gorica ob 20. uri nastopilo Narodno pozorišče Kikinda s predstavo O nasilju, ki jo je avtorica Anđelka Nikolić priredila po delu Tit Andronik Williama Shakespeara. Obe predstavi bosta odigrani v srbskem jeziku. (nn)

Filmski večer v Doberdobu

Modra's galerija Kulturnega društva Jezero iz Doberdoba prireja danes ob 20.30 predvajanje filma »Il matrimonio di Lorna« (2008) v režiji bratov Jean-Pierre in Luc Dardenne. Film, prejemnik nagrade za najboljši scenarij lani v Cannesu, je zgodba o mladem dekletu albanškega rodu Lorni, ki si želi živeti v Belgiji in si zato z »zrežirano« poroko pridobi belgijsko državljanstvo. Vendar pa se s tem njena stiska le še poveča. To je prvi izmed ciklusa filmov, ki jih Modra's galerija namerava predvajati tedensko, predvidoma ob sredah.

Rossella Brescia v Gradišču

Z baletom Carmen, v katerem bo nastopila plesalka Rossella Brescia, bice voditeljica komične televizijske oddaje Colorado Café, se bo jutri ob 21. uri v Gradišču začela prva sezona novega občinskega gledališča.

Judovstvo v Gorici

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bo danes ob 18. uri v organizaciji instituta ICM potekala okrogla miza z naslovom »Gorica med zgodovino judovstva in Torahom«. Osrednji gost srečanja, ob zaključku katerega bo nastopila vokalna skupina Musicum s serijo liturgičnih melodij iz zakladnice goriške judovske tradicije, bo rabin judovske skupnosti v Benetkah Elia Enrico Richetti. Pod vodstvom moderatorja, predstavnika instituta ICM, Davida Macculija bosta svoje razmišljanje oblikovala še raziskovalka judovske kulture Yaron Pinhas in profesor Marco Grusovin.

Mešani pevski zbor delavskega prosvetnega društva Svoboda iz Maribora med nastopom v centru Bratuž v Gorici

BUMBACA

Zbor Filej oblikoval koncert s prijatelji iz Maribora in Kroke

Moški pevski zbor Mirko Filej je prejšnjo nedeljo v goriškem kulturnem centru Lojze Bratuž priredil Koncert prijateljskih zborov, na katerem sta poleg goriških pevcev, ki jih vodi Zdravko Klanjšček, nastopila še mešani pevski zbor delavskega prosvetnega društva Svoboda iz Maribora in mešani pevski zbor Koledva iz Kroke. Zbor Filej goji z zborom Koledva preko desetletne stike, saj je v Kropi gostoval že nekajkrat. Posebnost zbora Koledva je petje koledniških pesmi, ki jih prepevajo zlasti v božičnem času in ob drugih ljudskih praznikih. Z zborom Svoboda so medtem goriški pevci vzpostavili sodelovanje v lanski sezoni, ko so se v Mariboru udeležili koncerta skupaj z drugimi zamejskimi zbori. Tokrat so pevci iz Maribora vrnili obisk in pod vodstvom Petre Beršnjak nastopili v centru Bratuž, medtem ko je zbor iz Kroke vodil Egi Gašperšič, na klavirju pa ga je spremljala Jožica Potočnik.

Sovodenjski 55-letniki

BONAVENTURA

Sovodenjski 55-letniki mladostni in veselega značaja

Mladostne sovodenjske 55-letnike je fotokamera ujela na prazničnem večeru, ki so ga priredili prejšnjo soboto v restavraciji Al Fogolar na Majnicah, kjer je bilo petja, glasbe in plesa na pretek. Med obujanjem spominov na dogodke iz mladih let so se sovodenjski jubilanti spomnili tudi družabnosti, ki so jo organizirali pred petimi leti ob praznovanju svoje 50-letnice; na tokratnem snidenju so se dogovorili, da za prihodnje srečanje ne bodo čakali praznovanja 60-letnice, pač pa se bodo skupaj zbrali še kdaj prej.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Koncerti

METAL MARTINOVANJE bo v centru Mostovna v Solkanu v petek, 13. novembra, ob 22. uri z večerom, ki je posvečen velikanom heavy in thrash metala. Repertoar Iron Maiden in Metallica bosta izvajali skupini Iron Median in Not'n'Vun.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Nemico pubblico«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.00 »Alza la testa«.
Dvorana 3: 17.30 - 22.00 »Michael Jackson's This Is It«; 20.00 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.
TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30

»Nemico pubblico«.
Dvorana 2: 17.45 »Up« (Digital 3D); 20.00 - 22.00 »Amore 14«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »L'uomo che fissava le capre«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Razstave

KULTURNO DRUŠTVO SKALA iz Gabrij vabi v društveno dvorano na ogled samostojne razstave likovne umetnice Karmele Rusjan; njena dela si bo mogoče ogledati v petek, soboto in nedeljo, od 13. do 15. novembra, med 19. in 20. uro.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD poteka v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 13. novembra, ob 20.30 »Il giardino dei ciliegi« v izvedbi skupine La Formica iz Verone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).
FESTIVAL RAZNOLIKOSTI bo potekal v četrtek, 12. novembra, v Kulturnem domu v Gorici: prva predstava ob 20.30 bo »Uno e tre« gledališke skupine Stalker Teatro iz Turina, sledila bo gledališka skupina I Senza soldi iz Gorice s predstavo »Improvvisa-mente - Azioni in divenire«; vstop je prost.
GLEDALIŠČE VERDI V GORICI: danes, 11. novembra, ob 20.45

»Stomp«; informacije pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327.
SKPD FRANČIŠEK BORGIIJA SEDEJ iz Števerjana vabi vse otroke na ogled gledališke predstave Mary Poppins v izvedbi članov Radijskega odra, režija Lučka Susič, v nedeljo, 15. novembra, ob 18. uri v Sedejevem domu v Števerjanu.

Šolske vesti

SDZPI vpisuje na brezplačne tečaje: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Namenjeni so zaposlenim in brezposelnim z univerzitetno izobrazbo; informacije na SDZPI, Korzo Verdi 51 tel. 0481-81826 ali go@sdzpi-irsip.it, www.sdzpi-irsip.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih LOVCEv DOBERDOB organizira enodnevni izlet v maransko lagunov soboto, 14. novembra. Na razpolago je še nekaj prostih mest; informacije na tel. 348-0108774.
KD SOVODNJE organizira tridnevni izlet na božične tržnice v Nuernberg, Bamberg in Rothenburg. Odhod bo 6. decembra ob 6. uri pri Kulturnem domu v Sovodnjah. Prihod v Nuernberg ob uri kosila in popoldan prost za ogled mestnega središča in tržnic; večerja in prenočitev. V ponedeljek odhod proti Rothenburgu in ogled sred-

njeveškega mesta z vodičem. Kosilo prosto in odhod proti Bambergu; prost popoldan v mestu. Zvečer prihod v Nuernberg in večerja v tipični pivnici. V torek ogled središča z vodičem, prosto za kosilo in nakupe. Vrnitev v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisi na tel. 349-3666161 (Erik).

ZDRUŽENJE KRVODAJALCEv IZ DOBERDOBA organizira v nedeljo, 13. decembra, avtobusni izlet v Celovec z ogledom božičnih tržnic; informacije in vpisovanje v trgovini jestvin Lavrenčič v Doberdobo.

Čestitke

V Štandrežu pri BRUNI se bomo danes zbrale in njen 75. rojstni dan praznovala. Želimo ji, da bi še dolgo let v zdravju v naši družbi pela in se lepo imela. Prijateljice.

Obvestila

BREZPLAČNO MERJENJE GLUKOZE v krvi poteka v goriških lekarnah do sobote, 14. novembra, ko bo svetovni dan diabetesa oziroma sladkorne bolezni.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bodo danes občinski uradi zaprti zaradi praznovanja vaškega zavetnika sv. Martina.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo danes občinski uradi zaprti zaradi praznovanja vaškega zavetnika sv. Martina.

KD SOVODNJE obvešča vse občane, da bo v soboto, 14. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridelovalce v Gabrjah, na Peči in v Rupi, popoldne pa v Sovodnjah. Kdor želi prinesiti domači kruh za blagoslov in pokušnjo, pa naj ga nese v nedeljo zjutraj h Kulturnemu domu v Sovodnjah pred 10. uro.

MARTINOVANJE društev Jadro in Tržič bo v nedeljo, 15. novembra, v Doberdobo pri Kovaču; informacija in vpisovanje čimprej pri odbornikih.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da socialna delavka ne bo sprejemala kot običajno v ponedeljkih, 16., 23. in 30. novembra, pač pa, v sredah, 18. in 25. novembra ter 2. decembra; informacije na tel. 0481-784736.

SPDG obvešča udeležence društvenega martinovanja, v nedeljo, 15. novembra, da bo odhod ob 13. uri pri Rdeči hiši. Udeležence prosi, naj poravnajo obveznosti v četrtek, 12. novembra, od 19. do 20. ure na društvenem sedežu.

TABORNIKI RMV obveščajo, da potekajo sestanki v Štandrežu in v Doberdobo. Naslednji sestanek bo v soboto, 14. novembra (sestanki so na 14 dni): v Doberdobo v prostorih društva Jezero od 15. do 16. ure, v Štandrežu pa od 16.30 do 17.30 v domu Andreja Budala; informacije na tel. 349-3887180 (Gabrijel).

ZDRUŽENJE CUORE AMICO bo izvajalo brezplačno kontrolo krvnega pritiska, holesterola in koncentracije sladkorja v krvi (na tešče) danes, 11. novembra, od 9. do 11. ure v občinski dvorani v Ločniku.

Prireditve

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bodo zaradi praznovanja vaškega zavetnika sv. Martina danes, 11. novembra, občinski uradi zaprti.
KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža prireja štiri srečanja na temo Gojiti starševstvo v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu. Strokovna vzgojiteljica Paola Scarpin bo 12. novembra ob 19. uri predavala na temo Prehodne faze odrasčanja skozi življenje, 19. novembra ob 19. uri na temo Materinstva: razglabljanje in soočenje med ženskami, 26. novembra ob 19. uri na temo Očetovstva: razglabljanje in soočenje med moškimi in 3. decembra ob 19. uri na temo Joka: oblika komunikacije; informacije na tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta). Vstop bo prost.
MARTINOVANJE v Domu na Bukovju v Števerjanu bo potekalo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri. Na programu odprtje fotografske razstave

SKRD JADRO iz Ronk in **SKRŠD TRŽIČ** iz Tržiča vabita na predstavitev tretje zbirke zakonov in razsodb

PRAVICA DO UPORABE SLOVENŠČINE PRED SODNO OBLASTJO IN JAVNO UPRAVO

Sodelovala bosta:

prof. Samo Pahor in odv. Renzo Frandolič

JUTRI - v četrtek, 12. novembra 2009, ob 20. uri v občinski sejni dvorani v Ronkah

Stojana Kerblerja z naslovom Od zrna do kruha, nastop folklornega društva Rožmarin Dolena, priložnostni govor direktorja Goriškega Muzeja v Kromberku Andreja Malniča in družabnost.

SKRD JADRO IZ RONK IN SKRŠD TRŽIČ vabita na predstavitev tretje zbirke zakonov in razsodb Pravica do uporabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo, ki bo v četrtek, 12. novembra, ob 20. uri v občinski sejni dvorani v Ronkah. Sodelovali bodo Samo Pahor in Renzo Frandolič.

V ROMANSU bo od 13. do 15. novembra sejem Sv. Elisabete. Ob tradicionalni šagri purana bodo na voljo enogastronske stojnice, razstave, tržnice in glasba.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 11. novembra, ob 18. uri Pietro Spirito predstavil svojo knjigo »Il bene che resta« in v četrtek, 12. novembra, ob 18. uri bo Emanuele Franz govoril o svoji knjigi na temo umika iz Rusije »Da Atene alla Nikolajevka. Intervista a un reduce«.

NOVINARJI ALI BIROKRATI? je naslov srečanja na temo vloge odgovornih za stike z mediji v organizaciji gibanja »I Verdi del Giorno«, ki bo v četrtek, 12. novembra, ob 21. uri v piceriji Al Lampione v Ul. Silvio Pellico 7 v Gorici. Prisotni bodo bivši odgovorni za stike z mediji goriške občine Patrizia Artico, Stefano Cosma in Davide Sfiliogi.

KD SOVODNJE prireja predstavitev fotomonografije Rema Devetaka z naslovom Tosijev dvorec v Škrnljah - Nekdanji sijaj in današnji sledovi v petek, 13. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Sledilo bo odprtje razstave stenskih ur.

SKGZ je povabila goriškega župana Etoreja Romolija v Klepetalnico goriškega loka v petek, 13. novembra, ob 18. uri v čitalnici Feiglove knjižnice v KB centru v Gorici. Tema večera bo Gorica v bližnji prihodnosti.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobo je odprta ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRI CIRILI v Doberdobo je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.
PRODAM suha gozdna drva; tel. 0481-390238.

PRODAMO trisobno stanovanje v Štandrežu, Ul. Pasubio, 6 - prvo nadstropje. Dodatne informacije na tel. 349-6200399.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Lucilla Ciuffarin vd. Leardi z glavnega pokopališča v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Velia Pussig vd. Spessot s pokopališča v cerkev Sv. Duha in na glavno pokopališče.

BOHINJ - To soboto na sporedu že dvanajstič

Krnski pohod spomina na padle v 1. svetovni vojni

Ob Krnskem jezeru bo tradicionalna proslava, zvečer pa v domu še planinsko martinovanje

KOBARID - V soboto bo na vrsti že 12. spominski pohod in proslava »Krn – pohod spomina 1918 – 2009« pri Krnskem jezeru v počastitev vseh padlih in umrlih vojakov ter konca I. svetovne vojne. Proslava bo ob 13. uri na obali Krnskega jezera. Ob 14.30 uri pa bo še svečanost in obred vojaškega kurata pri »madžarskem križu« na Dupli planini s polaganjem vencev vojaških predstavnikov in prižiganjem sveč. Ob 19. uri bo srečanje udeležencev pohoda, ki prenočujejo v Domu pri Krnskih jezerih, ob baklah in ognju na obali Krnskega jezera. Zvečer ob 20. uri bo v Domu pri Krnskih jezerih še običajno veselo planinsko »martinovanje«, ki ga bo sta popestrila harmonikarja.

Program za slovesnost pri Krnskem jezeru bo podoben vsakoletnemu. Filatelistično društvo Nova Gorica bo preko Pošte Slovenija tudi letos izdalo spominsko dopisnico; v Domu pa bo Pošta Slovenije imela odprto tudi enodnevno pošta 5234 Krnsko jezero in izdala bo spominski žig. Slavnostni govornik na proslavi pri Krnskem jezeru bo Janez Pajer, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Dom pri Krnskih jezerih bo odprt za prenočevanje. Bivanje v koči bo za pohodnike tako kot vsako leto v lastni režiji. Za prenočevanje se pohodniki prijavijo v recepciji Doma takoj po prihodu in do proslave, kasneje pa šele po proslavi. Spanje v domu, kakor tudi druga oskrba, bo po cenah za člane ali nečlane planinskih društev po ceniku Planinskega društva Nova Gorica. Na dan pohoda bodo odprte planinske koče na planini na Kraju (Koča pod Bogatinom), dom na Komni, zavetišče na planini Kuhinja, Gomiščkovo zavetišče na Krnu in Koča Klementa Juga v Lepeni. Dom pri Krnskih jezerih pa bo odprt že dan pred pohodom oziroma prireditvijo.

Pohod do Krnskega jezera bo usmerjen iz dveh smeri, in sicer iz Bohinja, od planinskega Doma pri Savici (v Ukancu) od 7.00 do 7.30 ure, in iz Lepene, ki je s približno dobrima dvema urama hoje do Doma pri Krnskih jezerih in še 15 minut do Krnskega jezera tudi najkrajši.

Udeleženci na pohodu hodijo na lastno odgovornost, zato naj bodo še posebej pazljivi, saj so v gorah že prave zimske razmere. Pohoda iz Ukancu in iz Lepene bodo spremljali člani GRS postaj Bohinj in Bovec.

V primeru slabega vremena ali če bo v gorah več kot 20 cm snega, bo pohod samo iz Lepene; proslava bo v tem primeru le pri Domu pri Krnskih jezerih.

Krnsko jezero bo v soboto prizorišče tradicionalne slovesnosti v spomin na vse umrle vojake in na konec 1. svetovne vojne

KOPER - V prostorih Pokrajinskega muzeja

Knjižni sejem Histria in Libris

Prikaz ustvarjalnosti knjižnih del in avtorjev, ki zaznamujejo to območje in mu dajejo svojevrsten pečat

KOPER - Od danes do sobote bo v Pokrajinskem muzeju v Kopru zanimiv mednarodni knjižni sejem Histria in Libris posvečen domoznanski literaturi. Pozornost je tokrat namenjena knjigam in avtorjem iz Istre - območja, ki je v treh državah. Predstavitvi bodo knjižna dela in avtorje, ki zaznamujejo to območje in mu dajejo svojevrsten pečat.

Sejem prirejajo Italijansko središče »Carlo Combi« Koper, knjigarna Libris in Humanistično društvo Histria. K sodelovanju pa so pritegnili tudi Gradsko knjižnico Poreč, ki je skupaj s Pokrajinskim muzejem Koper soorganizator sejma.

Gre za prvi mednarodni knjižni sejem, ki je namenjen literaturi in ustvarjalcem s celotne Istre s sosednjimi območji. K sodelovanju so pritegnili več kot 90 založb in drugih institucij, ki izdajajo knjige, iz Slovenije, Italije in Hrvaške. S sejemom organizatorji želijo še posebej izpostaviti in promovirati medkulturno in večjezično prežetost istrskega območja, kot se odraža v literarnih delih in

strokovnih publikacijah in s tem ovrednotiti kulturno raznolikost ter obenem poudariti kulturno bogastvo tega območja. Pomembno je tudi to, da bodo na tem sejmu razstavljali in omogočili možnost nakupa literature, ki jo izdajajo različne institucije - knjižnice, muzeji, inštituti, raziskovalne institucije, društva in se nanašajo na bogato kulturno dediščino ter je težje dostopna širši javnosti.

Pri predstavitvi najnovejših knjižnih produkcij posvečene zgodovini in kulturi Istre in njenim avtorjem, ima še prav poseben pomen izpostavitev vloge in delovanja pripadnikov italijanske narodne skupnosti na knjižnem področju ter spodbujanje prepoznavnosti le-te kot pomembnega subjekta v okviru kulturnega in družbenega razvoja območja na katerem je prisotna, kakor tudi negovanje sožitja med tu živčim prebivalstvom.

Pri pripravi pestrega spremljevalnega programa so sodelovale kulturne institucije in društvo kot so Pokrajinski arhiv Koper, Glasbena šola Koper, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja, Oddelek za

italijanistiko FHŠ UP in Obalne galerije ter institucije narodnosti Skupnost Italijanov Santorio Santorio Koper in Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran ter Društvo Anbot iz Pirana.

Finančno podporo projekta sta zagotovila Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Koper, tehnično podpo-

ŠKRBINA

Danes spomin na primorske padalce

ŠKRBINA - Danes bo v Škrbini 12. proslava v spomin na padle in pobite »primorske padalce«. Ob 10. uri bo v cerkvi sv. Antona zadušnica, ki jo bo daroval vojaški duhovnik, ob 11. uri pa komemoracija pred spominsko ploščo na pročelju Fakinove domačije.

Osrednji govornik bo šolnik in prosvetni delavec Stojan Fakin, ki izhaja iz tiste hiše in katerega polbrat Miloš Adamič je med pogrešanimi padalci. Slovesnost bo uvedel komenski župan Uroš Slamič, spregovorili pa bodo še bivši padalec Stanko Simčič, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Janez Stanovnik, britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page, predstavnik ameriškega veleposlaništva v Ljubljani in pobudnik proslav v Škrbini ter avtor knjige Cena domoljubja John Earle. Slovesnost bodo obogatili flavtistka in vokalno instrumentalni trio.

Koprski Pokrajinski muzej bo od danes do sobote prizorišče zanimivega knjižnega sejma Histria in Libris

SEŽANA - Od 14. 11. do 26. 12.

Vrsta dogodkov v sklopu enajstega Krasovanja

SEŽANA - Letos bo v času od 14. novembra do 26. decembra v Sežani potekalo že 11. Krasovanje, ki je postalo ena najodmevnejših zimskih prireditev v Sloveniji. V tem času bodo organizirali kar osem zabavnih dogodkov, pravi glavni organizator David Di Davide.

»Pisalo se je leto 1999, ko se je v Sežani zgodilo prvo Krasovanje. Od takrat do letos se je na prireditvah pod šotorom zabavalo preko 210.000 obiskovalcev. Na odru Krasovanja so se zvrstile praktično vse domače in veliko tujih glasbenih zvezd. Prireditve je z leti pridobivala na kvaliteti, iz leta v leto smo postavljali večji šotor, koncertov niso več obiskovali zgolj Primorci, ampak obiskovalci iz vse Slovenije in bližnjih krajev Italije in Hrvaške. Krasovanje je postalo ena najodmevnejših zimskih prireditev v Sloveniji,« pravi David Di Davide.

Program prireditev na sežanskem terminalu se bo pričel to soboto, 14. novembra, ob 22. uri in bo trajal vse

do 5. ure zjutraj, kot vse preostale zabavne prireditve do konca letošnjega leta. To soboto bo nastopila v koncertni dvorani glasbena skupina Boney M legenda prejšnjega stoletja s 35 letno tradicijo, ki se z več kot 140 milijoni prodanih plošč uvršča na 28. mesto svetovne lestvice skupin z največjo prodajo. V diskoteki pa se bodo to soboto predstavili DJ Matteo - Total Party Music & Best House Only! (60's, 70's, 80's, 90's, Rock, Ex-Yu + Top New Pop, Dance & House Hits. 21. novembra bosta v Sežano prišli skupini Kingstoni in Mercury Band, David Calzado Y Su Charanga bo tu 27. novembra, 28. novembra pa Bajaga in Elvis Jackson. Veseli decembra bosta 5. 12. pričeli skupini Karma in Alya, 12. 12. nadaljevali s Tabu, Imitatorji Madonna, Robin Williams in Michael Jackson z Bondom v živo, Hladno pivo bo gost 19.12., Krasovanje pa bodo zaključili 26. decembra s Pop Desingom in Night Jumpom.

Olga Knez

KOPER - Sojenje koprskemu županu Borisu Popoviču

Pozornost sodišča namenjena izdajanju računov in prometu v lokalih

KOPER - Na okrožnem sodišču v Kopru se nadaljuje sojenje koprskemu županu Borisu Popoviču, obtoženemu zlorabe položaja, utaje davkov in ponarejanja listin. Sodišče je včeraj kot pričó zaslišalo nekdanjega zaposlenega v lokalih Ozare in Carpaccio Pub Marka Jermana.

V času, ko je bil zaposlen v strežbi v Carpaccio Pub, sta tam delovali dve med seboj povezani računalniški blagajni, je pojasnil Jerman. Natakarki so ob zaključku dneva denar iz denarnic preložili v ovojnice in jih shranili v posebnem sefu, ključke katerega je imel takratni prokurist Hrvoje Osivnik, je še dejal. Menjalni denar je natakarkem, če so ga potrebovali, prinašal Osivnik. Kako je bil omenjeni denar navadno spravljn, Jerman ni vedel, prav tako pa se tudi ni spominjal, kdo je skrbel za menjalniko potem, ko je Osivnik prenehal sodelovati s Popovičevimi podjetji.

Račune, ki jih gostje lokala niso vzeli s seboj, so po Jermanovih navedbah do konca dneva ali do prihodnjega jutra hra-

BORIS POPOVIČ

nili v posebnem košku. Jerman se ni spominjal, da bi pred hišno preiskavo lokal obiskala davčna ali tržna inšpekcija, ki bi pregledovala omenjene račune.

Popovič je nato pojasnil, da so lokal inšpekcije pogosto obiskovale, da pa niso nikoli odkrile nobenih nepravilnosti. Kot je še dejal, je shranjevanje računov v posebnem košu uvedel, ker je bil prepričan, da bo prišlo do hišne preiskave, kar se je tudi zgodilo.

Njegov zagovornik Franci Matoz je predlagal, naj izvedenec davčne stroke račune iz koša, zasežene v hišni preiskavi,

primerja s prijavljenim prometom v lokalu. Tako bi po Matozovem mnenju ugotovili, ali je bil prikazani promet na računih prikazan tudi na zaključnih blagajnah in ali so bili računi prikazani v poslovnih knjigah družbe Food Party.

Okrožna državna tožilka Janja Hvala pa je sodišču predlagala, naj dokaznega predloga ne sprejme, saj da je bila hišna preiskava v lokalu opravljena v času, ki se ne nanaša na obdobje pod obtožbo. "Samo dejstvo, da so v kasnejšem razdobju izkazovali ves promet v lokalu, nikakor ne more dokazati, da so to počeli tudi pred tem obdobjem," je poudarila Hvala.

Koprski župan je nato odgovoril, da tožilka predlogu nasprotuje, ker "očitno zelo dobro ve, da se je v vseh lokalih poslovalo transparentno", in predlagal razširitev davčnega pregleda tudi na druge lokale, "da bo še manj dvoma". "Tožilstvo temu nasprotuje, ker ve, da je bila hišna preiskava namenjena izključno medijski podpori procesa in diskreditaciji," je še dejal. (STA)

ZDA - Predsednik počastil spomin na umrle v pokolu v Fort Hoodu

Obama: Nobena vera ne more upravičiti takšnega dejanja

Morilec Nidal Hasan naj bi imel stike z Al Kaido - Obama se pripravlja na odločitev o Afganistanu

SAN ANTONIO - Ameriški predsednik Barack Obama se je včeraj skupaj s prvo damo Michelle Obama udeležil spominske slovesnosti za umrlimi v strelskem pohodu vojaškega psihiatra, majorja Nidala Hasana, ki je pretekli četrtek ubil 13 oseb, 29 pa ranil.

Obama se je najprej v največjem vojaškem oporišču v ZDA Fort Hood srečal s člani družin umrlih in ranjenih, nato pa pred 15.000 zbranimi na spominski slovesnosti dejal, da za dejanjem morilca stoji izprijena logika in da nobena vera ne more upravičiti takšnega dejanja. "Noben pravičen in ljubeč bog ne more z naklonjenostjo gledati na to in morilca bo srečala pravica na tem in na drugem svetu."

Ameriški predsednik je za govorniškim odrom, pred katerim so bili razvrščeni škornji s puškami, čeladami in fotografijami ubitih, prebral njihova imena in dejal, naj se pogum padlih časti s spominom na njihov prispevek skupnosti. Po udaril je, da na umrle ne smejo nikoli pozabiti, ter dejal, da je tragedija toliko večja, ker so bili ubiti doma in ne na bojišču.

Obama je tako doživel svoj trenutek, ko skuša z besedami razložiti nerazložljivo in potolažiti pretresene Američane. Podoben, kot je to moral storiti Bill Clinton v primeru bombnega napada na zvezno zgradbo v Oklahoma Cityju in pokola na srednji šoli Columbine, ter George Bush med drugim po terorističnih napadih na ZDA 11. septembra 2001. Takšna žalostna naloga je bila doslej del nalog vseh ameriških predsednikov.

Obama mu danes prav tako z mislimi na padle vojake, saj bo ob prazniku Dnevu veteranov položil venec na pokopališču Arlington pri Washingtonu. Isti dan je predvidena tudi nova seja ožjega kabineta glede Afganistana, pri čemer mora Obama kmalu sprejeti odločitev o številu dodatnih vojakov, ki jih bo napotil na to bojišče.

Major Hasan je medtem v nedeljo v bolnišnici v San Antoniu že prišel k zavesti, vendar je zavrnil pogovor s preiskovalci, ki skušajo dognati motiv za pokol, in zahteval odvetnika. Priskrbeli so mu tako civilne kot vojaške odvetnike, za zdaj pa kaže, da mu bodo sodili pred vojaškim sodiščem, saj naj bi napad izvedel samostojno, kljub stikom z radikalnim islamskim duhovnikom in domnevnim poskusom stopiti v stik s teroristično mrežo Al Kaido. Direktor ameriške zvezne policije FBI Robert Mueller je ukazal notranjo preiskavo, ki bo skušala najti odgovor na vprašanje, kako je potekalo preverjanje Hasana pred letom dni, ko je protiteroristična enota prestregla njegovo komunikacijo z radikalnim imamom Anvarjem al Avlakijem. Omenjeni imam je bil rojen v ZDA in imel maše v mestu Falls Church v Virginiji, kamor je občasno hodil tudi Hasan z družino.

Imam Avlaki je pobegnil iz ZDA, saj je imel stike z najmanj dvema teroristoma, ki sta sodelovala v terorističnih napadih 11. septembra 2001. V Jemnu so ga aretirali, ko je pozival muslimane po svetu, naj pobijajo ameriške vojake v Iraku. Imama so izpustili lani, v ponedeljek pa je že hvalil Hasana kot junaka. Za zdaj je znano, da naj bi Hasan komuniciral z imamom le glede "duhovnih" vprašanj in da ni bilo govora o nasilju. Zaradi tega naj ne bi niti sprožili uradne preiskave.

Kljub temu zelo bode v oči dejstvo, da v ZDA po 11. septembru 2001 niso uvedli uradne preiskave proti vojaškemu častniku, ki je komuniciral z radikalno osebo, ne glede na vsebino komunikacije. Na ta in številna druga vprašanja bodo skušali odgovoriti med kongresnimi zaslišanji. Predsednik odbora za domovinsko varnost v senatu Joseph Lieberman je nakazal, da bo izkoristil priložnost, da se pokaže pred kamerami. Neodvisni senator je napovedal, da bo njegov odbor osvetlil primer iz vseh kotov. Za preiskavo se zavzema tudi odbor za obveščevalne zadeve v predstavnikiškem domu. V vojaških odborih senata in predstavnikiškega doma so nekoliko bolj umirjeni in bodo o morebitnih preiskavah razmišljali šele, ko bodo delo dokončali preiskovalci zvezne vlade. (STA)

Obama
na pogrebni
svečanosti v Fort
Hoodu

ANSA

ZDA-IZRAEL - Razhajanja

Obama in Netanjahu po srečanju brez izjav

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v ponedeljek zvečer v Beli hiši sprejel izraelskega premiera Benjamina Netanjahuja. Kot so sporočili iz Bele hiše, je Obama na srečanju potrdil trdno zavezo ZDA izraelski varnosti, sicer pa državnika po pogovorih nista dajala izjav. Obama in Netanjahu sta se pogovarjala o številnih bilateralnih vprašanjih, o Iranu ter o tem, kako se premakniti naprej glede miru na Bližnjem vzhodu, so sporočili iz Bele hiše. Bližnjevzhodni mirovni proces je zastal, ker Izrael vztrajno zavrača zamrznitev gradnje naselij na zasedenih palestinskih ozemljih. Obamova administracija je uvodoma zahtevala zamrznitev, sedaj pa govori le še o "zadržanosti" do gradnje.

Zaradi tega so nezadovoljni Palestinci, njihov predsednik Mahmud Abas pa je napovedal, da se januarja ne bo pogovarjal za nov mandat. Zaradi izraelskega odnosa niso zadovoljni niti v Beli hiši in srečanje med Netanjahujem in Obamo je bilo potrjeno šele v zadnjem trenutku.

Netanjahu je sicer med bivanjem v

BENJAMIN
NETANJAHU

ANSA

ZDA Palestince znova pozval, naj se pogajajo brez predhodnih pogojev. Trdi, da je sam pripravljen na takojšnja pogajanja in da je treba izkoristiti zgodovinsko priložnost. Sam se, kot je dejal, ne namera va pogajati zaradi pogajanj samih ampak le, če bo mogoče doseči trajni mir s Palestinci. Predstavnikom judovskih organizacij je še dejal, da so bili v Izraelu velikodušni z odločitvijo, da omejijo gradnjo na zasedenih ozemljih le na 3000 novih stanovanj. Po Netanjahujevih besedah sicer nobena izraelska vlada doslej ni mogla zaustaviti gradnje naselij. (STA)

JAPONSKA

Pomoč Afganistanu in Pakistanu

TOKIO - Japonska vlada je včeraj napovedala, da bo Afganistanu v petih letih, z začetkom prihodnje leto, namenila pet milijard ameriških dolarjev pomoči za obnovo države. Nova levosredinska vlada bo poleg tega dve milijardi dolarjev pomoči namenila tudi Pakistanu. Japonski premier Jukio Hatoyama naj bi podrobno načrta svoje vlade razkril med obiskom ameriškega predsednika Baracka Obame v petek in soboto.

Japonska je sicer sredi oktobra obvestila ZDA, da bo januarja prihodnje leto končala svojo misijo v Afganistanu, kjer japonski vojaki logistično sodelujejo v okviru koalicijskih sil pod vodstvom ZDA. Naloga japonske vojske v Afganistanu je predvsem oskrba zavezniških ladij v Indijskem oceanu z gorivom. V zameno je Tokio obljubil pomoč pri obnovi države.

Hatoyama, čigar Demokratska stranka Japonske je, dokler je bila še v opoziciji, nasprotovala temu, da bi Japonska podpirala "ameriške vojne", je že pred meseci tudi dejal, da ne bodo obnovili misije v Afganistanu, ki jo je Japonska začela leta 2001.

EU - Evropski voditelji v Berlinu tudi o novih vodilnih položajih

Prvi predsednik Evropskega sveta naj bi postal Belgijec Van Rompuy

BERLIN/LONDON/BRUSELJ - Evropski voditelji, ki so se ob 20. obletnici padca Berlinskega zidu v ponedeljek zbrali v nemški prestolnici, so na skupni večerji govorili tudi o razdelitvi novih najvišjih položajev v EU, ki jih prinaša Lizbonska pogodba. Švedski premier Fredrik Reinfeldt je ob tem posvaril, da dogovor med Nemčijo in Francijo še ni dovolj za končno izbiro imen.

Kot je v Berlinu povedal premier države, ki trenutno predseduje EU, se trenutno po telefonu pogovarja s šefi držav in vlad vseh članic EU, da bi ugotovil, koga si želijo videti na položajih prvega predsednika unije, njenega zunanjega ministra ter generalnega sekretarja Sveta EU. "Sem na polovici posvetovanj," je dejal in opozoril, da zgolj dogovor med Nemčijo in Francijo še ni dovolj za sprejetje končne odločitve o imenih.

Kot je sicer včeraj poročal bruselski spletni bilten EUobserver, v Berlinu v ponedeljek naj ne bi prišlo do večjega preboja. Vendarle pa naj bi se postopoma že oblikovalo soglasje, da naj prvi predsed-

nik Evropskega sveta, ki bo na tem položaju ostal največ dva dvoipolletna mandata, postane belgijski premier Herman Van Rompuy. Pogajanja o novem zunanjem ministru EU naj bi bila medtem bolj zapletena, še dodaja EUobserver.

Za dodaten zaplet je v ponedeljek poskrbel britanski zunanji minister David Miliband, ki je v minulih dneh zanikal, da bi si želel postati vodja diplomacije EU, nato pa je v ponedeljek takorekoč v zadnjem trenutku odpovedal svoje obveznosti v Londonu in pripotoval v Berlin. S tem je znova okrepil ugibanja, da je zainteresiran za položaj, ki naj bi pripadel socialistom kot drugi največji politični skupini v Evropskem parlamentu.

Poleg Milibanda naj bi imeli možnosti za imenovanje na položaj novega zunanjega ministra EU sicer še nekdanji italijanski premier Massimo D'Alema, ki pa ga utegne ovirati njegova komunistična preteklost, britanska baronesa in trenutno evropska komisarka za trgovino Catherine Ashton ter nekdanja evropska

Boj z gospodarsko krizo prioriteta nemške vlade

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj parlamentu predstavila program dela svoje nove vlade, pri čemer je v ospredje postavila boj z gospodarsko krizo. Kljub temu je naslikala žalostno sliko nemškega gospodarstva v prihodnjem letu in menila, da se bodo s krizo povezane težave pred rešitvijo še poslabšale. Glede gospodarske krize je Merklova poudarila, da se Nemčija sooča s preizkusom kot še nikoli od združitve Vzhodne in Zahodne Nemčije naprej. Dodala je, da bo raven nezaposlenosti najverjetneje še narasla. Ob tem je Merklova, ki v svojem drugem mandatu na čelu vlade vodi črno-rumeno vladno koalicijo, pozvala svojo stranko in celotno državo, naj se soočijo z izzivi pred sabo. "Moramo premagati učinke svetovne gospodarske krize," je dejala kanclerka in spomnila, da so nemške banke še vedno odvisne od državne pomoči, finančni trgi pa so še vedno šibki.

Švedski zunanji minister nepričakovano v Afganistanu

KABUL - Švedski zunanji minister Carl Bildt je včeraj prispel na nenapovedan obisk v Afganistan. Kot zunanji minister predsedujoče EU, Švedske, se je zavzel za "zelo odprt in vsebinski dialog" z administracijo afganistanskega predsednika Hamida Karzaja, na drugi strani pa je napovedal, da se obseg sodelovanja EU v Afganistanu ne bo bistveno spremenil. Bildt je celo nakazal, da bi nekatere države EU lahko število svojih vojakov v Afganistanu prej zmanjšale kot pa povečale. Toda, kot je dejal, bo skupno število vojakov članic EU v Afganistanu ostalo "približno enako", nekje na ravni 35.000. Bo pa EU "pomembno povečala" prispevke za razvojno pomoč, je napovedal Bildt. Zavzel se je tudi za "zelo odprt in vsebinski dialog" z afganistanskimi oblastmi, da bi na ta način izboljšali razvoj v državi.

Kalašnikov slavil 90 let

MOSKVA - Snovalec legendarne ruske avtomatske puške AK-47 Mihail Kalašnikov je včeraj obeležil svoj 90. rojstni dan, in sicer z branjem pozee. Ob tem je bil za ruske medije udaril, da ni nikoli ciljalo na to, da bi puška postala eno najbolj priljubljenih orožij v konfliktih po svetu. "Ustvaril sem orožje, da bi branil moje domovine. Ni moja krivda, da so jo včasih uporabili, kjer je ne bi smeli. To je krivda politikov," je dodal na slovesnosti v Kremlju, na kateri mu je ruski predsednik Dmitrij Medvedjev podelil visoko državno odlikovanje "Heroj Rusije". (STA)

komisarka in sedanja grška ministrica za izobraževanje Ana Diamantopulu.

Milibandovi morebitna kandidatura sicer v njegovi domovini nima močne podpore, saj britanski premier Gordon Brown podpira svojega predhodnika Tonyja Blaira za prvega predsednika EU. Da si Milibandovega odhoda v Bruselj ne želi, saj ga potrebujejo v Londonu, je v nedeljo izjavila tudi namestnica Browna na čelu laburistov Harriet Harman.

Sam Miliband je še v nedeljo v pogovoru z danskim premierom Poulom Nyrupom Rasmussenom zanikal, da bi se potegoval za položaj zunanjega ministra. Medtem je Poljska včeraj predlagala, da bi se morali vsi kandidati za predsednika Evropskega sveta predstaviti voditeljem članic unije in jim pojasniti, kako si predstavljajo opravljanje naloge. Kandidati za prihodnjega zunanjega ministra pa bi se morali predstaviti predsednikom držav oziroma vlad članic ter njihovim zunanjim ministrom, še predlaga Varšava, ki naj bi svoj predlog že posredovala članicam EU. (STA)

NOGOMET - Slovenija odhaja jutri v Moskvo na prvo tekmo dodatnih kvalifikacij za SP

Tak izid, da bi bila nato odločilna tekma v Mariboru

Selektor Kek bo zaupal isti ekipi, ki je Slovenijo zastopala na kvalifikacijah

PTUJ - Slovenska nogometna reprezentanca bo jutrik odpotovala v Moskvo, kjer jo v soboto ob 17. uri na stadionu Lužniki čaka prva od dveh tekem dodatnih kvalifikacij proti Rusiji. Selektor Matjaž Kek bo v Moskvo odpeljal enako sestavo, kot tisto, ki je Sloveniji priborila dodatne kvalifikacije za uvrstitev na SP v Južnoafriški republiki 2010. Prihajajočo soboto slovensko nogometno izbrano vrsto čaka prva od dveh ključnih tekem za uvrstitev na SP 2010 v Južnoafriški republiki. Nihče v reprezentanci ne skriva pomembnosti srečanja na stadionu Lužniki, nasproti bo stala vsaj na papirju »vrednejša« zasedba, ki ji poveljuje nizozemski strateg Guus Hiddink. Slovenska ekipa se je v ponedeljek zbrala na Ptuj, kjer bo do odhoda v Rusijo jutri popoldan z mariborskega letališča enkrat dnevno trenirala na stadionu v Kidričevem.

»Ne bom se ponavljal. Vemo, kaj moramo storiti. Na seznamu je 21 igralcev, poškodovanih ni. Upam, da mi ne bo treba vpoklicati novih nogometašev, čeprav vem, da je nekaj zelo dobro pripravljenih, ki si želijo v reprezentanci. Naš cilj je, da v Rusiji pripeljemo tekmo do te faze, da bomo v Mariboru sami odločali o svoji usodi,« pravi slovenski selektor Kek.

Reprezentanco v ruski prestolnici vsaj po napovedih sodeč čakajo podobne razmere kot doma. »Vreme in igralne razmere niso nekaj, s čimer bi se obremenjevali ali sploh ukvarjali. Kar bo, pač bo, pogoji bodo za obe ekipi enaki. Sami na stadionu v Kidričevem kombiniramo igro na naravni travi kot tudi na umetni. Rečem lahko le še to, da sem vesel in žalosten hkrati. Vesel zato, ker se je zgodba o slovenskem nogometu spet razcvetela, žalosten pa zato, ker nimamo stadiona za 30 ali 40 tisoč navijačev, ki bi želeli podpreti slovensko reprezentanco v odločilnih trenutkih,« je še dejal selektor Kek.

Na vprašanje, ali gre za zgodovinsko tekmo cele generacije slovenskih igralcev, pa je Udinesejev vratar Samir Handanović dejal, da generacija novih slovenskih igralcev šele prihaja, povprečna starost Slovenij je namreč 26,5 leta.

Tekmo na stadionu Lužniki bo sodela izkušena danska sodniška četveri-

48-letni selektor Slovenije Matjaž Kek je doma iz Maribora

ca, glavni sodnik bo Claus Bo Larsen. Štiriinštiridesletni Danec je Sloveniji že sodil leta 2004 na Škotskem (0:0) v kvalifikacijah za SP 2006, ter leta 2006 v Bolgariji (3:0) v sklopu kvalifikacij za Euro 2008.

Na odločilnem obračunu v Ljudskem vrtu v sredo, 18. novembra, bo pravico ob 20.45 delil Norvežan Terje Hauge.

Slovenija

Vratarji: S. Handanović (Udinese), J. Handanović (Mantova), Šeliga (Sparta Rotterdam); - **obrambni igralci:** Brečko (Köln), Cesar (Grenoble), Ilič (Moskva), Jokič (Sochaux), Mavrič Rožič (Koblenz), Šuler (Gent); - **zvezni igralci:** Birs (Auxerre), Kirm (Wisla Krakow), Komac (Maccabi Tel Aviv), Koren (WBA), Krhin (Inter), Radosavljevič (Tom Tomsk), Stevanović (Vitesse), Žlogar (Omonia); - **napadalci:** Dedič (Bochum), Zlatan Ljubijankić (Gent), Novaković (Köln), Pečnik (Nacional).

Stanje za SP 2010

Spored dodatnih kvalifikacij

Evropa (14. in 18.11): Irska - Francija; Portugalska - BiH, Grčija - Ukrajina, Rusija - Slovenija; **CONACAF (14. in 18.11.):** Kostarika - Urugvaj; Azija/Oceanija: Bahrein - Nova Zelandija prva tekma 0:0, druga tekma 14.11. **Afrika 14.11.):** odigrati morajo še zadnji krog kvalifikacij, na SP pa se bodo uvrstile še tri med temi reprezentancami: Kamerun ali Gabon, Tunizija ali Nigerija, Alžirja ali Egipt.

Že na SP

Afrika: Južna Afrika (gostitelj), Slonokoščena obala, Gana. **Azija:** Avstralija, J. Koreja, S. Koreja, Japonska. **Evropa:** Danska, Nemčija, Nizozemska, Slovaška, Švica, Anglija, Italija, Srbija, Španija. **Sev/sr. Amerika:** Honduras, ZDA, Mehika. Južna Amerika: Argentina, Čile, Brazilija, Paragvaj.

Slovenske klube čaka težka zima

LJUBLJANA - Finančna kriza je med drugimi močno prizadela tudi slovenski nogomet. Posledice so vidne na vsakem koraku, večina klubov je zmanjšala proračune in igralski kader, niti plače se niso obdržale na ravni, ki je nekaterim še nedavno ponujala spodoben zaslužek. Po besedah vodstva Združenja 1. SNL pa najhujše šele prihaja. Predsedniki klubov se resnosti položaja zavedajo. Že pred letom so zaradi krize sprejeli določene okvire, kako preživeti najhujše trenutke, marca letos dodatno ocenili položaj, zdaj pa uresničili tisto, kar so morali: zmanjšali so proračune in zmanjšali dohodke. A to še ni dovolj.

»Prišli smo do zaključka, da je vse, kar smo naredili, še vedno premalo. Treba bo še veliko delati. Že v zimskem prestopnem roku nas čaka nov korak. Nobeden od klubov nima v načrtu novih okrepitev. Treba bo celo še zmanjšati število ljudi v klubih. Sledila bodo dodatna odpuščanja, zmanjševanje števila igralcev. Vse z namenom, da sploh preživimo te težke trenutke,« je dejal podpredsednik združenja Stane Oražem.

Predsednik združenja Brane Florjanič pa je dodal: »To zmanjšanje ne pomeni nujno padca kakovosti. V klubih bo poudarek na boljšem selekcioniranju igralcev. Počasi se bo pač treba odpovedati tistim tujim nogometašem, ki so v povprečju tako dobri, kot so naši. Tako bodo bolj vpleteni mladi igralci, kar je srednjeročno dobro tudi za ves slovenski nogomet. Bržkone bodo klubi spet želeli uvesti tudi bolj stimulativno okolje, z nižjimi fiksnimi dohodki in z bolj selektivnim nagrajevanjem.«

KOŠARKA - AcegasAps danes doma ob 20.30

Stari znanec iz Trenta po »čistki« s prenovljeno postavo

V osmem kolu, ki bo na sporedu že danes, gostuje AcegasAps (ob 20.30) starega znanca Bitumcalor iz Trenta. Tridentinska ekipa je v minulih dveh sezonah igrala s Tržačani v nižji ligi, obakrat bila v rednem delu med najboljšimi, nato pa jo polomila v končnici. Lani so jo v finalu izločili prav Tržačani. Zaradi raznih odpovedi je nato skupno z Rivo del Garda napredovala po sklepu košarkarske zveze. V Trentu pa očitno niso prebavili neprepričljivih nastopov v končnici in med poletjem opravili pravo čistko. Od prejšnje sezone je ostal samo mladi Vettori (20 let, 183 cm, doslej pa je igral le v prvem kolu), društvo pa je po navodilih novega trenerja, bivšega reprezentanta Esposita, najelo celo serijo igralcev, ki imajo bogate izkušnje v tej kategoriji: iz Ozzana so tako prišli Barbieri (center, 205 cm) Facenda (krilo, 200cm) in Ghedini (bek, 194 cm, trenutno poškodovan), iz Montecatini pa krilo Natali (200 cm). Krilo Ferrienti (200cm, lani v Materi) je izrazit strelec: lani je zadeval z 61-odstotnim učinkom za 2 točki in celo 39-odstotnim za 3 točke. Naturalizirani Argentinec Becerra (bek, 190 cm) je že nekaj let med boljšimi beki amaterske A lige. Režiser Michele Ferri (191 cm) pa je lani igral v Legadue pri Imoli. Deseterico dopolnjujeta še obetajoča Stefano Gentile (bek, 188 cm, lani v Ostuniju, mladinski reprezentant, sin Nanda, ki je igral tudi v Trstu) in Fiorito (krilo, 200 cm).

AcegasAps je v Jesolu dokazal, da lahko igra brez svojega centra Benfatta, proti postavnjejim Tridentincem pa verjetno Colli in Benevelli (**na sliki**) ne bosta zadostovala. Odločilnega pomena bo torej, poleg dobre skupinske igre, nastop mladega Crotte,

Napoved za zmago: AcegasAps 55%, Trento 45%

Marko Oblak

MOTOCIKLIZEM

Prihodnje leto tudi VN Madžarske

PARIZ - Ljubitelji vrhunskega motociklizma pri nas bo gotovo razveselila novica, da je Mednarodna zveza za motociklizem (FTM) v koledar za prihodnjo sezono uvrstila tudi VN Madžarske, ki bo 19. septembra prihodnjega leta na Balatonringu. VN Italije v Mugellu bo 6. junija, VN San Marina v Misano pa 5. septembra.

VOGTS - Nekdanji nemški nogometni selektor Berti Vogts je še za dve leti podaljšal sodelovanje z nogometno zvezo Azerbajdžana, izbrano vrsto slednje vodi že od konca marca 2008.

RONALDA NE BO - Cristiano Ronaldo zaradi poškodb gležnja ne bo mogel igrati v dodatnih kvalifikacijah, ki jih bo njegova portugalska reprezentanca 14. in 18. novembra izbrala proti Bosni in Hercegovini.

DOBIČEK - Angleški nogometni klub Tottenham je objavil, da je v zadnjem poslovnem letu ustvaril za 37,2 milijona evrov dobička, največ iz naslova prodaje Dimitra Berbatova in Robbiea Keana; prvega so prodali v Manchester United za 34,3 milijona evrov, drugega pa v Liverpool za 22,7 milijona evrov.

OSTAJA - Švicarski dirkač formule 1 Sebastian Buemi (21 let) bo tudi v prihodnji sezoni vozil za moštvo Toro Rosso.

LEVKEMIJA - Legendarnemu amerškemu košarkarju Kareemu Abdul-Jabbaru (62 let) so zdravniki odkrili redko obliko levkemije, ki pa najboljšemu strelcu v zgodovini lige NBA naj ne bi preveč spremenila življenja.

REKORD - Kitajska plavalka Zhao Jing je na tekmi svetovnega pokala v kratkih bazenih v Stockholmu dosegla nov svetovni rekord na 50 metrov hrbtno (26,08).

SMRTNA KOSA - V 67. letu je v ponedeljek v Havani nenadoma umrl kubanski trener Antonio Pedromo, ki je žensko odbojgarsko reprezentanco vodil 30 let in jo popeljal do olimpijskih zlatih kolajin leta 1992 v Barceloni in leta 1996 v Atlanti.

SAMOMOR - Vratarja nemškega prvoligaša Hannoverja in državne reprezentance 32-letnega Roberta Enkeja so včeraj našli mrtvega ob železniški progi. Policija je sporočila, da je šlo za samomor.

POKAL AMERIKE - Jadralni Pokal Amerike bo prihodnje leto (februarja 2010) najbrž potekal v Valencii.

B-LIGA - Izid zaostale tekme: Torino - Lecce 2:2

CONTADOR - Španski kolesar Alberto Contador, dvakratni zmagovalac dirke po Franciji, bo ostal v ekipi Astane, vendar največ do konca leta 2010. Astana naj bi Contadorju ponujala osem milijonov evrov za novo štiriletno pogodbo ter polovico te vsote za dveletno zvestobo. Contador ima veljavno pogodbo z Astano do leta 2010, vendar pa bo prost že ob koncu leta, če kazahstanska ekipa do 20. novembra ne bo podaljšala licence ProTour; zapleta se pri bančnih garancijah.

ATLETIKA - Gostitelj evropskega prvenstva leta 2012 bo finska prestolnica Helsinki. Ta bo najboljše atlete in atletinje stare celine gostila že tretjič. Prvič jih je leta 1971, drugič pa 1994.

KOPER NA SARDINJI - Nogometaši nogometnega kluba iz Koprabodo v sredo za tri dni odpotovali v Cagliari, kjer so bodo pomerili v prijateljski tekmi s tamkajšnjim prvoligašem.

TOMINEC ODHAJA - Rokometni klub Cimos Koper in trener članskega moštva v klubu Matjaž Tominec sta se razšla. Ime novega trenerja bo znano v prihodnjih dneh.

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Koliko možnosti ima Slovenija, da se po dodatnih tekmah proti Rusiji uvrsti na svetovno nogometno prvenstvo 2010?

☐ Dosti
 ☐ Malo

☐ Nobene
 ☐ Ne vem

☐ Me ne zanima

ODBOJKA - Televita Trieste Volley 2010

Edi Bosich je odstopil Ekipo začasno vodi Drasič

Novega trenerja še iščejo - Zavrnili Marijevo ponudbo o enostranski prekinitvi pogodbe

Edi Bosich je lani uspešno vodil Slogo Tabor do napredovanja v B2-ligo

KROMA

Četrty zaporedni poraz odbojkarjev Televite Trieste Volley 2010 je naposled povzročil odstop trenerja Edija Bosicha, ožji odbor, ki vodi ekipo, pa je njegov odstop sprejel. Bosich se je včeraj že poslovil od ekipe, njegovo mesto pa je začasno prevzel njegov dosedanji pomočnik, prof. Franko Drasič.

»Edi nam je sporočil, da ne čuti več moči, da bi vodil moštvo s tako heterogenim igralskim kadrom, hkrati pa, da se zaveda, da je v takih primerih potrebno "stresti" ekipo, zaradi česar je ponudil svoj odstop. Sporazumeli smo se vsekakor, da bo Bosich prevzel pri nas kako drugo trenersko zadolžitev,« je povedal član odbora Ivan Peterlin.

Pri iskanju novega trenerja vsekakor ne bodo hiteli, čeprav so že navezali stike z morebitnimi kandidati, nagibajo pa se k temu, da bi se dogovorili s trenerjem iz Slovenije, čeprav ne izključujejo tudi morebitne interne rešitve.

»Na sobotni domači tekmi proti Metallsidru iz Trenta bo ekipo bržkone še vodil Drasič, mogoče jo bo vodil še kak teden, ker si pri izbiri novega trenerja ne moremo privoščiti

napak in zato z izbiro ne bomo hite-li,« je še povedal Peterlin.

Pod »drobnogledom« so še naprej tudi igralci, posebno negotov pa je položaj edinega profesionalca v moštvu, to je Stefana Marija, ki je do- slej s svojo igro krepko razočaral. »Ma- ri se sam zaveda, da igra pod svojimi sposobnostmi, zato je po sobotnem nastopu v Trevisu samovoljno ponu- dil možnost prekinitve pogodbe. S tem je pokazal, da je resen profesionalec in to njegovo potezo v odboru zelo ce- nimo. Njegovo ponudbo smo vsekakor zavrnili in se dogovorili, da bo z nami ostal najmanj do konca meseca, nato pa bomo videli,« je še dejal Peterlin, pri tem pa priznal, da ne izključujejo mož- nosti, da bi prišlo do sprememb v igralskem kadru, bodisi, da bi dobili zamenjavo za Marija bodisi, da bi eki- po še dodatno okrepili, čeprav vsako odločitev pogojuje omejenost razpo- ložljivih finančnih sredstev.

O imenih Peterlin ni govoril. Med igralci iz naše dežele sta ta čas prosta Gorican Aljoša Orel in pa Pordenončan Ezio Piccinin, precej več igralcev pa je prostih v sosednjem Venetu.

NOGOMET - Pokal

Poraz Primorja

Danes Juventina in Mladost

Sistiana - Primorje 4:2 (1:1)

STRELCA ZA PRIMORJE: Mihic v 15. in Ravalico v 48. min.

PRIMORJE: Zuppin, Mihic, Zidarich, Pulitanò, Merlak, Tommasi (Ravalico), Bullo, Sarđoč, Antoni (Maganja), Pipan (Mescia), Merigiolli (Siccardi). Trener: Gulič. IZKLJUČEN: Pulitanò v 72. min.

V tretjem in zadnjem krogu drugega dela deželnega pokala za 2. amatersko ligo je Primorje v Vižovljah izgubilo proti Sistiani in se tako poslovilo od pokalnega tekmovanja. Gostitelji so povedli že v 8. mi- nuti z Zaccignò, potem ko je obramba Pri- morja nerodno posredovala. Kmalu zatem je Niki Merigiolli, ki je v letošnji sezoni opravil krstni nastop, zgrešil lepo prilož- nost. V 15. minuti je bilo 1:1. Mrežo Sistiane je zatresel Mihic. V prvi minuti drugega polčasa je Sistiana znova vodila, čeprav je vodstvo trajalo le nekaj minut. Primorje je izenačilo z Ravalicom. V nadaljevanju je stopil v ospredje napadalec Sistiane Mar- co Padoano, ki je pred kako sezono igral pri Zarji Gaji, in je dosegel tretji gol. Sodnik je nato Pulitanoju pokazal drugi rumeni karton in nogometaš Primorja je moral predčasno v slačilnico. Pred trikratnim sod- nikovim žvižgom so gostitelji še četrtič za- tresli mrežo Primorja.

Vrstni red: Muglia 6, Pieris, Sistiana 4, Primorje 0.

DANES - Državni pokal, 20.30 v Mi- ljah: Muggia - Juventina; **deželni pokal za 3. AL,** 20.30 v Zagradu: Sagrado - Mladost.

SLOVENC V VIŠJIH DRŽAVNIH LIGAH - Damir Kosmina v B1-ligi

Na treh tekmah 90 točk!

Potem ko se je ujel s podajalcem, je njegov izkupiček odličen - Zdaj ga pesti mišična poškodba

Slovenski odbojkar iz Sesljana Da- mir Kosmina letos uspešno nastopa v prvenstvu B1-lige v ekipi Golden Plast Potentino. V zadnjih treh krogih je zbral kar 90 točk: proti Bologni 37, v Rimu na go- stovanju 33, v nedeljo proti La Spezii pa 20 v dveh nizih. Zaradi poškodbe je po- tem zapustil igrišče.

Ekipo Potentino iz kraja Porto Po- tenza Piceno v pokrajini Macerata je prvenstvo v B-skupini B1-lige začela z zvrhano mero smole, saj sta bila oba stan- dardna napadalca nekaj krogov odsotna. Po sedmih krogih je na 12. mestu s šesti- mi točkami (zbrali so dve zmagi (eno s 3:2) in pet porazov (enega s 3:2): »Mislili smo, da bomo močnejši, a zaradi odsotnosti za- četek ni najboljši. Na začetku prvenstva smo računali, da bi se uvrstili v končnico za napredovanje,« je povedal 25-letni Da- mir, ki je lani z Loretom kot rezervni ko- rektor napredoval v A1-ligo. Ker je bil klub v finančni stiski, je uvedel politiko varče- vanj, zaradi česar je sestavil ekipo s skrom- nejšim igralskim kadrom. V ekipo je vključil predvsem igralce iz okolice, da je zmanjšal stroške. Mesto Kosmine je prev- zel igralec iz bližnje Ancone.

Damir se v novi ekipi zelo dobro po- čuti, okolje pa v bistvu že pozna. Od Lo- reta, kjer je lani igral, je oddaljen le 3 ki- lometre. »Tu je prav prijetno, obenem se tudi v ekipi in klubu dobro počutim,« je potrdil. Damir je standardni korektor. Na začetku prvenstvu se s podajalcem ni ujel, zato je bil tudi njegov izkupiček točk manj- ši: »Odkar smo s podajalcem izbrali dru- go vrsto podaje, mi gre zelo dobro. Škoda, da me sedaj pesti mišična poškodba. V ne- deljo sem kljub temu igral dva niza, če- prav med tednom nisem nič treniral. Tu- di ta teden ne bom treniral, saj so se bo- lečine ojačile,« je še dodal Damir. Njegov nastop v Ravenni v soboto je še vprašljiv, računa pa, da bo vseeno igral.

V A1-ligi so v nedeljo odigrali 10. krog. Ta čas se boljši časi pišejo Modeni, pri kateri igra Števerjanec **Loris Manià**, ki je v nedeljo zbrala šesto zmago. V go- steh je premagala Piacenzo s 1:3. Četrti niz se je sicer zaključil šele pri rezultatu 33:35, potem ko je povedla z 8:0. Manià je sprejemal dobro: zbral je 62 % pozitiv- nih in 43 % odličnih sprejemov na 21. Na tekmah se je izkazal tudi **Tine Urnaut**, ki igra s Piacenzo in je začel v prvi postavi. Koroški odbojkar je dosegel 14 točk (2 asa), kar je njegov letošnji maksimalni iz-

Odbojkar iz Sesljana Damir Kosmina igra letos pri Golden Plast Potentino v B1-ligi

kupiček v A1-ligi. Toliko točk je zbral sa- mo v prvem krogu proti Tarantu. Mo- dena je na 2. mestu z 19 točkami, že ju- tri pa se bo pomerila v zaostalem krogu proti Itac Diatecu Trentinu (po TV ob 20.30). Trento je tačas na prvem mestu z 21 točkami. V primeru zmage bi se lah- ko Lorisova Modena zavihtela na vrh le- stvice.

Perugia **Mateja Černica** je v nede- ljo premagala Forlì s 3:2. Matej je pri- speval 18 točk: 17 iz napada (bil je 50 %), eno pa z blokom. Perugia je na 10. me- stu s 15 točkami.

V A2-ligi je **Matija Pleško** pri Ra- venni zbral letos največ točk, in sicer 19. Ravenna je s 3:2 premagala Frosinone.

V ženski A1-ligi je Castellana Grot- te, kjer igrata Slovenki **Tina Lipicer Sa- mec** (11 točk) in **Katja Jontas** (3 točke), pričakovano izgubil doma proti drugou- vršeni Villi Cortese s 3:0. Castellana Grotte je po 4. krogih na zadnjem mestu z 1 točko.

V B1-ligi je v skupini A prejšnji te- den Bibone Volley, pir katerem igra **Kristjan Stopar** iz Opčin na derbiju pre- magal San Donà s 3:0. Bivši slogaš je do- segel 2 točki. Bibione je na sredini lestvi- ce na 8. mestu.

KOŠARKA - V italijanski A1-ligi sta obe ekipi, kjer igrata Slovenca, ostali praz- nih rok. Teramo, kjer igra **Goran Jurak** (10 točk, 18. min), je izgubil proti Can- tuju s 74: 69, Varese (**Marko Tušak** 2

točk, 11. min) pa je klonil proti Ari Avel- lino s 74:91. Napoli **Dragiše Drobljaka** bo proti Cremoni gostoval šele 18. no- vembra.

V amaterski B-ligi je Falconstar na gostovanju izgubil proti Monzi z 72:67. **Jan Budin** je bil s 13 točkami drugi naj- boljši strellec, **Daniel Batich** pa je zbral 4 točke.

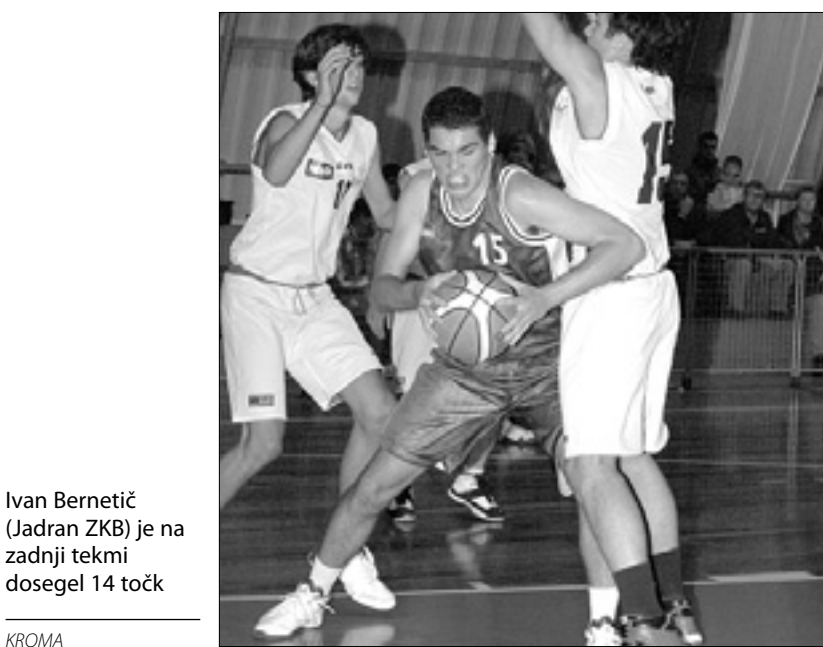
V ženski B-ligi pa sta deželni derbi igrali Muggia in Palmanova, ki je pripa- del Milijčankam (55:49). Za Muggia je bi- la najboljša strelka slovenska košarkari- ca **Jessica Cergol** s 13 točkami, sestra **Sa- mantha** je zbrala 4 točke, **Mia Kraus** pa ni vstopila. Za Palmanovo je 7 točk do- segla **Martina Gantar**.

NOGOMET - V A-ligi je v nedelj- skem 12. krogu od slovenskih nogome- tašev stopil na igrišče le Udinesejev vratar **Samir Handanović**. Videmsko mo- štvto je na domačem Friuliju z 1:0 izgubi- lo proti Fiorentini. Ljubljanski vratar pa je bil pri Vargasovem голу brez moči, saj je žoga spremenila smer. Gazzetta dello Sport je Hando ocenila s šestico. Samir- jev bratranec **Jasmin Handanović** (prav tako vratar), ki igra pri Mantovi, je v so- boto v Piacenzi sedel na klopi. Koprski vratar **Jan Koprivce**, ki letos igra v Gal- lipoliju (B-liga), pa še ni okrevail. V 2. di- viziji (nekdanja C2-liga) je **Alen Carli** sto- pil na igrišče v drugem polčasu (v 80. min.). Njegova Itala San Marco je v go- steh premagala San Marino z 1:2.

KOŠARKA - Jadran na državnem prvenstvu U19

Prevladali v 2. delu

Za Jadran je debitiral kanadski študent Thomas Schnorr - V deželnem prvenstvu še brez zmage

Ivan Bernetič (Jadran ZKB) je na zadnji tekmi dosegel 14 točk

KROMA

DRŽAVNO PRVENSTVO UNDER 19

San Vito – Jadran Zadrúžna kraška banka 57:81 (14:23, 35:42, 48:62)

JADRAN: Malalan 4, Škerl 14, Ban 7, Sacher 2, Sedevecič 6, Dellisanti 5, Ber- netič 14, Sossi 7, Sorice 2, Regent 9, Hro- vatin 3, Schnorr 8, trener Mario Gerjevič. TRI TOČKE: Ban, Hrovatin in Škerl 1.

Jadranovci so osvojili pomembno tretjo zmago, ki je dozorela po dokaj mir- ni tekmi, v kateri so gostje slavili brez večjega naprejanja. Na obeh straneh je bilo v igri več napak, skromne gostitelj- so Gerjevičevi fantje stalno sproščeno nadzirali, z odločnejšim pristopom pa so jih dokončno pustili za sabo v teku dru- gega polčasa. V vrstah Jadrana je opravi- l svoj krstni nastop Thomas Schnorr, letnik 1991, Kanadčan, ki študira v de- vinskem zavodu združenega sveta.

Bor Zadrúžna kraška banka je bil v tem krogu prost. Prihodnji krog držav- nega prvenstva bo že jutri, ko se bo Bor pomeril s San Vitom (Prvi maj, 21.15), oziroma v petek, ko bo Jadran gostoval pri ekipi Basketrieste (ulica Locchi, 19.30). V ponedeljek, 16.11., pa se bo že zaključil redni del z odločilnim povrat- nim slovenskim derbijem ob 19. uri pri Brišičkih.

Ostali izid 8. kroga: Basketrieste – Azzurra 74:62.

Vrstni red: Azzurra in Basketrieste 14, Jadran ZKB 6, Bor ZKB 2, San Vito 0.

DEŽELNO PRVENSTVO UNDER 19

Falconstar – Jadran Zadrúžna kra- ška banka 76:64 (14:19, 38:37, 61:54)

JADRAN: Košuta 16, Valenti- nuz, Rauber 10, Daneu 17, Kraus 9, Zhok, Žerjal 8, Starec 3, trener Da- nijel Šušteršič. TRI TOČKE: Kraus 1.

Druga Jadranova mladinska ekipa v deželnem prvenstvu še ni okusila slasti zmage, v dvoboju med pepelkama jo je ugnal še tržiški Fal- constar. Tri četrtine so gostje, po- novno pretežno z rosnó mlado eki- po letnikov 1994, igrali zelo dobro, uvodoma so s čvrsto obrambo in pa- metno igro v napadu tudi nekaj ča- sa suvereno vodili. Ritem starejših gostiteljev so v bistvu vzdržali, do- kler se je poškodoval dotlej odlični Niko Daneu (izpahnil si je meziniec na roki), tudi tokrat izjemno soliden tako v obrambi kot v boju pod ko- šema. V zadnjem delu so se tako do- mači okoristili, Šušteršičevi varo- vanci pa so malce popustili.

Ostala izida 5. kroga: Salesia- ni – Ardita 48:72, Fogliano – Gori- ziana 77:50, Santos – Barcolana in Ronchi – Alba sinoči.

Vrstni red: Ardita 10, Fogliano 8, Alba, Barcolana in Salesiani 6, Falconstar, Goriziana, Ronchi in Santos 2, Jadran ZKB 0.

PREDSTAVITEV PUBLIKACIJE - Ob 40-letnici doberdobskega društva

Do leta 1997 Mladost kot Inter in Juventus ...

Avtorja Dario Frandolič in Peter Gergolet, urednik Branko Lakovič - 131 fotografij

KARLO FERLETIČ
V njegovem
objektivu šport,
kultura, pust ...

Tudi v ponedeljek zvečer je imel s seboj svojega najbolj zvestega prijatelja: fotoaparata. Karlo Ferletič, v Doberdolu ga poznajo tudi kot »Šaherjevega«, je za publikacijo »Mladost 40« prispeval bogato slikovno gradivo. »Prijatelju Branku Lakoviču sem ponudil kar nekaj slik,« je uvodoma dejal simpatični 61-letni Doberdobec, ki je tudi sam nekaj let igral za mladinske ekipe Mladosti. Karlo, ki je sedaj v pokoju in je nekoč delal v tržiški ladjedelnici, se je začel s fotografijo amatersko ukvarjati že zelo mlad.

»Posnel sem skoraj vse, kar se je v vasi dogajalo. Športne dogodke, kulturne prireditve, pust, proslave in gmajno okrog Doberdola, jezero in še bi lahko našteval. Vse to imam shranjeno v domačem arhivu, veliko fotografij pa sem podaril občinskemu arhivu,« nam je povedal Ferletič, ki je kar nekaj let pri društvu Jezero vodil fotografsko delavnico. »Imeli smo tudi temnico,« je še dodal Ferletič, ki je ponosno povedal, da je bil tudi sodelavec Primorskega dnevnika. »Z doberdobskega konca sem za naš dnevnik prispeval veliko slikovnega gradiva. Tudi na to sem posebno ponosen.« (jng)

Na predstavitvi se je zbralo številno občinstvo. Na sliki levo urednik publikacije Branko Lakovič ter avtorja Dario Frandolič in Peter Gergolet

BUMBACA

Osem predsednikov, trije domači trenerji, 36 odigranih sezon (letošnja je 37.), tri napredovanja, dvakrat v play-offu, trije izpadi, eno zadnje mesto v 3. AL in en doberdobski nogometaš v A-ligi. Vse te podatke in še marsikaj drugega boste dobili v publikaciji »Mladost 40«, ki so jo v ponedeljek zvečer, v okviru 40-letnice doberdobskega društva SZ Mladost, predstavili v prostorih društva Jezero v Doberdolu. Publikacijo je uredil športni novinar Branko Lakovič, podatke sta zbrala in napisala profesor in trener Dario Frandolič ter novinar in nekdanji nogometaš Peter Gergolet (vsi trije Doberdobci).

Predsednik Ivan Pahor, ki je kot prvi stopil za mikrofona, je poudaril pomembno vlogo doberdobskega društva pri vzgoji mladih v slovenskem jeziku. Doberdobskemu društvu so nato čestitke izrekli podžupanja Luisa Gergolet, predsednik ZSSDI Jure Kufersin, predsednik goriške SKGZ Livio Semolič, nekdanji župan in prvi predsednik društva Mario Lavrenčič, ter predsednika Sovodenj Zdravko Kuštrin in Juventine Marko Kerpan. Za glavni del večera so poskrbeli avtorji publikacije, ki so na kratko »prelistali« zgodovino društva s prikazom starih fotografij.

Vrnimo se k publikaciji. Naslovno, obvezno rdeče-modra kot društvene barve, krasi slika domačega »bomberja« Gabrijela Ferfogle, ki je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja tresel nasprotnikove mreže. Uvodno misel sta napisala doberdobski župan Paolo Vizintin in predsednik društva Ivan Pahor, ki sta igrala nogomet pri domačem društvu. Sledijo pričevanja prvega predsednika društva Maria Lavrenčiča ter

ostalih Giorgia Uliana, Nordia Gergoleta, Daria Gergoleta, Daria Zanierja, Alda Toddeja, Maria Bagona ter Andreja Gergoleta. Na kratko so orisani še liki treh doberdobskih trenerjev: Evgena Ferfogle, Alda Ferletiča in Daria Frandoliča. V zgodovinskem opisu je jasno razbrano, da so se z nogometom v Doberdolu začeli ukvarjati že po drugi svetovni vojni. Avtorja pa sta posebno poglavje namenila Karlu »Beziku« Gergoletu, ki je bil eden izmed naših redkih nogometašev, ki so igrali v A-ligi. Doberdobski vratar je igral pri Genoi in pri Triestini. Doberdobci so takrat najeli avtobus in odpotovali v Trst, da bi zanj tudi navijali. Igrišče v Doberdolu so odprli leta 1973. Ekipa doberdobskega društva pa je iz 3. amaterske lige v 2. napredovala šele v sezoni 1996-

97. Pred tem - kot je povedal Dario Frandolič na ponedeljkovi predstavitvi - so v Doberdolu kisló ugotavljali, da je Mladost skupaj z Interjem in Juventusom edina ekipa v Italiji, ki še ni izpadla (3. AL je namreč najnižja liga). Da je publikacija dejansko že postala pravi zgodovinski dokument, potrjuje bogato slikovno gradivo (131 fotografij). Največ je prispeval domači amaterski fotograf Karlo Ferletič, ki ima bogato zbirko fotografij športno-kulturnega-političnega življenja v Doberdolu.

Publikacijo je grafično opremil Igor Lakovič. Statistične podatke je posredoval Bruno Rupel. Pokrovitelji so ZSSDI, Občina Doberdob in Zadrúžna banka Doberdob Sovodnje.

Jan Grgič

KOTALKANJE
A. Castello
(Vipava) 14.
na Trofeji dežel

Mlada kotalkarica Vipave Agnese Castello je konec oktobra nastopila na Trofeji dežel. Učenka 3. razreda osnovne šole v Števerjanu si je pravico do nastopa na prvenstvu za kotalkarice v starostni kategoriji najmlajših (2001) prislužila z odličnim nastopom na deželnem prvenstvu v Gradišcu, ki je bilo letos maja. V prostem programu je bila takrat Agnese druga, v kombinaciji (obvezni liki in prosti program) pa je osvojila deželni naslov.

Ker državnega prvenstva za najmlajše starostne kategorije kotalkarske zveze ne organizira, državno fazo prireajo v obliki Trofeje dežel. Na tekmovanju nastopajo najboljše tri kotalkarice vsake dežele - gre torej za državno prvenstvo, ki nosi drugo ime, tekmovalke pa se preizkusijo samo v prostem programu.

Trofejo dežel so letos priredili v kraju Calenzano pri Firencah. Agnese je med 36 tekmovalkami zasedla dobro 14. mesto. Njen nastop sicer ni bil brezhiben, napravila je napako pri zadnji pirueti in v korakih v diagonalni.

Prejšnji konec tedna so kotalkarice Vipave nastopile na 5. Trofeji mesta Gorica, ki ga je letos priredilo društvo UGG v občinski telovadnici Valletta del Corno. Med najmlajšimi (letnik 2001) je Veronika Sambo zasedla 2. mesto, tretja pa je bila Agnese Castello. Med začetnicami letnika 2000 je bila Martina Borsi 13., med začetnicami B (letnik 1999) pa Evelyn Robazza 7., M. Sofia Castello pa 8. Med naraščajnicami letnika 1997 je 3. mesto zasedla Katja Pahor.

JADRANJE - Martinova regata v Izoli

Solidni nastopi mladih Čupe in Sirene

Optimisti naših klubov kljub zimskim temperaturam nadaljujejo z nastopi. Prejšnji konec tedna so jadralki Čupe in Sirene nastopili na Martinovi regati v Izoli.

V soboto so bile zaradi brezvetrja vse regate odpovedane, v nedeljo pa so opravili tri regate. Vremenske razmere so bile za mlade jadrnce zelo zahtevne, saj je vzhodnik pihal v sunkih in je stalno obračal.

V konkurenci 81 optimistov je bil najboljši član Sirene Max Zuliani na 31. mestu, ki je na posamičnih regatah zasedel 36., 29. in 42. mesto. Max je bil med kadeti letnika 1998 tretji, šesto mesto v tej starostni skupini pa je pripadlo Luci Carciotti (Čupa), ki je bil absolutno 46. (49, 26, 71), lahko pa bi bila uvrstitev višja, če se v zadnji regati ne bi prevrnil. Zelo dobro sta se odrezala tudi mlajša kadeta letnika 1999 Sebastian Cettul (Čupa) in Petro Osualdini (Sirena), ki sta bila 63. (52, 65, 70) oziroma 65. (61, 62, 65). Med kadeti 1999 sta zasedla 4. oziroma 5. mesto. Svoje nastope je dobro začela tudi Jana Germani (kadetinja Čupe letnik 1998), ki je bila v prvih dveh plovih

46. in 27., v zadnji regati pa se je po dobrem začetku prevrnila.

Ostali: 59. Martina Husu (Čupa, 43, 66, 67), 69. Cecilia Fedel (Čupa, 63, 70, 66), 72. Vanja Zuliani (Sirena, dns, 63, 54), 75. Peter Marzo Magno (Sirena, 66, dns, 69).

V razredu laser je tekmoval Daniel Piculin (STV), Alessio Spadoni (Čupa) pa ni nastopil zaradi okvare na jadrnici. Piculin je bil 4. po štirih regatah.

Sirenini optimisti so konec oktobra nastopili tudi na regati tržiškega jadrnega kluba »Criterium invernale«. Med 32 kadeti je bil med člani Sirene najboljši Max Zuliani na 3. mestu. V štirih plovih je zbral peto, drugo in dve tretji mesti. Pietro Osualdini je bil 12., Vanja Zuliani 14., Nicolas Starc pa 15.

Ta konec tedna pa bo Sirena organizirala tradicionalno novembrsko mednarodno regato v šestih jadrnih razredih.

POPRAVEK - V športni prilogi v članku o nagrajencih šport in šola smo napačno navedli šolo, ki jo obiskuje Goran Kerpan. Goran je dijak Zoisa, ne pa Prešerna, kot smo zapisali. Za napako se opravičujemo.

Veseli tenisači COŠ P.Tomažič

Pod ljubeznivim mentorstvom vaditeljev ŠD Gaja Cirile, Mare, Paole in Mateja so četrtošolci iz trebenske osnovne šole zavzeto trenirali in se izurili v udarcih forhend, bekend, smeč, voley. Teniški tečaj se je z velikim zanimanjem in veseljem otrok odvijal 2 krat tedensko meseca oktobra.

»Servis je moj najljubši udarec (Filip). Turnir dva proti dva mi je ostal v najlepšem spominu (Emil). Ko je deževalo, smo igrali na pokritih igriščih (Jordan). Dosegel sem prvo mesto med dečki (Manuel). Všeč mi je bilo zmagati (Alex T). Zadnji dan je bil najlepši, ker smo bili nagrajeni (Aleks Č.). V dar sem dobila lepo belo kapo (Kelly). Odločili smo se, da bomo s tenisom nadaljevali (Chiara, Katharina, Elia).«

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Alberto Savinio: »Capitano Ulisse« / Režija Giuseppe Emiliani. Urnik: od danes, 11. do sobote, 14. ob 20.30 ter v nedeljo, 15. novembra ob 16.30.

Od danes, 11. do sobote, 14. novembra / Maria Letizia Compatangelo: »To be or not to be«. Nastopajo Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato, režija Elisabetta Courir.

Dvorana Bartoli

Dacia Mariani: »Stravaganza« Režija: Caludio Misculin, nastopajo: Claudio Misculin, Sabrina Nonne Wagner, Dario Kuzma, Donatella Di Gilio, Gabriele Palmano in Giuseppe Feminiano. Urnik: do sobote, 14. ob 21.00, v nedeljo, 15. ob 17.00, v ponedeljek, 16., in v torek, 17. novembra ob 20.30.

Gledališče dei Fabbri

Pino Roveredo: »Caracreatura« Nastopajo: Maria Grazia Plos in Massimiliano Borghesi. Režija: Franco Però. Jutri, 12. do sobote, 14. ob 21.00., v nedeljo, 15. in v torek, 17. ob 16.30, od srede, 18. do sobote, 21. ob 21.00 ter v nedeljo, 22. novembra ob 16.30.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Sašo in Mojina Jurcer: »Medejin krik«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

V ponedeljek, 16. novembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v Jajce«.

V torek, 17. in v sredo, 18. novembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

V četrtek, 19., v petek, 20. in v soboto, 21. novembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza in davor Božič: »Neron«.

Mala drama

Jutri, 12. novembra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog Masakra«.

V petek, 13. novembra ob 20.00 / Ajs-hil: »Pribežnice«.

V soboto, 14. novembra ob 20.00 / Ajs-hil: »Pribežnice«.

V ponedeljek, 16. novembra ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V torek, 17. in 18. novembra ob 20.00 / Sofokles: »Ajant«.

V četrtek, 20. novembra ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec svetak«.

V petek, 20. in v soboto, 21. novembra ob 20.00 / David Mamet: »Bostonska naveza«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 11. novembra ob 19.30 / Branislav Nušić: »Gospa ministrica«.

Jutri, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtjak«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V torek, 17. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V sredo, 18. novembra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in SheldonHernick: »Goslač na strehi«.

Mala scena

Danes, 11. novembra ob 15.00 in ob 17.30 / Marius von Mayenburg: »Grdobak«.

Jutri, 12. novembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V ponedeljek, 16. novembr aob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V torek, 17. novembra ob 20.00 / Gregor Čušin: »Hagada«.

V sredo, 18. novembra ob 20.00 / Sergij Belbel: »Mobilec«.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 11. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

Jutri, 12. novembra ob 19.30 / J. Hašek: Prigodek dobrega vojaka Švejka« (komedija).

V petek, 13. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

V soboto, 21. novembra ob 19.30 / J. Austen in J. Jory: »Prevzetost in pristranost« (romantična komedija). Režija: Zvone Šedlbauer.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Daniel Pillar Alvarez in Claudio Hoffman: »Tango metropolis« / Urnik: v soboto, 14. ob 20.30 in v nedeljo, 15. novembra ob 17.00.

Luciano Ligabue: »Certe notti« Koreografija: Mauro Bigonzetti, glasba: Luciano Ligabue, nastopa skupina Alterballetto. Urnik: v ponedeljek, 16. in v torek, 17. novembra ob 20.30.

Jutri, 12. novembra / Corrado Augias: »Le fiamme e la ragione«.Režija: Ruggerio Cara.

Gledališče Verdi

Giuseppe Verdi: »Il trovatore« Urnik: v sredo, 18. in v petek, 20. ob 20.30, v soboto, 21.in v nedeljo, 22. ob 16.00, v torek, 24. in v petek, 27. ob 20.330 ter v soboto, 28. novembra ob 17.00.

■ **WUNDERKAMMER****Festival antične glasbe**

V soboto, 14. novembra opb 20.30 Civico Museo Sartorio, dvorana Giorgio Costantinides / Deda Cristina Colonna in Mara Galassi »Voluptas dolendi. I gesti del Caravaggio«.

V torek, 17. novembra ob 20.30 Civico Museo Sartorio, dvorana Giorgio Costantinides / »Riservata dolcezza«, nastopa Bernard Brauchli - klavikord.

■ **WUNDERGARTEN****Glasovi geta**

Jutri, 12. novembra ob 20.30 / »Magnificat anima mea«. Nastopata Sabina Maculli - sopran in Alessandra Saggelli - orgle.

V ponedeljek, 16. novembra ob 20.30 Gledališče Bobbio / Caterina Venturini: »Ti ricordi, sara?«. Nastopata Fabio Ceccarelli - harmonika in Massimo Aureli - kitara.

GORICA**Kulturni center Lojze Bratuž**

V petek, 13. decembra / koncert skupine Musicum z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo obeležila tudi 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina izdala tudi zbirko osmih skladb.

V soboto, 21. ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra ob 17.00 / »Ceciljanka«. Nastopajo: zveza slovenske katoliške prosvete, sodelujejozbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

V goriški stolnici

V soboto, 28. novembra ob 20.00 / »Visoka pesem« bo nastopala skupina Musicum z mezzosopranistko Eriko Reguljovo, baritonistom Eugeniom Legiadrijem Gallanijem in organistom Marcom Colello, prvič izvedla oratorij »Il cantico dei cantici«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 11. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / Nastopa Simon Trpčeski - klavir.

Jutri, 12. novembra ob 19.30 Klub CD / »Nova glasba za harmoniko«. Nastopajo: Klemen Leben in Ernö Sebastien - harmonika, Damir Fajfar - klarinet.

Jutri, 12. in v petek, 13. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester slovenske filharmonije«. Dirigent: Matthias Bammbert, solistka: Dubrovka Tomšič Srebotnjak - klavir.

V nedeljo, 22. novembra ob 20.00Gallusova dvorana / »Orkester Philharmonia London«; dirigent: Lorin Maazel, solistka: Arabella Stinbacher - violina. Program: Wolfgang A. Mozart, Koncert za violino in orkester v G-duru, K 216; Gustav mahler, Simfonija št. 9 v D-duru.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično kon-

DANES - Začetek niza Raz/seljani

Zgodbe družinskih pomočnic
Njihovo delo neprecenljivo

Niz dogodkov na temo migracije Raz/seljani se bo danes (sreda, 11.novembra) osredotočil na temo družinskih pomočnic iz zornega kota mnogih žensk iz Afrike, Azije in Južne Amerike, ki zapuščajo svojo domovino in družino, da bi z delom v Italiji služile denar za potrebe svojih dragih. Njihovo delo je neprecenljive vrednosti za italijanske družine, ki ne morejo primerno skrbeti za ostarele in za osebe s posebnimi težavami.

Program, ki bo obsegal film, razstavo in srečanje, bo v glavnem obravnaval izolacijo družinskih pomočnic, ki se v določenem trenutku zrcali v osamljenosti oseb, za katere skrbijo, z ustvarjanjem zanimivih, medkulturnih in človeških izmenjav. Spored se bo pričel ob 17.uri s predvajanjem italijanskega filma Sidelkki Katie Bernardi, ki je nastal iz montaže intervjujev z družinskimi pomočnicami iz Rusije in Ukrajine. Ob 18.uri bo sledila otvoritev razstave Roberte Valerio »Spoštuj očeta in mater. Družinske pomočnice«, ki izraža voljo po spoznavanju in razumevanju bivanjskega in psihološkega položaja »družinske pomočnice«. Ob 19.00 pa bo na vrsti srečanje z naslovom »Ženske migracije«, ki jo bo vodila sociologinja Melita Richter iz Univerze v Trstu.

ROP

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

KOPER - PIRAN

Galerija Loža Koper in Mestna galerija Piran: Valentin Oman - razstava »Ara Pacis«, slike. Možnost ogleda do 22. novembra.

IZOLA

Galerija Salsaverde: do 15. novembra je na ogled razstava Marka A. Kovačiča pod naslovom: »Plastos«.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: razstava slik Janeza Mohoriča. Razstava bo predvidoma na ogled do sredine novembra. Odprto od torka do nedelje od 10.00 do 18.00

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)5334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovejnega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja:

Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Galerija CD: do 15. decembra bo na ogled razstava Dušana Tršarja pod naslovom "Retrospektivna kiparska razstava".

Galerija Alkatraz, AKC Metelkova mesto, Masarykova 24: je na ogled razstava »V 4.380 dneh okoli sveta umentosti« Umetniki: Lada Cerar & Sašo Sedlaček, Alen Florčič, Marko A. Kovačič, Tanja ožetič & Dejan Habicht ter Ivan Marušič Klif. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

Galerija Alkatraz: danes, 10. novembra ob 20.00 bo otvoritev razstave umetnika Marka A. Kovačiča »Sub-avkcija«.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRŽANKA**REŠITEV (10.11.2009)**

Vodoravno: Petra, sto, Erastoten, Lil, rman, Pecchiar, M. A., Air, koš, zlato, Tom, B. K., aerodin, Kairo, Loť, kotalkar, iniciator, OZN, vino-grad, Enej, Date, R. I., naci; *na sliki:* Martina Pecchiar.

NAŠ POGOVOR - Miroslav Košuta na podlagi očetovih spominov napisal zanimivo biografsko delo

Spomini Angela Katice tudi zgodovinska zakladnica Križa in okoliških kraških vasi

Knjigo, ki je izšla pri ZTT, se bere zelo tekoče, njen jezik pa je sočen in barvit - Jutri predstavitev v Tržaški knjigarni

Tržaški besedni ustvarjalec Miroslav Košuta je pozno spomladi pri Založništvu tržaškega tiska objavil "štiri-ročno" napisano knjigo Spomini Angela Katice, katere podnaslov se glasi skoraj družinski roman. V njej je objavljeno življenjsko pričevanje Miroslavovega očeta Angela, ki ga je avtor dopolnil s svojimi spomini. Knjigo so že predstavili v Križu, jutri ob 18. uri pa bo v Tržaški knjigarni sledila še »tržaška« predstavitev.

Knjiga se bere zelo tekoče, njen jezik je sočen in barvit, saj v besedilu naletimo na kopico narečnih besed. Spomini Angela Katice pa niso samo avtobiografija posameznika oziroma biografija njegove družine, ampak tudi prava zgodovinska zakladnica Križa in drugih okoliških kraških vasi.

Prvo in seveda obvezno vprašanje: zakaj ste se odločili za objavo očetovih zapisov?

Na dve očetovi kartonasti škatli polni njegovih knjižic in zapiskov sem naletel slučajno. Moj oče je bil namreč tak človek, ki je vse shranjeval, veliko pa je tudi pisal o svoji vasi. Med drugim je bil tudi prvi predsednik Zveze partizanov. Podatki so se začeli nabirati, vse dokler ni stekla gradnja spomenika padlim leta 1975. Tedaj so ga intervjuvali tedanji mladi vaščani. To je bila spodbuda, da se je nato lotil pisanja svojih spominov.

Ste o tem kaj vedeli?

Pojma nisem imel o ničemer. Vedel sem le, da je bil tata zelo natančen. Vse zapise je naredil v dvojniki. Ko je bil blagajnik v odboru za postavitve spomenika, je imel veliko uradno knjigo, ki jo je izročil ANPI-ju, en izvod pa ohranil zase. Življenje ga je glede tega zelo izučilo. To zadržanje pa je seveda odgovarjalo tudi njegovemu značaju. V prvem od dveh zvezkov so bili njegovi zapiski bolj grobi, v drugem pa je vse skupaj lepše oblikovno prepisal. Po poklicu je bil namreč mizar. Trudil se je, da bi vse čim lepše oblikoval, seveda v knjižnem jeziku, ne pa v domači kriški govorici. Njegovo znanje je bilo žal glede slovenščine zelo skromno, obiskoval je namreč italijanske šole, pri štirinajstih pa je že delal na cesti.

Jezika se je torej najbrž priučil v vsakdanjem življenju.

Seveda, saj je bil aktiven v marsikateri družbeni funkciji, ko je bilo treba napisati kako uradno poročilo. Pisal je v jeziku, ki se mi danes zdi precej cankarjanski. Veliko ljudi, ki je njegove zapiske prebralo pred samo objavo, je bilo pre-

Miroslav Košuta je življenjsko pričevanje svojega očeta dopolnil s svojimi spomini in tako ustvaril zelo zanimivo »štiri-ročno« napisano knjigo

KROMA

pričanih, da gre za moje korekture. Sam sem le malo posegel v besedilo, predvsem z ločili, saj so bile nekatere povedi precej komplicirane in dolge. Oče je namreč pisal tako, kakor je govoril. Oba njegova zvezka pa sta pomembna še iz drugega vidika; v teh so namreč zapisana domača vaška imena.

Dejstvo, da ste v besedilu pustili narečne izraze, je bila vaša osebna odločitev, kajne?

Vsekakor. Če je knjiga vredna jezikovne razprave, jo lahko načemno na točki, da je hotel moj literarno nepismeni oče pisati v knjižni oz. šolski slovenščini, jaz pa sem hotel besedilo približati pogovornemu jeziku. Povedati moram, da je bila publikacija v prvem trenutku namenjena izidu v nekaj desetinah izvodov, predvsem za domače Križane. Ko sem začel vživljati v bralca, mi je prišlo na misel, kar me je kot pesnika prepajalo na začetku moje poti, in sicer navezava na narodno pesem in ljudske rečenice, skratka na to, kar sem iz Križa prinesel v Ljubljano. Narečni izrazi so seveda zelo sočni, drugod pa je posebno barvit sam njegov način pripovedovanja.

V knjigi je jasno razločen očetov zapis, ki je v navadnem tisku, vaša besedila pa so postavljena ležeče. Zakaj ste se odločili za ta dopolnila?

V začetku je seveda obstajal samo očetov tekst. Že vrsto let si sam zapisujem prizore, ki se mi iz časa otroštva pojavljajo pred očmi. Prvi spomin sega v čas, ko smo se preselili v vilo strica Mirka Dovšaka. On je bil jugoslovanski državljani, ki se je po prvi svetovni vojni iz Trsta umaknil na vas. Zgradil si je hišo, ki je imela ravno streho, na katero smo bili izredno ponosni. Bilo pa je v njej polleti hudičovo vroče, pozimi pa svinjsko mraz. Spomnim se prizora, ko smo se preselili v nove prostore. Tata je tekal okoli mize in se pretvarjal, da je medved ali volk, jaz pa sem pred njim z največjo težavo zlezal na stol oziroma stolicco, od tam pa na mizo, kjer me je mama držala, da nisem padel. Drugi spomin pa je iz časa, ko sem ga šel klicat. Tedaj sem zagledal njegove hlačnike in njegovo roko, ki se je dvigala v nebo, naslednji dan pa je odšel s karabinerji v konfinacijo.

Proti koncu knjige se očetovi spominski zapisi zredijo, je pa zaradi tega veliko več vaših.

Seveda, ko zmanjka očetovo pripovedovanje, se začenjajo moji vrinki. Veliko imam tudi drugih svojih spominov, ki pa v to knjigo niso vključeni. Ko sem imel pred seboj očetov rokopis, sem ugotovil, da se morejo nekatere "luknje" dobro napolniti. Sin lahko namreč dobro

dopolni marsikateri manko očetovih spominov, zmore pa jih tudi istočasno opisati še iz drugega zornega kota. Konfrontacija obeh perspektiv je seveda zelo zanimiva.

Vaš oče je bil po prepričanju komunist, levičar. Vseeno pa si je zaželel cerkvenega pogreba, v knjigi pa ga na sliki s škofom Fogarjem vidimo, kako sedi na njegovi desnici.

Doma imamo cel album slik procesij, blagoslova zvonov in podobnih evharističnih kongresov. Tedaj so se namreč v vasi vsi družili v cerkvi. Bilo je to tedaj edino vaško shajališče, ki je bilo odprto vsem, in sicer po zaslugi župnika Andreja Furlana, ki me sicer ni hotel krstiti za Miroslova, saj so ga prej napojili z ricinusovim oljem. Furlan je bil zelo zaveden in zelo ljudski. Rad je namreč v gostilni igral na karte. Če je kdo vpričo njega zaklel, je on samo pogrknil, dotični pa se mu je za to takoj opravičil. Imel je zelo blagodejen vpliv na vaško okolje. V Križu je tedaj delovalo zelo veliko pevskih zborov, morda štiri ali pet. Tedanjega škofa Fogarja so vsi šteli za našega, ljubljanskega škof nam verjetno sploh ni bil tako blizu. Razsvetljeni ljudje namreč žarčijo pozitivno energijo okoli sebe. Priznati mu gre doslednost, saj je bil odstavljen prav zaradi tega, ker je preveč podpiral Slovence.

Kako ste doživljali očetovo odsotnost oz. njegovo konfinacijo v kraju Pisticci?

Do propada Italije smo si z njim redno dopisovali. V knjigi sta glede tega objavljena dva pisma v polomljeni italijanščini. Če bi jih danes slišal po radiu, bi mi šlo na jok. V to nas je prisililo življenje. Doma nismo znali in še manj govorili ene italijanske besede. Še za svoje ime v italijanščini nisem vedel, vse do tedaj, ko je nekega dne učitelj poklical Angela Cossutto. Na njegov klic se nisem odzval, zato mi je takoj priletela zausnica.

Med vojno smo jedli skupaj s stričevo družino, imeli smo kozo, ki nam je nosila mladice in dajala mleko, hranili pa smo se tudi s polento. Nimam občutka, da nam bi bilo tedaj kaj posebej hudo, ker so vsi na vasi imeli težave. Moških je bilo tedaj doma zelo malo. Živel sem v družini, v kateri so me vsi imeli radi. Bil sem pa bolj cmerav otrok.

Oče piše o svoji konfinaciji, nato o partizanskih letih in prihodu domov. Vse pa je leta 1948 presenetila resolucija Informbiroja. Kako ste jo doživljali?

Z ženo sva se pred nekaj leti podala v Pisticci. Zavedela sva se, da je to kraj, iz katerega ne moreš nikamor, saj je obdan s puščavo. Po kapitulaciji Italije je bila očetova pot domov dolga. S Prvo prekomorsko brigado je namreč šel vse do Ljubljane in ostal pod orožjem še celo poletje 1945. Ko se je vrnil domov, se je seveda vedno imel za vojaka Titove vojske. Ob resoluciji informbiroja je zato z veliko manjšino Križanov optiral za Jugoslavijo. Bilo pa je to grozljivo obdobje, saj je vas tedaj nenadoma podivljala. Nimam namreč občutka, da bi bilo kdaj tako sovraštvo v vasi, kot v tem času. Še fašistov niso tako sovražili, kakor so tedaj eni druge. V Križu so bili tedaj kominformisti številni in primitivni, saj so hodili pretepat po Krasu. Vse skupaj se je nato poznalo tudi na prijateljstvih. Nisi mogel imeti prijateljev, ki so bili na drugi strani, saj te sploh ne bi spustili v hišo.

Knjiga je zelo bogata tudi s slikovnim gradivom.

Nekega dne sem šel po vasi iskat slike, saj je oče veliko fotografiral. Iz družinskega življenja imamo zato polno slik. Pri bratrancu pa sem našel zanimivi podobni nemškega prihoda na naše dvorišče. Prva slika je bila narejena s stopničarja naše hiše, na posnetku pa je mama, ki žeha. Na drugi pa sta vojaški kuhar in pomočnik, ki jesta na vozu, potem ko sta razdelila menaja svojim vojakom. Jaz sem dim tam zraven in se mi slina cedijo.

Zelo plastični so očetovi opisi vaških dogodivščin. Ljudje so bili tedaj zelo revni, a jim zaradi tega ni manjkala duhovitost, življenje so znali začiniti s smehom, vici in podobnimi rečmi.

Duhovitežev pri nas nikoli ni manjkalo, naša vas pa je imela pri tem neko veliko prednost. Bila je izredno zaprta, zato se je tudi ohranilo njeno karakteristično narečje. Bila pa je tudi izjemno velika, številčno je bila v začetku stoletja bolj naseljena od Opčin. Kriški ljudje niso imeli od česa živeti, bilo je namreč malo obdelovalnih površin, bili so zato proletarci. Kdor nič nima, zato ne more ničesar izgubiti.

Povedati pa gre še nekaj. V tistih časih ni bilo televizije. Kaj so torej počeli ljudje v dolgih večerih? Vsaka hiša je imela svoje ognjišče, ki mu pri nas rečemo gonišče, velika naklonjenost pa je bila tudi vinu. Dogajale so se vesele in žalostne stvari v družinskem življenju. Če bi opisovali samo tragično plat življenja, bi zato zagotovo izkrivljali njegovo podobo.

Primož Sturman

FESTIVAL TRIESTE PRIMA - Že 23. Mednarodna srečanja s sodobno glasbo

Za uvod praški ansambel MoEns

Češki glasbeniki so se predstavili z razvejano glasbeno pripovedjo, občinstvo pa je njihovo izvajanje nagradilo z dolgotrajnimi aplavzi

Združenje Chromas je v sodelovanju z opernim gledališčem Verdi tudi letos organiziralo Mednarodna srečanja s sodobno glasbo, ki pod imenom Trieste Prima seznanjajo naše mesto z najnovejšimi glasbenimi tokovi. Pogled je usmerjen predvsem v Srednjo in Vzhodno Evropo, zato so triindvajseti festival odprli glasbeniki in ustvarjalci iz Prage. Ansambel MoEns (na arhivskem posnetku) se je rodil v češki prestolnici l.1995 in si od ustanovitve dalje prizadeva za širitev nove glasbe, predvsem češke, pa tudi klasikov najpomembnejših sodobnih mojstrov. V dvorani Victor De Sabata se je ansambel predstavil v zanimivi zasedbi: Kamil Doležal s klarinetom, Ivo Kopecky s pozavno, David Daniel z violino, Balázs Adorján z violončelom, Št\0113pán Uhli\0159 z električno kitaro in Hanuš Bartoň pri klavirju in klaviaturah so pod vodstvom Miroslova Pudlaka izvedli pro-

jekt, ki je nastal na pobudo ansambla pred tremi leti: »Zveneča metropola« je bila naloga, ki so jo predložili šestim skladateljem s trakom, na katerem so bili posneti zvoki mesta: cestni hrup, utrinki pogovorov, ropot podzemne železnice, trušč gradbiščarskih delavcev, ki so morali tkivo dopolniti in nadgraditi z zvokom naravnih glasbil. Izvirna zamisel je obrodila šest skladb, ki so bile stilistično zelo raznolike: dirigent Miroslav Pudlak je v svojem Vertikalnem življenju zgradil strukturo, ki se je vrtela okrog kratke fraze pozavne, preobrazala z doprinosom ostalih glasbil ter ustvarila zanimive zvočne podobe. Najbolj prepričljivo in dopadljivo je zazvenela Hot Water Music (Glasba vrele vode) Romana Z.Novaka, ki je za podlago uporabil daljši tekst in na njem pričaral fascinantno in pripovedno zanimivo sosledje, v katerem so se ostri zvoki klarineta umirjali in utapljali v spevnih sozvočjih ansambla. Vit Zou-

har je izbral kot izhodišče linijo M podzemne železnice ter z glasbili posnemal lastno ritmično obsesijo v dokaj jasnem minimalističnem načrtu. Bolj hermetično je izpadla Basic Prague Jirija Kaderabeka, ki se je navezal na kompozicijske principe francoskih spektralistov ter nizal disonančne kombinacije s hrapavimi posegi godal do nasičenih viškov, postopoma pa je tkivo razredčil do tišine. Bolj jasna in neposredna je bila zamisel, ki jo je Hanuš Barton (pianist ansambla) udeležil v svoji Periferični viziji: z raznolikimi utrinki in citati baročne glasbe, pa tudi kratkim prebliskom iz Beethovne sonate Waldstein, je ustvaril skoraj hudomušno prepletanje glasbenih idej, ki so se začele z modernim zvokom električne kitare, nato pa skušale preglasiti hrup gradbiščarja - namig je bil na neobaročni kič, ki je postal vodilna arhitektonska smernica pri novogradnjah obogatelih Pražanov.

Pester in zanimiv pregled sodobne češke ustvarjalnosti je sklenil Čudoviti hrup (A Beatiful Noise) Michala Nejteka, nekakšno temačno in tesnobno glasbo, ki ni povsem razodela svojega načrta, je pa dokaj zvesto odgovarjala naslovu.

Instrumentalisti ansambla

MoEns so zelo natančno in predano sledili dirigentu, ki je odlično koordiniral naravne in elektronske zvoke, razvejano glasbeno pripoved je občinstvo spremljalo z veliko pozornostjo ter ustvarjalce in poustvarjalce nagradilo z dolgimi aplavzi.

Katja Kralj

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Tako & Pako - Plahi mravljinčar
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Julia
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.10 Vremenska napoved
11.30 13.30, 17.00, 20.00, 23.10 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Aktualno: Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 **Nan.: Il commissario** Montalbano (i. L. Zingaretti)

23.15 Aktualno: Porta a porta
0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.25 19.00 Talent show: X Factor, sledi Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Un mondo a colori - Files
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 0.15 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
16.50 Nan.: Las Vegas
17.30 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
18.45 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Talent show: X Factor (v. F. Facchinetti)
0.30 Variete: Scorie (v. E. Di Ciocco)

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.15 1.10 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo Bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Agritre
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Vento di passione
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

15.15 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: Zorro
16.00 Tg3 GT Ragazzi
16.35 Variete: Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Che tempo che fa - Speciale (v. F. Fazio)
23.30 Variete: Parla con me
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.50 Nan.: Tutti amano Raymond
7.20 Nan.: Quincy
8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Casa da gioco (dram., i. A. Baxter)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Kill Switch (akc., i. S. Seagal)
21.50 23.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.20 Film: Babysitter... un thriller (triler, i. A. Silverstone, J. London)
1.05 Nočni dnevnik in pregled tiska
1.30 Glasb. odd.: Le canzoni di Alex Britti - Music Line '09 Speciale

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Variete: Chi ha incastrato Peter Pan? (v. P. Bonolis, L. Laurenti)
23.30 Talk show: Maurizio Costanzo Show 25 anni

Italia 1

6.10 Nan.: Still Standing
6.30 13.40, 17.45 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.15 Nan.: Wildfire
16.20 Nan.: Il mondo di Patty
17.10 Nan.: Hannah Montana
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Prendere o lasciare
21.10 Nan.: CSI: Miami
22.00 Nan.: The Mentalist (i. S. Baker)
23.00 Nan.: Californication
23.35 Variete: Chiambretti Night
1.45 Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
9.00 Klasična glasba
10.10 Nan.: The Flying Doctors
11.00 Talk show: Formato famiglia

RADIO IN TV SPORED

Sreda, 11. novembra 2009

27

12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.10 Aktualno: Super Sea
12.45 Variete: Attenti al cuoco
13.10 Aktualno: Pagine e fotogrammi
14.05 Aktualno: Area metropolitana
14.40 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La Provincia ti informa
20.00 Športne novice
20.05 Aktualno: Qui Tolmezzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: La Banda J&S (western, '72, r. S. corbucci, i. L. Betti, G. Collins)
23.35 Aktualno: Perché???
0.30 Dok. odd.: La grande storia

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Il giardino dei Finzi contini (dram., It., '70, r. V. De Sica, i. L. Capolicchio, D. Sanda)
16.05 Nan.: Stargate Sg-1
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: The District
20.00 Dnevnik
20.30 1.10 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Exit - Uscita di sicurezza
23.45 Variete: Victor Victoria

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Marči Hlaček (pon.)
9.30 16.05, 18.40 Risanke
9.40 Ris. nan.: Bine, čuvaj parka (pon.)
10.05 Lutk. serija: Notkoti (pon.)
10.25 ZGNZ - Big father 2 (pon.)
10.50 Knjiga mene briga
11.10 Dok. serija: Iznani Slovenci 1941-1945 (pon.)
11.45 Glasbeni portet (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Polemika (pon.)
14.20 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Skrivni svet medvedka Benjamina
16.15 Pod klobukom
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 0.25 Izobr. svet. odd.: Turbulenca
18.25 Žrebanje lota
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Film: Distorzija
21.30 Kratki igr. film: Tolažnik
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Sveto in svet

Slovenija 2

6.30 9.00, 1.15 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
9.05 Otroška serija: Mulčki (pon.)
9.30 Žogarija (pon.)
10.00 Šport Špas (pon.)
10.25 To bo moj poklic (pon.)
10.50 Spet doma (pon.)
12.35 Hri-Bar (pon.)
13.35 Iz arhiva TVS - TV dnevnik 11.11.1991 (pon.)
14.00 Prava ideja! (pon.)
14.25 Glasbeni večer (pon.)
16.15 Iz sobotnega popoldneva
16.40 Mostovi - Hidak
17.10 Slovenci po svetu
17.40 Črno beli časi
18.00 Hum. nad.: Samo bedaki in konji
18.55 Rokometna tekma: liga prvakov, Rhein - Gorenje, prenos
20.30 Posnetek dobrodelnega koncerta
21.55 Dok. feljton: Tiha zgodba narodnega ponosa
22.25 Tv priredba predstave Slov. mlad. gledališča Lj

Koper

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Tednik
15.00 Globus
15.30 Vas tedna
16.00 Biker explorer
16.30 Glasb. odd.: Zaigramo si televizijo
17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
18.00 Primorski mozaik
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 21.50, 23.50 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Šport
19.30 Slovenski magazin
20.00 Pogovorimo se o ...
20.40 Dok. oddaja: City folk
21.10 Alpe Jadran Jazz Ensemble
22.05 Rokometna tekma: liga prvakov, Rhein - Gorenje, posnetek
23.25 Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

8.00 Dnevnik Tv Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 16.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
17.00 Športni ponedeljek
18.00 Mladinska oddaja: Čas za nas
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema
22.00 Energetska samopomoč
0.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Izzivi medijske družbe; 9.00 Radio paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povsod je doma; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Tržačanke kot ustvarjalke in liki slovenske književnosti; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Na rešetu; 14.45 Obračun; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Jagodni izbor; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Radijsko Martinovanje; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Najlepša viža; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne

prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.15 Evropa osebno; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.10 Košarka: evroliga, CSKA - Union Olimpija; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.15 Rokomet: liga prvakov, Rhein Neckar Loewen - Gorenje; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Gost: odbojkar Samo Miklavc; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Območje nizkega zračnega pritiska med Italijo in balkanom se premika proti vzhodu. Nad naše kraje priteka v višinah s severa bolj vlažen zrak. V nižinah bo prevladovalo vlažno vreme.

Nad srednjo Evropo in Alpami je nastalo šibko območje visokega zračnega pritiska. Ciklon s hladno fronto se iznad Balkana oddaljuje proti severovzhodu in nad naše kraje doteka postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.59 in zahaja ob 16.39
Dolžina dneva 9.40

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 0.45 in zahaja ob 13.46.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.23 najvišje 43 cm, ob 12.58 najnižje -30 cm, ob 18.35 najvišje 19 cm.
Jutri: ob 0.16 najnižje -35 cm, ob 6.55 najvišje 49 cm, ob 13.31 najnižje -43 cm, ob 19.25 najvišje 25 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bodo vremensko pogojene težave pogoste na vzhodu države, drugod vreme ne bo povzročalo opaznih težav.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 5	2000 m	 -3
1000 m	 5	2500 m	 -5
1500 m	 0	2864 m	 -7

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

V gorskem svetu bo jasno do rahlo oblačno vreme. V nižinah in ob obali pa oblačno do spremenljivo oblačno.

Na Primorskem bo povečini jasno. Drugod bo dopoldne pretežno oblačno, popoldne pa se bo od zahoda počasi zjasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 5, najvišje dnevne od 4 do 9, na Primorskem do 15 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo delno oblačno, v nižinah in ob obali bo spremenljivo.

Jutri bo povečini jasno, v petek pa bo več oblačnosti. Zjutraj in del dopoldneva bo ponekod po nižinah megla.

ŠVEDSKA - Živi v registriranem partnerstvu Luteranci dobili prvo lezbično škofinjo

STOCKHOLM - Švedska luteranska cerkev je imenovala svojo prvo škofinjo, ki je istospolno usmerjena. Kot navajajo komentatorji, je to dodaten dokaz, da se je švedska cerkev odločila spremeniti konservativno gledanje do istospolno usmerjenih. Pred dvema tednoma je namreč omogočila tudi cerkvene poroke istospolno usmerjenih.

55-letna Eva Brunne je bila v škofinjo posvečena v nedeljo v Uppsali. Prisotni so bili tudi člani kraljeve družine. Živi v »registriranem partnerstvu« s prijateljico in je postala prva izmed švedskih škofov, ki javno priznava svojo istospolno usmerjenost. S partnerico, ki je pastorka, skrbita za triletnega otroka. Eva Brunne si je za škofovsko geslo izbrala svetopisemski stavek: »Ne delaj razlik med ljudmi«.

Na isti svečanosti je bila v nedeljo v Uppsali za škofinjo posvečena še druga ženska, in sicer Tuulikki Bylund. A to je za švedske luterance že utečena praksa.

VELIKA BRITANIJA - Škotska Otroci v šolo kar z letalom

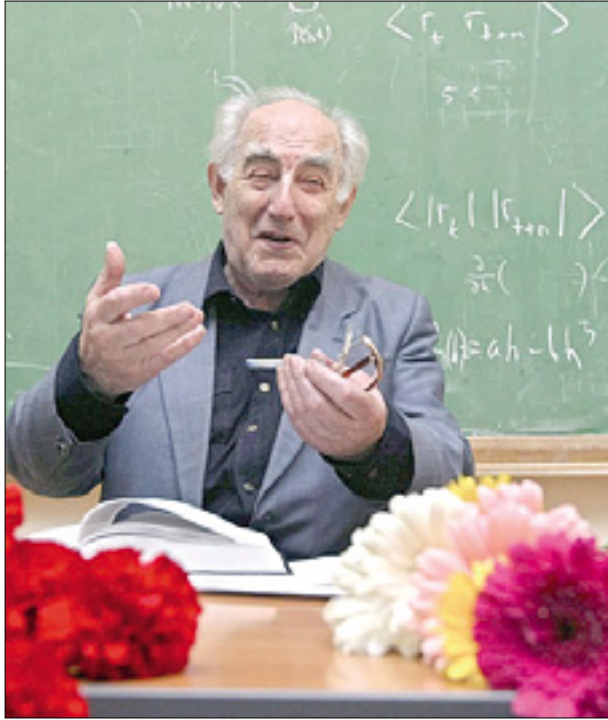
EDINBURGH - Šest škotskih najstnikov z otoka Orkney na severu države se bo zaradi vzdrževalnih del na trajektu, ki služi kot običajen šolski prevoz, do konca koledarskega leta v šolo vozilo z osemsedežnim letalom družbe Longair.

Let bo trajal 96 sekund, ob ugodnih vetrovnih razmerah pa bi lahko šolarji najkrajšo letalsko razdaljo na svetu, ki meri slaba dva kilometra, premagali v pičlih 47 sekundah. Z rodnega otoka Papa Westray bodo najstniki na bližnji otok Westray tako odleteli vsak torek, kjer bodo dvakrat prespali pri gostujočih družinah, nato pa se bodo v četrtek vrnili nazaj domov, je poročala makedonska tiskovna agencija Mia.

Na ta način bo šestim trinajst- oziroma štirinajstletnikom z otoka Papa Westray, na katerem živi le 70 ljudi, omogočeno obiskovanje šole na bližnjem, malo večjem otoku Westray, kjer prebiva 700 ljudi, nižjo srednjo šolo pa tam obiskuje okoli 70 dijakov.

Nad odločitvijo Longaira, ki je zaradi prevoza otrok spremenil svoj dosednji raspored letov, je navdušen tudi ravnatelj Westrayjske šole, ki je dejal, da je tovrstno prilagajanje ključno za življenje na otoku in dodal, da bodo otroci še toliko bolj uživali v letu, saj znajo biti ravno zimske vožnje s trajektom zelo neprijetne. (STA)

RUSIJA - Nobelov nagradenec Umrli fizik Vitalij Ginzburg

MOSKVA - V Moskvi je v nedeljo zvečer umrl ruski Nobelov nagradenec za fiziko Vitalij Ginzburg, ki je pomagal pri razvoju sovjetske vodikove bombe, je sporočila ruska akademija znanosti. Star je bil 93 let, umrl pa je zaradi odpovedi srca.

Ginzburg je v 40. in 50. letih prejšnjega stoletja pomagal pri razvoju sovjetske vodikove bombe, pri tem pa je sodeloval tudi z Andrejem Saharovom, ki je kasneje postal znani protikomunistični disident. Nobelovo nagrado je prejel leta 2003, skupaj z ameriškim kolegom Alexejem Abrikosovom in Anthonyjem Leggetom, in sicer za raziskave na področju superprevodnikov.

Po padcu sovjetskega sistema je postal eden najbolj glasnih kritikov ruske ortodoksne cerkve. Menil je, da cerkev pridobiva preveliko moč. Leta 2007 je bil tudi eden izmed desetih uglednih ruskih znanstvenikov, ki so pisali tedanjemu predsedniku Vladimirju Putinu in mu predstirali zaradi "klerikalizacije" Rusije. (STA)

GOSPODARSTVO - Po nastopu centralne banke Federal Reserve Ameriške banke imajo dovolj denarja za primer vrnitve krize

Ameriške banke imajo dovolj denarja za primer vrnitve krize

WASHINGTON - Med ameriški bankami, katerim je ameriška centralna banka Federal Reserve (Fed) spomladni naročila, naj povečajo rezerve za primer poglobitve krize, tega ni storila le še GMAC, so sporočili iz Feda. V posebnem poročilu je Fed prav tako ugotovil znano dejstvo, da banke zastrujejo pogoje pri kreditnih karticah.

Fed je maja izvedel posebne stresne teste pri 19 velikih bankah in ugotovil, da jih 10 nima dovolj kapitala za primer, da bi se gospodarske razmere še poslabšale. Bankam je dal šest mesecev časa,

da zberejo dodaten kapital, kar jih je devet storilo s prodajo premoženja ali pa s pretvorbo prednostnih delnic v navadne. Med njimi so bile Bank of America, Citigroup in Wells Fargo. Finančni minister Timotheo Geithner je v ponedeljek izjavil, da je to dokaz, da se razmere resnično popravljajo.

Banke, ki niso prestale stresnega testa, so v šestih mesecih uspešno zbrale skupaj 77 milijard dolarjev, kar naj bi bilo dovolj, da preživijo morebitno novo krizo. Scenarij za stresne teste je sicer predvideval poslabšanje položaja na trgu delovne sile z rastjo stopnje brezposelnosti do oktobra na 9,8 odstotka. Okt-

obrska stopnja je bila že 10,2 odstotka. Vendar pa je scenarij predvideval tudi 22-odstotni padec cen stanovanj in hiš, v prvi polovici letošnjega leta pa so cene padle le za 5,5 odstotka, po novem pa že rastejo.

Fed je tudi sporočil, da je na podlagi redne četrtletne raziskave med bankami ugotovil, da bodo te zaostrele pogoje pri kreditnih karticah z višanjem obrestnih mer in omejevanjem limitov ter višanjem letnih članarin. Američani sicer niso potrebovali tovrstnega poročila, saj vidijo, da se jim to že dogaja. Banke nameravajo izkoristiti še zadnje mesece, preden začne veljati ostrejši zakon, da iz strank iztisnejo vse, kar lahko. (STA)